

*Звіт
Рівненської державної
обласної бібліотеки
за 2011 рік*

Пріоритетним напрямком діяльності ДОБ у 2011 році було вичерпне забезпечення користувачів бібліотеки інформаційними ресурсами, створення комфортного середовища відвідувачам, задоволення їх професійних та дозвіллевих потреб, популяризація кращих зразків літературних та мистецьких здобутків.

Бібліотека брала активну участь у виконанні обласних Програм «Програма національного книговидання, популяризації української книги та сприяння книгорозповсюдження в Рівненській області на 2009-2013 рр.» та «Заходів щодо розвитку бібліотечної справи в Рівненській області на 2011-2015 рр.». У звітному році для користувачів бібліотеки було організовано більше 120 культурно-масових заходів, на яких були присутні 11.6 тис людей різного віку, оформлено біля 200 ілюстративно-книжкових виставок, в т.ч. 25 віртуальних представлено на сайті бібліотеки.

У відділі мистецтв продемонстровано 12 виставок образотворчого мистецтва та авторських фоторобіт відомих на Рівненщині митців та початківців.

СЕКТОР БІБЛІОТЕЧНОЇ СТАТИСТИКИ І РЕЄСТРАЦІЇ КОРИСТУВАЧІВ

Коваль Алла Володимирівна	- головний бібліотекар
Яцкович Алла Сергіївна	- провідний бібліотекар
Гоярчук Марина Євгеніївна	- провідний бібліотекар
Борканюк Віра Семенівна	- провідний бібліотекар

У 2011 році сектором бібліотечної статистики та реєстрації користувачів зареєстровано 38.834 читачів, які відвідали бібліотеку 145 049 разів. Користувачам видано документів на різних носіях інформації - 735. 58 тис. од. фонду., в т .ч. книг, періодичних видань, аудіовізуальних матеріалів, електронних документів. За єдиною реєстраційною карткою було обслужено 11.7 тис. користувачів.

У порівнянні з минулими роками, статистика виглядає наступним чином, щодо обслужених користувачів всіма підрозділами бібліотеки:

2009	2010	2011
39.39 тис.	39.55 тис.	38.83 тис.

За єдиною реєстраційною карткою було обліковано 11.7 тис. користувачів, відповідно у 2010 році 10.5 тис., у 2009 р.- 10.3 тис.

Щодо якісного складу користувачів за категоріями, він змінився як видно з нижчеподаної таблиці.

У порівнянні з попередніми роками зменшилась кількість науковців та фахівців різного роду занять. З 2010 роком - на 1.4 тис. користувачів. Службовців зменшилося у порівнянні з 2010 роком на 0.3

тис. користувачів. Натомість збільшилося число такої категорії як інші читачі в порівнянні з 2010 роком на 1.6 тис.

	Роки		
	2009	2010	2011
науковці та фахівці різного роду занять	11.8	12.9	11.5
студенти та учнівська молодь	23.8	21.0	20.1
школярі	2.1	1.8	2.2
робітники	0.6	0.6	0.6
службовці	0.8	0.6	0.3
інші читачі	2.9	2.8	4.2

В електронну базу даних сектору вліто 117.8 тис. контрольних листків, відповідно – 125.3 тис. у 2010 році і 130.7 у 2009 році.

Протягом року проводилось вивчення динаміки звернення в РДОБ таких читацьких груп як студенти, учнівська молодь та школярі. Найбільше відвідало бібліотеку студентів РДГУ та НУВГП, автотранспортного, текстильного, аграрного та технічного коледжів. Серед школярів Рівненська українська гімназія, Навчально-виробничі комплекси № 2 та № 22.

Проводилось вивчення стану відвідування РДОБ людьми похилого віку. Найбільше користувачі відвідували відділ абонементу та відділ обслуговування читачів у читальній залі.

У 2011 році сектором бібліотечної статистики та реєстрації користувачів була проведена відповідна робота по залученню користувачів. Сектор взяв участь у Акціях: «Екватор» (для студентів 2 та 3 курсів ВУЗів і коледжів), до Дня працівників видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження, до Всеукраїнського Дня бібліотек, до Дня знань, до Тижня Європейської демократії, до Тижня права в Україні. Як результат проведення Акцій - залучено до бібліотеки 4039 тис. користувачів. Під час Акцій надавалась безоплатна послуга в оформленні реєстраційних документів користувачів бібліотеки.

Працівниками сектору було проведено опитування 600 користувачів «Про інформованість користувачів РДОБ щодо доступу до мережі Інтернет». Результати моніторингу показали, що опитаних респондентів за віковим складом до 20-ти років було 281 особа, від 20-30 років – 233 особи, від 30 до 40 років- 44, від 40-70 – 42 особи.

За освітнім рівнем респонденти становили:

- із середньою освітою – 237 чол.
- з вищою – 171 чол.
- з базовою вищою – 155 чол.

- з незакінченою середньою – 37 чол.

До числа опитаних за сферою зайнятості ввійшли:

- наукові працівники – 14 чол.
- вчителі – 36 чол;
- службовці – 21 чол.;
- працівники сфери обслуговування – 57 чол.
- робітники – 14 чол.
- безробітні – 26 чол.
- пенсіонери – 4 чол.
- учні – 97 чол;
- студенти – 294
- школярі – 37 чол.

Із опитаних респондентів знали про те, що в бібліотеці є безкоштовний доступ до мережі Інтернет – 558 чол. Лише 42 людини про це не знали.

Однак, користується послугами Інтернету 287 користувачів, що становить 47.8% опитаних.

413 чоловік знають про те, що у бібліотеці можна працювати з власним ноутбуком, підключившись до мережі WIFI. І лише 176 чол. Із опитаних знають, що таку послугу можна замовити по телефону.

Сектором також було проведено анкетування щодо використання Електронного каталогу в РДОБ. Результати моніторингу показали, що серед 600 опитаних респондентів найбільшу групу становили студенти 3-4 курсів вищих навчальних закладів – 400 чол. Найменшу кількість становили робітники – 12 чол., учні ЗОШ – 14 чол. та пенсіонери – 4 чол. Серед опитаних спеціалістів – 127 працюючих та 31 тимчасово не працюють. На запитання «Чи користувались Ви Електронним каталогом для пошуку інформації» - 420 респондентів (70%) відповіли позитивно, 180 респондентів (30%) – не зверталися до Електронного каталогу. На запитання «Чи знайшли Ви в Електронному каталозі необхідну інформацію?». Відповіді розподілилися таким чином: Так – відповіли 327 чол.; Ні – 31 чоловік, Частково – 242 чол. Як наслідок пошуку літератури за відповідним запитом користувачі задоволюються таким чином: 238 (56.7%) респондентів відповіли, що отримали відповідні джерела, 14 (3.3%) респондентів не змогли отримати затребуваних документів, 168 (40%) респондентів задоволювали свої запити лише частково.

Щодо проведених моніторингів з вищезазначених питань були зроблені відповідні висновки та розроблені рекомендації для покращення і удосконалення роботи бібліотеки у напрямку поінформованості та популяризації ресурсів та послуг РДОБ.

В рамках Програми РДОБ з підтримки Національного книговидання, популяризації української книги, сприяння книгорозповсюдження і читання 2009-2013 рр., сектором проводилось опитування користувачів, згідно анкети, про книги, які вони хотіли б взяти в бібліотеці, які на даний момент знаходяться в магазині.

Читачами запропоновано придбати 85 книг у фонд бібліотеки. Придбано - 55 книг.

Також, згідно цієї ж Програми був визначений «Почесний читач» 2011 року від відділу абонементу та читального залу.

Сектором продовжувалася робота по оновленню та поповненню рекламного куточка бібліотеки на 1-му поверсі, де постійно представлявся План масових заходів бібліотеки на поточний місяць, оголошення про проведення окремих заходів та надання послуг. Організовувалась мультимедійна презентація відділів ДОБ для відвідувачів бібліотеки.

У 2011р. працівниками сектора було проведено 5 екскурсій.

У звітному році продовжилась робота по наданню додаткових платних послуг. За надання послуги в оформленні реєстраційних документів користувачів бібліотеки було отримано 37.7 тис. грн., що на 2.4 тис. менше в порівнянні з 2010 роком.

Працівниками сектору постійно надавалися консультації користувачам про ДБА, інформаційні та документальні ресурси, додаткові бібліотечні сервісні послуги та ін.

Статистичний звіт про діяльність ДОБ за 2011 рік (Форма № 6НК) подано у Додатку № 1.

ВІДДІЛ КОМПЛЕКТУВАННЯ ТА ОБРОБКИ ДОКУМЕНТІВ, ОРГАНІЗАЦІЇ КАТАЛОГІВ

Плетьонка Ніна Леонтіївна	- завідувача відділом
Мелешук Ірина Ігорівна	- головний бібліотекар
Волошина Софія Володимирівна	- головний бібліотекар
Буза Лідія Федорівна	- бібліотекар I кат.
Кізім Наталія Вікторівна	- бібліотекар I кат.
Зиткіна Лія Петрівна	- бібліотекар I кат.
Мацкевич Юлія Володимирівна	- бібліотекар I кат.
Радчук Іван Іванович	- бібліотекар I кат.

У звітному році основними напрямками роботи відділу були:

- якісне формування бібліотечного фонду на традиційних та електронних носіях відповідно до запитів користувачів;
- комплектування фонду обов'язковим документом краєзнавчого змісту і місцевим примірником та їх маркування;
- формування фонду відділу абонементу сучасною українською літературою, дозвілевими періодичними виданнями;
- формування електронної бібліотеки в т. ч. повнотекстовими документами;
- формування електронної бібліотеки повнотекстовими документами місцевих авторів;
- формування БД аудіокниг;

- аналітична обробка документів, створення електронного каталогу;
  - формування зведеного ЕК назв періодичних видань, передплачених бібліотеками всіх систем і відомств;
  - ретроспективна каталогізація документів відділу абонемета, створення БЗ документів методом штрих-кодового маркування;
  - редагування та актуалізація ЕК в мережі Інтернет;
- Бібліотечний фонд на 1 01 2012 р. складає 551411 прим. документів.
Протягом 2011 року до бібліотеки надійшло 6620 прим. документів (3590 назв).

Основними джерелами комплектування були:

Джерела комплектування	Роки		
	надійшло прим.		
	2009	2010	2011
Обов'язковий місцевий примірник документів.	(275 назв)	(295 назв)	(365 назв)
Дарунки від видавців (НУВГП, «Волинські обереги», «О. Зень», «Дятлик М.», «Рівненська друкарня»), ОВІД, РДГУ.	980	721	728
Книготорговельні організації («Знання», «Кондор», «Кальварія», «Волинська обласна друкарня», «Центр навчальної літератури», «Твердиня», книгарні «Слово», «Дружба» та ін.	1162	1061	1527
Дарунки від установ та приватних осіб	1824	1541	1688
Обмінний фонд Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського	128	133	10
Державна програма «Українська книга»	724	93	35
Програма підтримки національного книговидання, популяризації української книги та сприяння книгорозповсюдженню в Рівненській області на 2009-2013 рр.	89	125	62
Видання бібліотек	-	22	32
Взамін загублених книг	106	151	108
Фірма «Періодика», ТОВ «Кондор»	22570	2731	2430

На формування бібліотечного фонду протягом року з загального фонду бюджету було виділено 188399 грн. 99 коп. З них - 90488 грн. 22 коп. на передплату періодичних видань, 97911 грн. 77 коп. на придбання літератури. З коштів спец. фонду – 11990 грн. 00 коп. на передплату періодичних видань.

Завдяки реалізації Державної програми «Українська книга» отримано видань на суму 3571 грн. 06 коп. та обласної Програми підтримки національного книговидання, популяризації української книги та сприяння книгорозповсюдженню в Рівненській області на 2009-2013 рр. на суму 2842 грн.04 коп.

Отримано:

- обов'язкового примірника документів на суму: 15731 грн. 40коп
- .обмінного фонду НБУ ім. В. І. Вернадського – 381 грн. 49коп.
- взамін загублених книг – 881 грн. 00 коп.
- в дарунок від установ та приватних осіб - Національний інститут стратегічних досліджень, Український центр культурних досліджень, Український інститут соціальних досліджень, Центр Євроінтеграції на суму: 23482 грн. 17 коп. Всього отримано документів в дарунок на суму: 46889 грн.16 коп.

Всього надійшло книг, аудіовізуальних документів та електронних видань на суму: 144800 грн. 93 коп. В порівнянні з 2010 та 2009 роками документів надійшло менше відповідно на 113 та 1021.

Надійшло за видами видань.

Роки	всього документів	назв	книг, брошур	газет, журналі в	аудіовізуальних документів	електронних видань	нот
2009	7641	3870	4856	2570	3	76	136
2010	6733	3859	3871	2731		112	19
2011	6620	3590	4116	2430	7	59	8

У звітному році було переглянуто і опрацьовано понад 50 тис. назв видань, включених в каталоги книготорговельних організацій та прайс-листи.

Для визначення повноти надходження обов'язкового примірника документів проведено моніторинг, в основу якого покладено звірку отриманих документів з бібліографічним покажчиком Книжкової Палати України «Нові видання України» (34 вип.). Видання, які не надійшли до бібліотеки, включені в картотеку докомплектування та поставлені на контроль.

У 2011 р. продовжено формування електронної бібліотеки повнотекстовими документами місцевих авторів, відформатовано і

виставлено в мережу Інтернет – 44 назви, порівняно з 2010 р. (17 н.) на 27 назв більше.

У 2011 р. продовжено формування електронної бібліотеки в локальній мережі повнотекстової БД книг – 157 назв, порівняно з 2010 р. (100 н.) на 57 назв більше. На 01.01.2012 р. нараховує 1070 назв.

Також продовжено формування БД аудіокниг – 245 назв. Систематизовано і здійснено бібліографічний опис - 245 назв.

У звітному році було опрацьовано і включено в ЕК 7963 бібліографічних записів. На 01.01.2012 р. ЕК нараховує 66513 БЗ.

Видруковано 3724 індикаторів, 3724 книжкових формулярів, 9870 карток для традиційних каталогів. Всі картки (9870) включено в алфавітний генеральний, алфавітний читацький і систематичний каталоги.

У 2011 р. продовжено створення БЗ методом штрих-кодового маркування документів відділу абонементу та ретроспективну каталогізацію документів, записи на які були відсутні в ЕК (9292 прим.).

Укладено зведений каталог періодичних видань, передплачених бібліотеками міста та бібліотеками членами корпорації на 2011 р. 1750 назв – картковий та електронна версія.

Протягом 2011 р. зареєстровано 9250 примірників періодичних видань (журнали, газети). Постійно здійснюємо контроль за надходженням періодичних видань.

Роки	Всього док. вилучено	Книг, брошур	Газет, журналів	За причинами вибуття			
				фізично-зношені	морально-застарілі	втрата корис-тувачем	пере-дано в обмін-ний фонд
2009	12266	9265	2999	6386	3932	100	1848
2010	17260	12269	4991	8877	7570	122	691
2011	22105	18122	3983	12256	9364	81	404

У звітному році з фондів бібліотеки було вилучено 22105 прим. (план 20600).

Певна робота була проведена по очищенню каталогів. З алфавітного генерального, алфавітного читацького та систематичного каталогів вилучено 36200 карток чи інвентарних номерів. Проте, 16500 карток не вилучено через тимчасову непрацездатність працівників (72 дні - лікарняний). 18122 інвентарних номерів виключено з інвентарних книг.

В 2011 р. відредаговано 16500 БЗ ЕК.

У звітному році було проведено інвентаризацію бібліотечного фонду відділу використання та зберігання документного фонду (формат «Б» - 30 тис. карток). (Понад план).

В 2011 р. було підготовлено матеріал для участі в фестивалі інноваційного досвіду «Бібліофест» на тему: «Штрих-кодове маркування документів відділу абонементів РДОБ».

Протягом 2011 р. було підготовлено 4 рекламних повідомлення: Спогади космонавта (В. М. Жолобов. Звезда по имени судьба; «Людина, що долала бар'єри» (І. І. Заєць); Марчук І. «Брати Бусли. Життя за Україну»; Книга спогадів (М. Андрощук (Вороний). Записки повстанця).

2 працівники відділу брали участь в методичній діяльності державної обласної бібліотеки. Проведено комплексне обстеження Заріченської ЦСПШБ, надано 2 консультації працівникам ЦСПШБ щодо опису електронних ресурсів.

ВІДДІЛ ВИКОРИСТАННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ ДОКУМЕНТНОГО ФОНДУ

Романчук Людмила Григорівна	- завідувача відділом;
Дмитрієва Галина Олександрівна	- провідний бібліотекар;
Власюк Еліна Володимирівна	- провідний бібліотекар;
Чепиль Наталія Іванівна	- провідний бібліотекар;
Тишковець Марія Андріївна	- бібліотекар I кат.

Основними завданнями відділу використання та зберігання документного фонду в 2011 році були – організація і раціональне розміщення фондів для зберігання та максимального використання, підбір та видача книг за вимогами користувачів, організація палітурних та реставраційних робіт.

Протягом 2011 року фонд відділу поповнювався за рахунок нових надходжень.

Нижче подано динаміку надходження у відділ документів впродовж трьох зазначених років:

2009	2010	2011
690	560	456

У 2011 році з відділу комплектування і обробки було отримано і передано у структурні підрозділи бібліотеки 2 891 примірник нових документів.

Динаміка за три роки є такою:

2009	2010	2011
4 138	4 580	2 891

Працівниками відділу розставлено 2 891 індикатор на отримані документи структурними підрозділами з відділу комплектування та обробки, що на 1 690 документів менше, ніж в 2010 році.

Вилучено 300 індикаторів з картотеки підсобних фондів на передані документи з структурних підрозділів.

Поновлено дані за 2009 рік в картотеці періодичних видань: читальний зал передав 1 200 примірників журналів та 56 назв газет; відділ інформації та документів виробничої тематики – 1 088 примірників журналів, з них суспільно-політичних – 381, технічних – 552, сільськогосподарських – 155 примірників та переміщено газетно-журнальний фонд на полицях для розміщення переданих документів з структурних підрозділів за 2009 рік.

Переставлено та перевірено правильність розстановки фонду на полицях формату „Б”, „В”, „А” та знято документи, які втратили актуальність та дублетність.

Розставлено індикатори за структурними підрозділами в картотеці поточної видачі – всього 68 680 одиниць.

За звітний період працівниками відділу було розставлено документи, які були видані за вимогами користувачів у структурні підрозділи ДОБ:

- книг – 5 710;
- журналів – 56 800;
- газет – 6 170.

що за 2011 рік становить 68 680 документів.

Обслуговування користувачів. Видано документів за вимогами користувачів:

роки	книг	журналів	газет
2009	6 180	56 800	5 700
2010	6 224	56 922	5 773
2011	5 710	56 700	6 170

Спостерігається зменшення вимог на книги у 2011 році в порівнянні з 2010 роком. Однак збільшується кількість вимог користувачів на газетно-журнальний фонд.

Для якісного повноцінного задоволення запитів користувачів нашої бібліотеки в 2011 р. працівниками відділу застосовувалось обслуговування користувачів по МБА. Було обслужено 20 користувачів, які зробили 26 замовлень у зв'язку з відсутністю документів у фонді ДОБ. Замовлення були переадресовані до Національної парламентської бібліотеки України, Національної бібліотеки ім. Вернадського, Волинської обласної державної бібліотеки та Київської державної історичної бібліотеки.

По МБА було отримано 21 документ з інших бібліотек регіонів.

Робота з фондом. Відповідно до перспективного плану переобліку документного фонду було проведено інвентаризацію частини фонду формату „Б” шляхом звірки карток топографічного каталогу з наявністю документного фонду відділу використання та зберігання документного фонду. За результатами перевірки встановлено, що наявність документів

відповідає обліковим документам. Згідно інструкції обліку документів проводиться звірка фонду карток топографічного каталогу з інвентарною книгою і проставляється штамп „Переоблік 2011” на документах фонду формату „Б”.

У відділі впродовж року проводилася робота з фондом цінних і рідкісних видань, кількість яких складає 2 580 одиниць. Фонд зберігається в окремій кімнаті, де дотримується температурний режим і зволоженість.

Книги постійно використовувалися науковцями, фахівцями, студентами та бібліотечними працівниками.

У рамках проведення заходів до Всеукраїнського дня бібліотек були організовані виставки із фонду рідкісних та цінних видань. Зацікавлення у відвідувачів, особливо школярів та студентів викликала експозиція найбільших за форматом книг та найменших видань бібліотеки під назвою „Від малої до великої”. На ній були представлені „Острозька Біблія” у перекладі українською мовою Рафаїла Торкуняка, „Пересопницьке Євангеліє”, „Україна – козацька держава” Володимира Недеяка, „Остромирове Євангеліє”, кишенькові твори Івана Франка, Лесі Українки, Тараса Шевченка, шпигачки Миколи Лукаша, книга афоризмів, словники, довідники, атласи, ін. Молоді люди захоплено розглядали, фотографувались із книгами, намагались оцінити вагу.

Спільно з відділом обслуговування користувачів у читальній залі була організована виставка енциклопедії Брокгауза та Ефрона. Відвідувачам було цікаво прочитати про місто Рівне, районні центри, подивитись ілюстрації до видань.

Щоквартально підбирались та поновлювались документи на виставки з фонду рідкісних видань:

- „Золотий фонд світової літератури”, присвячені життю та творчості Мольєра, Шекспіра, Стендаля, Гоголя, Буніна, Достоевського, Пушкіна, Шевченка;
- „Книги з різних галузей знань” (біологія, медицина, математика, ін.);
- Історичні видання.

Розформовано депозитарний фонд з метою повернення цінних і рідкісних видань і таких, що доцільно залишити у фонді – всього 3 000 документів. З них 300 відібрано і розставлено на полицях у відділі використання та зберігання документного фонду.

Для поповнення фонду Демидівської бібліотеки було відібрано, підготовлено список та передано з ОРФ 117 примірників.

На сайті ДОБ було представлено для ознайомлення бібліотек України список технічних документів з обмінно-резервного фонду в кількості 100 примірників. Було отримано одне замовлення в кількості 32 документів з Херсонської обласної бібліотеки, але у зв’язку з відсутністю коштів на пересилку замовлення не виконали.

Впродовж року проводилась значна робота працівниками відділу по звільненню фондів від застарілих, дублетних, зношених документів.

роки	морально застарілих	фізично зношених	з інших причин	всього
2009	720	7 102	516	8 338
2010	2 335	6 469	145	10 254
2011	5 489	7 070	2 395	14 954

Працівники відділу в 2011 році вилучили 6 600 індикаторів на списані документи структурними підрозділами бібліотеки. Проводилась певна робота по звірці та розкладанню індикаторів за інвентарними номерами та перевірка їх по інвентарній книзі на предмет списання у відділі комплектування і обробки документів – всього 14 954 індикатори. Підготовлені акти про списання з балансу бюджетних установ і організацій вилучених з бібліотеки документів через зношеність, застарілість та з інших причин.

Зав. відділом Романчук Л.Г. брала участь у обласному фестивалі бібліотечного досвіду „Бібліофест”. Представила на конкурс роботу „Форматно-порядкова розстановка фонду у відділі використання і зберігання документного фонду”.

Робота сектору гігієни та реставрації з палітурною майстернею

Маляр Марія Віталіївна - реставратор
Кот Галина Василівна - реставратор

За звітний період працівниками сектору гігієни та реставрації з палітурною майстернею зроблено реставрацію документів по відділах відповідно записів в зошиті обліку роботи сектору.

З них:

- книг – 1 046
- журналів – 1 233
- газет – 300
- інші документи – 168

Всього: 2 747 док.

ВІДДІЛ ФОРМУВАННЯ БІБЛОГРАФІЧНОГО РЕСУРСУ, БАЗ ДАНИХ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

Костильова Лариса Анатоліївна - завідувача відділом
Стадницька Людмила Михайлівна - головний бібліотекар
Матушевська Тетяна Володимирівна - головний бібліотекар
Гуріна Валентина Петрівна - провідний бібліотекар
Максимчук Валентина В'ячеславівна - провідний бібліотекар

Самсонюк Олена Юріївна	- провідний бібліотекар
Юшкова Нонна Анатоліївна	- провідний бібліотекар
Восінська Ганна Миколаївна	- бібліотекар I кат.
Рижа Тетяна Михайлівна	- бібліотекар I кат.

За звітний період діяльність відділу формування бібліографічного ресурсу, баз даних та обслуговування користувачів була спрямована на покращення надання бібліотечно-інформаційних послуг шляхом опанування новими формами доведення інформації до користувача, що поглибило бібліографічну діяльність. Удосконалювалась сама система довідково-бібліографічного та інформаційного обслуговування читачів, бібліографічний ресурс створювався шляхом постійного поповнення бази даних статей з періодичних видань та наукових збірників, галузевих баз даних відповідно інформаційним потребам користувачів, наповнювалась друкованими картками традиційна систематична картотека статей та картотека художніх творів, створювались бібліографічні покажчики. Використання електронних та інтернет-ресурсів допомагало задовольняти потреби користувача в інформації, що є основною метою бібліографічної діяльності, бібліографи не обмежувались документними ресурсами своїх книгозбірень, а виходили в світовий інформаційний простір.

Формування довідково-бібліографічного фонду.
Продовжувалась робота по формуванню фонду. Протягом року надійшло 114 примірників документів.

Роки	Всього	Надійшло	Вибуло
2009	2446	110	-
2010	2556	103	-
2011	2 769	114	3

Станом на 1 січня 2012 року фонд відділу нараховував **2769** примірників.

Систематично проводилась робота по формуванню архіву виконаних довідок. За 2011 рік користувачам надано 10 письмових довідок, серед яких довідки про психолого-педагогічні засади формування синтетичного типу мислення вчителя та учня в умовах реалізації моделі «Акме-школа», про соціально-педагогічний супровід та патронаж, про технологічні норми виготовлення спирту та ін.

Формування бібліографічного ресурсу здійснювалось спеціалістами відділу, спеціалістами галузевих відділів обласної бібліотеки та учасниками корпоративного об'єднання по аналітичній обробці статей з періодичних видань. Загальна кількість назв газет та журналів, що розписуються, становить понад 250 джерел. Також бібліографами аналітично опрацьовані наукові збірники: «Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї», «Культурологічна думка», «Країни Азії – особливості культури та побуту», «Культура і сучасність», «Актуальні

проблеми вітчизняної та всесвітньої історії», «Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки», Наукові записки Національного університету «Острозька академія», «Нова педагогічна думка» та ін.

Формування БД „Бібліограф”

Відділи, які формують БД	2009 к-сть записів	2010 к-сть записів	2011 к-сть записів
Формування бібліографічного ресурсу	18 844	18 283	25 130
Інформації та документів виробничої тематики	7105	7083	7411
Обслуговування документами з мистецтва	848	904	888
Обробка документів членами корпоративного об'єднання	8 703	8 248	8.295
Всього	215 690	252 660	288 975
Зростання по роках	38 390	36 970	36 215
Редакція БД (видалення)	-	1 500	800

Вся база даних з періодичних видань і збірників «Бібліограф» дорівнює 417 149 записів включно з конвертованою базою даних за 1993-2004 роки.

До формування БД «Бібліограф» залучені працівники центральних районних та міських бібліотек області. В 2011 році в Регіональній корпоративній бібліотечній системі було задіяно 16 ЦРБ, 3 міські бібліотеки (Кузнецовська, м. Рівне (2) та бібліотека Аграрного коледжу.

В 2011 році бібліотеками-членами корпоративного об'єднання опрацьовано 151 назв періодичних видань, з них працівники сектору акумуляції та створення інформаційних ресурсів ДОБ, які займаються корпоративною обробкою інформації експортують 26 назв періодичних видань, а отримують і редагують описи з 47 видань.

Протягом 2011 року працівники сектору акумуляції та створення інформаційних ресурсів ДОБ, що здійснюють корпоративну обробку інформації імпортували в БД 8 295 описи, видрукували картки на них та розставили їх в систематичну картотеку статей. З них проредаговано 6 480 записів.

Працівники сектору щоквартально редагують Зведені каталоги бібліотек-членів корпорації. В 2011 році було опрацьовано 62 670 записів.

Також на сайт РДОБ виставлені Зведені каталоги бібліотек Регіональної корпоративної системи.

Головний бібліотекар Матушевська Т.В. щоквартально формувала Базу Даних статей з періодичних видань, що передплачують шкільні відділення публічно-шкільних бібліотек. В 2011 р. відібрано 13487 записи.

Корпоративне об'єднання	2009	2010	2011
учасники корпоративної системи	21	19	20
опрацьовано періодичних видань	146	146	151
РДОБ експортувала періодичних видань	26	26	26
РДОБ імпортувала періодичних видань	53	53	47
описів, відредагованих бібліографами	8 703	8 248	8 295
карток, розставлених в СКС	9963	9900	9 980
відредаговано описів Зведених каталогів	62 595	62 650	62 670
БД «Навчальна література»	12 422	13 487	13 520

Систематично поповнювались документами тематичні бази даних:

Назва БД	2009	2010	2011	Є на 1.01.2012
Електронна бібліотека	1616	1945	1113	9213
Освітній навігатор	770	750	800	2 890
Ліга Закон (згідно договору поповнення)	–	–		441 500

Припинилось наповнення документами згідно договору комп'ютерно-правової системи „Ліга Закон” у 2009 році.

БД „Електронна бібліотека» повних текстів статей з періодичних видань систематично поповнювалась документами протягом року. Всього знайдено 129 електронних адрес е-журналів, кількість документів на 1 січня 2012 року занесених в БД становить 9 213. Протягом року описано 18 нових назв е-журналів.

При формуванні БД «Електронна бібліотека» бібліографи прагнули створити БД універсальної тематики.

Враховучи численні звертання користувачів, пов'язані з методикою викладання шкільних дисциплін, та з метою формування інформаційно-освітнього середовища на допомогу педагогам, учням і батькам, спеціалістами нашого відділу підтримується сайт «Освітній навігатор», єдиний регіональний інформаційний продукт в Україні. В

розділах сайту користувач знаходить різноманітну інформацію з мережі Інтернет, каталог веб-посилань на ресурси освітньої тематики, матеріали підготовлені про кращий досвід педагогів та дослідницькі роботи учнів. Цікавими є розділи «Освітня Рівненщина», «Особлива дитина», які акумулюють регіональний досвід роботи. Крім активного використання сайту бібліографами також здійснюється робота по наповненню документами вищезгаданого ресурсу. Протягом 2011 року сайт поновлено 800 електронними документами. Бібліографи наповнювали рубрики "Педагогічна орбіта", „Батьківська рада”, „Освітня Рівненщина”, зокрема підрозділ «Особлива дитина».

Значна увага приділялась редакції систематичної картотеки статей, що забезпечило збільшення її інформативності.

СКС	2009	2010	2011
Кількість вилучених карток	10 400	4 600	4 500

Використання користувачами бібліографічного ресурсу. Якісне формування бібліографічного ресурсу вплинуло і на підвищення ефективності його використання. Довідково-бібліографічним обслуговуванням у 2011 році була охоплена більша кількість користувачів - на 162 користувача більше ніж у 2010 році. Регулярно здійснювалось довідково-бібліографічне обслуговування в режимі “Запит-відповідь” на базі ДБА бібліотеки шляхом виконання усних фактографічних та бібліографічних довідок, зокрема, з використанням електронної бази даних.

Обслужені користувачі		
2009	2010	2011
7 809	7 757	7 919
Довідки		
24 216	26 818	24 415
Обслужені користувачі за допомогою ЕК		
2 520	2 617	2 461

З використанням електронного каталогу довідок надано на 156 менше ніж в 2010 році.

Загальна кількість довідок користувачам протягом звітнього року становить 24 415, з них: тематичних – 16004, адресно-бібліографічних – 5 559, уточнюючих – 509, фактографічних - 610. Надано 3 820 консультацій читачам про структуру ДБА бібліотеки та його використання, в середньому щоденно отримували консультацію 12 відвідувачів бібліотеки.

Бібліографи забезпечували користувачам надання рівних можливостей у задоволенні інформаційних потреб та отриманні послуг. Віддалені користувачі мали можливість отримати інформацію про документи РДОБ та всесвітньої мережі з допомогою віртуальної довідки. Доволі затребуваним користувачами джерелом пошуку інформації є Інтернет-ресурси.

Варто зазначити, що всі запити і відповіді зберігаються в архіві виконаних віртуальних довідок, передбачено їх автоматизований пошук, доступний будь-якому зареєстрованому користувачу.

За 2011 рік бібліографами виконано 302 віртуальні довідки.

Виконання віртуальних довідок:

2009	2010	2011
774	531	302

Останніми роками частішають запити на повнотекстові документи. Результати такого пошуку подаються у відповідях в вигляді адрес сайтів з потрібною фактографічною або повнотекстовою інформацією. Спеціалістами відділу практикується надання користувачам фактографічних довідок на електронних носіях з допомогою ресурсів Інтернет, зокрема «Духовні традиції Заходу: Варлаам Каламбрійський, Акіндін» (2 джерела), «Інформаційно-аналітичне забезпечення управління в Рівному» (3 джерела), «Національний характер австралійців» (1 джерело), «Пенсійний калькулятор» (3 джерела) та ін.

Значна робота здійснювалась в галузі інформаційно-бібліографічного забезпечення.

З метою впорядкування знань, розсіяних в Інтернеті та задоволення запитів користувачів, фахівцями відділу систематично готуються переліки сайтів певної тематики, т. з. вебліографії. Підготовлено в 2011 році 5 вебліографій, серед яких: «Свобода доступу до урядової інформації», «Куріння чи здоров'я – обирайте самі», «Рівненський краєзнавчий музей», Інтернет-ресурси про українську поетесу і громадського діяча О.Телігу та ін.

В рамках проекту Програми Сприяння Парламенту (ПСП) «Доступ громадськості до законотворчого процесу» на базі відділу формування бібліографічного ресурсу, БД та обслуговування користувачів обласної бібліотеки в грудні 2010 року створено Пункт Доступу Громадян (ПДГ).

Протягом 2011 р. бібліографами була здійснена реклама ПДГ, підготовлено рекламне оголошення про функціонування ПДГ. Надано 2 інформаційні консультації спеціалістам відділу формування бібліографічного ресурсу, БД та обслуговування користувачів та бібліотекарям читальної зали.

Систематично надавалась необхідна інформація на запити користувачів з питань електронного самоврядування, зокрема:

- про перелік справ і рішень розглянутих у Європейському Суді з прав людини у справах щодо України протягом 2009 року;
- про можливість внесення змін до Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та ін.

Визначений працівник відділу Максимчук В.В., яка пройшла навчання на семінарі-тренінгу у м. Буча Київської області в рамках програми сприяння Парламенту П, регулярно консулює користувачів з питань їхньої участі у законотворчому процесі в державі, як швидко і грамотно звернутись до органів місцевого самоврядування, на офіційні сайти з допомогою Інтернет, доносить до них інформацію про можливості використання інформаційних ресурсів, що містять законотворчі та нормативно-правові акти.

Зокрема, пенсіонер Микола Р. цікавився питанням приватизації земельних ділянок, графіком прийому громадян Рівненської ОДА, зразками документів та інших матеріалів, необхідних для звернення громадян до ОДА. Пан Микола був ознайомлений з сайтом Рівненської ОДА, документами щодо приватизації, були роздруковані зразки документів, графік роботи та контактні телефони.

Пенсіонерка по інвалідності Олена С. звернулася з приводу проблеми, яка виникла при оформленні пенсії: при звільненні з роботи не була надана 20-денна оплачувальна відпустка. Пані Олена була ознайомлена з Законом України «Про відпустки», окремими статтями з Кодексу законів про працю, що були роздруковані; знайдені контактні телефони, за якими можливо отримати консультації фахівців; ознайомлена з сайтами Міністерства соціальної політики, Пенсійного фонду України, переліком установ системи соціального захисту населення Рівненської області.

Педагоги міста протягом року отримували групову інформацію на тему «Теорія педагогічної науки та практики», що надсилалась раз в квартал в обласний та міський відділ освіти, інститут підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, через них інформацію отримували школи міста.

На серпневих нарадах освітян м. Рівного виступала Костилюва Л. з консультацією «Інформаційне забезпечення шкільних бібліотек» та бібліографічним оглядом педагогічних новинок.

У 2011 році на сайт ДОБ бібліографами підготовлено 5 віртуальних виставок: «Свобода доступу до урядової інформації» (1012 звертань), «Куріння чи здоров'я – обирайте самі» (3777), «Профілактика СНІДу – складова безпеки держави» (258), «До 105-ї річниці створення Рівненського краєзнавчого музею» (678), про українську поетесу і громадського діяча О.Телігу (688).

Враховуючи, що Інтернет перетворився в одне з пріоритетних джерел отримання інформації, спеціалісти відділу формування бібліографічного ресурсу, БД та обслуговування користувачів на сайті РДОБ почали наповнювати інформацією новий розділ «Читайте – це

цікаво!»). Бібліографами було підготовлено 50 повідомлень, які включають стислі підбірки документів, що не тільки визначаються запитом користувачів, але й формують їх.

Оперативне відстеження динаміки читацьких запитів підтверджують і цифри, які характеризують кількість звертань віддалених користувачів до цих ресурсів. За 2011 рік загальна кількість звертань до них становить 9098. Найбільше споживачів інформації зацікавили матеріали про каву (436), вовну (385), міні-водойми (382), цілющі властивості дуба (418), дієтичні яйця (348), професії (395), пісок-цілитель (439) та ін.

Нові форми доведення інформації до користувача значно поглиблюють бібліографічну діяльність та мають пріоритетне значення для покращення роботи відділу.

Протягом року виходив щоквартальний інформаційний список літератури „РДОБ на сторінках обласної преси”.

2011 рік характерний продовженням роботи в галузі створення бібліографічних посібників. Вийшов з друку рекомендаційний анотований бібліографічний покажчик «Формула успіху», присвячений самовизначенню особи, її самоактуалізації (укл. Костильова Л.). Видання включає окремо видані твори та документи вміщені в збірниках, періодичних виданнях (150 поз.) та містить розширені анотації. Матеріал згруповано за такими тематичними розділами:

- Проблеми самоактуалізації особистості.
- Пізнай себе.
- Професійна самореалізація.
- Труднощі самореалізації в професійній сфері.
- Інтернет-ресурси про самореалізацію.

В межах розділу матеріал розміщено в алфавіті заголовків. Видання включає допоміжні покажчики: іменний покажчик та список назв переглянутих періодичних видань.

Покажчик записаний на цифровий носій, користувач з допомогою цієї версії зразу потрапляє на сторінки сайтів, де зібрана цікава та корисна інформація про розвиток сильної, незалежної особистості, про актуальні проблеми психології самопізнання і саморозвитку, розкриваються поняття, структури, механізми, бар'єри саморозвитку, їх роль та значення в житті людини.

Певна увага приділялась рекламі роботи відділу. Силами бібліографів друкувались на комп'ютері буклети про інформаційні ресурси та послуги відділу, регулярно демонструвався користувачам бібліотеки ролік про інформаційні сервіси відділу.

На сайт ДОБ з метою популяризації художньої літератури представлено анотації на 4 твори, підготовлені працівниками відділу. Проведено 20 екскурсій по бібліотеці, під час яких з Структурою та Правилами користування державною обласною бібліотекою ознайомлено 420 користувачів.

В ході виконання проекту «День бібліографії» відновлено комплексний захід з популяризації бібліографічних знань - День бібліографії. Зокрема, День бібліографії, присвячений методиці пошуку та роботи з зарубіжною літературою відбувся в Рівненській державній гуманітарній гімназії з вчителями-словесниками та учнями старших класів. Змістовним був і День бібліографії до Дня Землі. Досвід роботи по проведенню Днів бібліографії, методиці організації цього заходу було висвітлено на блозі ДОБ. Також на методичному блозі виствітлювались питання з методики проведення серпневих нарад, укладання рекомендаційних покажчиків та ін.

Активну участь взяли спеціалісти відділу у підготовці матеріалів на бібліофест. Головним бібліографом Матушевською Т. підготовлено презентацію та матеріали «З досвіду діяльності Рівненської регіональної корпоративної бібліотечної інформаційної системи».

Протягом року здійснювалось науково-методичне забезпечення створення бібліографічних ресурсів бібліотек області, координувалась ця робота. Систематично надавалась методична та практична допомога бібліотекам області з вищезгаданих питань під час виїздів на місця, зокрема в Гощанський район. З метою комплексного обстеження відвідано Зарічненський район завідуючою відділом Костильовою Л.А.

У 2011 році на обласних семінарах-практикумах виступала Костильова Л.А. з консультаціями «Впровадження ДСТУ ГОСТу 7.1: 2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», «Методика роботи з авторитетними файлами». Також для фахівців РДОБ, які займаються формуванням ЕБД, в січні-лютому проведено 4 заняття з питань аналітико-синтетичної обробки документів. Зокрема, були розглянуті питання вживання географічних рубрик, правила їх написання та створення ключових слів.

Значна увага приділялась підвищенню кваліфікації спеціалістів відділу. Крім Максимчук В., яка пройшла тижневе навчання з ПДГ в рамках програми сприяння Парламенту II, і Головний бібліограф відділу Матушевська Т.В. підвищила кваліфікацію у Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Костильова Л.А. взяла участь у роботі Всеукраїнського семінару «Бібліографічна діяльність бібліотек у новому інформаційному середовищі», який відбувся у жовтні 2011 року в м.Одеса, де виступила з темою «Довідково-інформаційне обслуговування : вплив інформаційних технологій та Інтернету». У виступі була узагальнена діяльність РДОБ з вищевказаного питання та подані пропозиції для удосконалення цієї роботи.

Для покращення лінгвістичного забезпечення та створення пошукового образу документів протягом звітнього року було відредаговано бібліографічні записи БД «Бібліограф» за 2005-2006 роки, що надходять до електронного каталогу бібліотеки, було відредаговано 50 000 записів.

З метою забезпечення якісної аналітичної обробки документів, уніфікації при визначенні предметної рубрики та швидкого пошуку інформації в електронному каталозі Костильовою Л. проведено редакцію авторитетного файлу «Предметні рубрики» та авторитетного файлу персоналій. Нові редакції авторитетного файлу «Предметні заголовки» та «Персоналії» розіслані всім бібліотекам-членам корпоративного об'єднання. У 2011 році також регулярно редагувався перелік географічних рубрик.

Формування та редагування авторитетних файлів

Назва авторитетного файлу	2009	2010	2011
Предметні рубрики (к-сть рубрик)	4 570	4591	4688
Персоналії (к-сть рубрик)	5 100	5274	5 403

Користувачам надавались сервісні послуги з пошуку інформації в електронному каталозі, знаходження документів в комп'ютерно-правовій системі «Ліга Закон», з видруку документів. На касовому апараті обслужено 4 100 відвідувачів бібліотеки, надано платних послуг на суму 2 371 грн, що на 79 грн. більше ніж в 2010 році.

ВІДДІЛ АКУМУЛЯЦІЇ КРАЄЗНАВЧИХ ДОКУМЕНТІВ ТА БІБЛІОГРАФІЇ

Кожан Неоніла Михайлівна	- завідувача відділом
Малишева Лідія Михайлівна	- головний бібліотекар
Андріюк Раїса Василівна	- провідний бібліотекар
Степанюк Людмила Адамівна	- провідний бібліотекар
Каленюк Любов Миколаївна	- бібліотекар I кат.
Демчук Павліна Іванівна	- бібліотекар I кат.
Нікітіна Ніна Олексіївна	- бібліотекар I кат.

У 2011 році виробнича діяльність відділу була спрямована на:

- вичерпне формування фонду краєзнавчими документами;
- поповнення каталогів (ЗВЕКК, ЗВСКК);
- якісне обслуговування користувачів краєзнавчими документами;
- оперативне довідково-бібліографічне та інформаційне обслуговування користувачів;
- укладання бібліографічних покажчиків;
- популяризацію краєзнавчих документів;

- співпрацю з культурними установами (музеями, архівами), освітніми закладами, краєзнавчим товариством, спілкою письменників Рівненщини;

- надання методичної та практичної допомоги бібліотекам області.

Формування фонду. Робота була спрямована на поповнення фонду новими краєзнавчими та місцевими документами на різних носіях. Працівники відділу протягом року співпрацювали з бібліотеками, музеями, архівами, Малою академією наук, гімназіями, школами, а також налагоджували контакти з краєзнавцями, науковцями, письменниками, митцями, педагогами не лише Рівненської, але й Волинської, Тернопільської, Київської областей та далекого зарубіжжя - Австралії. В результаті проведеної роботи відділу було подаровано 110 документів (в т. ч. книги, журнали, CD диски) з дарчими написами авторів.

Як обов'язковий примірник протягом року у відділ надійшло 512 примірників, 337 назв, краєзнавчих та місцевих документів. Серед яких 35 збірників Національного університету водного господарства та природокористування, Національного університету «Острозької академії», Малої академії наук та ін, 7 назв журналів, 26 номерів, 30 назв обласних газет, 26 назв районних газет. Деякі районні газети («Слово і час», Життя і слово», «Володимирецький вісник», «Нове життя», «Вісті Кореччини») надходили у відділ із значним запізненням у 4-6 тижнів, що не сприяло оперативному обслуговуванню користувачів.

Роки	Книги, брошури	Журнали та газети	Аудіодокументи та електрон. вид
2009	927	58	1
2010	674	48	9
2011	405	105	2

На 1.01.2012 року фонд відділу становить 6817 примірників краєзнавчих та місцевих документів: книг та брошур – 6551 примірник; журналів та газет – 254; аудіодокументів та електронних видань на CD дисках – 12.

Працівниками відділу створено 4 мультимедійні презентації: «Він любив цей світ»: До 75 річчя з дня народження журналіста, письменника, краєзнавця Г. Дем'янчука, «Світ Авеніра Коломийця», «І п'ятьма не здолала його»: До 450-річчя Пересопницького Євангелія, «Пересопницькому Євангелію-450 років».

Формування довідково-бібліографічного апарату. Протягом 2011 року робота відділу була спрямована на удосконалення системи довідково-бібліографічного та інформаційного обслуговування користувачів, створення бібліографічного ресурсу шляхом постійного поповнення Зведеного електронного краєзнавчого каталога (ЗВЕКК) бібліографічними записами книг та статей з періодичних видань та наукових збірників - відповідно інформаційним потребам користувачів,

наповнення друкованими картками Зведеного систематичного краєзнавчого каталога (карткового) (ЗВСКК).

Формування бібліографічного ресурсу здійснювалось працівниками відділу та учасниками корпоративного об'єднання по аналітичній обробці статей з періодичних видань. До формування ЗВЕКК залучені працівники центральних районних та міських бібліотек області. В 2011 році учасниками корпоративного об'єднання були 16 Центральних районних бібліотек (ЦРБ), міська бібліотека м. Кузнецовська. Бібліотеками-членами корпоративного об'єднання опрацьовано 26 назв періодичних видань: створено та надіслано 2577 бібліографічних записів. Працівники відділу бібліотеки щоквартально редагують Зведені каталоги бібліотек-членів корпорації.

Всі документи, що надійшли у відділ акумуляції краєзнавчих документів та бібліографії (512 книг, журналів та газет), були переглянуті *devizu* на предмет краєзнавства. Працівниками відділу було створено 3500 бібліографічних записів.

ЗВЕКК поповнився протягом 2011 року на 6077 бібліографічних записи. На 1.01.2012 р. каталог нараховує 48300 бібліографічних записів краєзнавчих та місцевих документів різноманітної тематики. ЗВЕКК розміщений на сайті бібліотеки в розділі «Електронні каталоги». Формування каталогу розпочато у 2003 році.

У 2011 році було видруковано 5107 карток з ЗВЕКК та влито у ЗВСКК (картковий). Каталог місцевих видань поповнився на 360 карток.

Протягом року проводилась редакція ЗВЕКК. Предметні рубрики в бібліографічних записах були замінені на рубрики предметного авторитетного файлу. Було відредаговано 18000 бібліографічних записів.

У 2011 році продовжено роботу по Ретроконверсії ЗВСКК (карткового). Було переглянуто *devizu* книги, збірники, уточнено, доповнено та створено 800 бібліографічних записів. База даних Ретроконверсія нараховує 1600 бібліографічних записів. Було роздруковано 800 карток та замінено на нові у ЗВСКК. Поновлено 210 роздільників у ЗВСКК.

Роки	ЗВЕКК	ЗВСКК	Ретроконверсія	Місцевих видань
2009	5435 БЗ	4988 БЗ	-	
2010	6274 БЗ	5084 БЗ	800 БЗ	500 карт.
2011	6077 БЗ	5107 БЗ	800 БЗ	360 карт.
Всього:	48300 БЗ		1600 БЗ	

Обслуговування користувачів. Обслуговування користувачів інформаційними ресурсами є одним з основних завдань відділу. Документи з питань краєзнавства надавались у користування науковцям, педагогам, студентам, школярам та іншим категоріям користувачів в читальній залі відділу та по «нічному абонементу».

Протягом 2011 року відділ відвідало 5008 користувачів. На замовлення читачів видано 26398 книг краєзнавчої тематики та періодичних видань. Надано платних послуг по „нічному абонементу” на суму 250 гривень.

	Відвідування план	Відвідування виконання	Книговидача план	Книговидача виконання
2009	4900	4911	24000	26848
2010	4900	5207	24000	26617
2011	4900	5008	24000	26398

Довідково-бібліографічне та інформаційне обслуговування. Якісне формування бібліографічного ресурсу вплинуло і на підвищення ефективності його використання. Довідково-бібліографічним обслуговуванням у 2011 році була охоплена більша кількість користувачів, регулярно здійснювалось довідково-бібліографічне обслуговування в режимі “Запит-відповідь” на базі ДБА відділу шляхом надання усних фактографічних, тематичних, адресних, уточнюючих довідок, зокрема з використанням електронної бази даних.

Загальна кількість довідок надана користувачам протягом звітного року 2100 (план 1960), в т.ч.: тематичних – 1610, фактографічних – 190, адресних – 150, уточнюючих - 150. Надавалась інформація із База даних „Історична Волинь” (200 довідок).

Було проведено 2015 консультацій (план 2000) про структуру довідково-бібліографічного апарату відділу та його використання.

	2011 рік	2010 рік	2009 рік
Довідки всього:	2100	3050	2725
- адресні	150	200	303
- уточнюючі	150	217	104
- фактографічні	190	605	125
- тематичні	1610	2028	1193
- надання консультацій	2015	3382	3015

Проте слід зазначити, що у відділі не організоване автоматизоване робоче місце для користувача. Отже, немає зручного доступу до електронних баз даних для користувачів. Це суттєво впливає на ефективне використання ЗВЕКК. Виконано 4 письмові довідки «Іграшка Полісся», «Борис Тен, Улас Самчук та Дермань» та ін.

Груповим абонентам надіслано повідомлень:

- обласне радіо - 26;
- Інформаційний центр з питань культури та мистецтва (Київ) – 12.

Інформація про нові надходження документів (32 повідомлення) розміщувалась на сайті Рівненської державної обласної бібліотеки в розділах «Нові книги», «Подаровані видання», «Цікаві книги».

Відділом проведено: інформаційну годину «Моя мала Батьківщина» для школярів гімназії № 1; огляди (2) «Пересопницькому Євангелію - 450 років», перегляди краєзнавчих документів (4) в т.ч. для людей з обмеженими можливостями (1). Проведено 6 екскурсій по бібліотеці, 4 бесіди про довідково-бібліографічний апарат відділу. Організовано День бібліографії (1).

Працівники відділу брали участь у серпневій нараді вчителів істориків та викладачів „Рівнезнавства”, для яких була продемонстрована слайд-презентація відділу та презентація інформаційних ресурсів бібліотеки, організовані перегляди нових надходжень книг та надано список „Знаменних та пам’ятних дат Рівненщини на 2012 рік”.

Працівники відділу формували сайт бібліотеки «Освітній навігатор» рубрику „Етнографія”. Підготовлено 8 дайджестів.

Підготовка бібліографічних покажчиків. Одним із пріоритетних напрямів роботи відділу є укладання бібліографічних покажчиків.

	Новини краєзнавчої літератури	Література до знаменних дат	Тематичні покажчики
2009	1-4 кв.	1	1
2010	1-4 кв.	1	1
2011	1-4 кв.	1	2

У 2011 році було укладено поточні бібліографічні покажчики:

«Новини краєзнавчої літератури за 4 квартал 2010 року» (1416 БЗ);

«Новини краєзнавчої літератури за 1 квартал 2011 року» (1446 БЗ);

«Новини краєзнавчої літератури за 2 квартал 2011 року» (1233 БЗ);

«Новини краєзнавчої літератури за 3 квартал 2011 року» (1012 БЗ).

Було виявлено, відібрано, уточнено 80 знаменних та пам’ятних дат Рівненщини на 2012 рік (див. сайт бібліотеки розділ «Архівні документи»). Укладено рекомендаційний покажчик літератури «Література до знаменних та пам’ятних дат Рівненщини на 2012 рік» (див. сайт бібліотеки розділ «Архівні документи»). Покажчик містить довідкові статті про ювілярів року акторів - В. Петріва та В. Сніжного; митців – В. Старченка, В. Рябунця; письменників - Л. Куліша-Зіньківа, Ю. І. Крашевського, В. Войтовича; науковців - Г. Бухала, О. Молчанова, М. Братійчук, О. Фотинського.

Підготовлено науково-допоміжний покажчик «Пересопницьке Євангеліє: покажчик документних джерел»: до 450-річчя створення Пересопницького Євангелія. Укладено на основі фондів обласної бібліотеки, Рівненського обласного краєзнавчого музею, історико-

культурних заповідників міст Дубна та Острога. Містить статті науковців: доктора філологічних наук Поліщука Я. О. та кандидата історичних наук Прищепи Б. А. Науковий редактор посібника кандидат педагогічних наук Мілясевич І. В. У покажчик ввійшли БЗ книг, статей із збірників та періодичних видань, Інтернет-ресурси, відеофільми. Документи у покажчику згруповані за трьома основними діленнями. Покажчик має 11 розділів та 15 підрозділів. Містить 542 анотованих БЗ. Має допоміжний апарат: іменний покажчик, покажчик назв праць, список переглянутих періодичних видань, фотоілюстрації (див. сайт бібліотеки розділ «Архівні документи»). Створено електронну презентацію покажчика.

Укладено науково-допоміжний покажчик «Жорж Шарпак - лауреат Нобелівської премії» (Серія «Славетні земляки»). Покажчик містить Основні віхи життя і діяльності Ж. Шарпака - вченого в галузі ядерної фізики, уродженця м. Дубровиця Рівненської області. Розділ «Слово про вченого» містить статті-дослідження: історика, краєзнавця кандидата історичних наук Г. В. Бухала, журналіста, письменника Є. Цимбалюка, директора Сарненського краєзнавчого музею Р. Тишкевич. Покажчик має 3 основні розділи та 2 підрозділи, де знайшли відображення книги, статті із збірників та періодичних видань, Інтернет-ресурси українською, російською, польською, англійською, французькою мовами (55 бібліографічних записів). Допоміжний апарат складається із покажчика авторів, редакторів, укладачів. Фотоілюстрації.

Популяризація краєзнавчих документів. У 2011 році у рамках проекту «Ріднокрай» започатковано «Краєзнавчі гостини», в рамках яких проведено:

- зустрічі з відомими постатями Рівненщини: завідувачкою відділу етнографії Рівненського обласного краєзнавчого музею, краєзнавцем Аллою Українець, письменником Євгеном Шморгуном;

- вечір-пам'яті присвячений журналісту, письменнику, краєзнавцю Григорію Дем'янчуку;

- презентацію книг письменника Авеніра Коломийця та літератури про нього, надісланих із Австралії його сином Жданом Коломийцем.

- проведено презентації бібліографічних покажчиків «Пересопницьке Євангеліє: покажчик документних джерел» (санаторій «Червона калина»), створено електронну презентацію та «Природно-заповідний фонд Рівненської області».

Організовано та проведено заходи на «Літній читальні» (8). Працівники відділу брали участь у книжковому ярмарку «Книга Рівненщини», акції „Книжкова весна” (2).

Організовано 16 (план 12) тематичних книжкових виставок: „Ми пам'ятаємо як це було”, „Тарасові шляхи на Рівненщині”, „Пересопницькому Євангелію – 450”, „Пам'ятки природи – свідки тисячоліть”, „І над козацькими могилами, козацька пісня ожива”. 12 інформаційних виставок «Нові книги». 20 книжкових полиць «Ювіляри 2011 року». Зібрано відгуки відомих рівнян про книги та читання.

Підготовлено 2 віртуальні виставки „Українська Першокнига”, „Острозькій Біблії-430 років” (див. сайт бібліотеки розділ «Віртуальні виставки»).

Працівники відділу взяли участь в проведенні щорічного обласного конкурсу «Краща книга Рівненщини – 2010». На сайті ДОБ щомісячно експонувалися нові книги в 5 номінаціях для голосування на „Кращу книгу року”, проводилось анкетування серед користувачів.

Рекламна діяльність. Протягом звітнього періоду працівники відділу підготували презентацію відділу в електронному вигляді, написали 4 прес-релізи, створили 2 електронні презетації покажчиків, 2 фотолітописи (на CD дисках).

Методична робота. Протягом звітнього року працівники надавали консультації та практичну допомогу бібліографам ЦРБ (членам корпоративного об'єднання по аналітичному розпису документів) по створенню БЗ документів.

Було надано методичну допомогу та консультації з питань краєзнавчої роботи районних та сільських бібліотек Гошанській ЦРБ.

Завідувач відділу брала участь у наукових конференціях у місті Одесі та Києві. Працівники відділу були запрошені на семінар бібліотекарів загальноосвітніх навчальних закладів „Краєзнавство в шкільній бібліотеці: грані співпраці” та надали консультацію про інформаційні ресурси відділу та їх використання. Була надана допомога в укладанні біобібліографічного нарису «Закоханий у рідний край»: До 75-річчя від дня народження журналіста, письменника, краєзнавця Г. Дем'янчука”.

Провідний бібліотекар відділу готувала матеріали краєзнавчої тематики для методичного блогу бібліотеки. Підготовлено 6 інформацій.

«Організація фонду обов'язкового краєзнавчого примірника документів Рівненської державної обласної бібліотеки» - тема досвіду роботи представленого на „Бібліофест”.

Працівники відділу брали участь у зборі інформації для соціологічних досліджень з питання інформаційних потреб користувачів бібліотеки та опитуваннях „Краща книга Рівненщини”.

Планові завдання відділом у цілому виконані. Не сформована база спогадів учасників національно-визвольних рухів Рівненщини (спільно з товариством Меморіал). Натомість, надано допомогу центральним районним бібліотекам у створенні літературних музейних кімнат, експозицій, а саме: підібрано імена відомих письменників Рівненщини, які пов'язані з певним населеним пунктом району. Запрошено на презентацію та передано у музей Уласа Самчука, літературний музей с. Городець Володимирецького району та с. Бережниця Дубровицького району книги А. Коломийця та книги про його життя та діяльність, що надійшли з Австралії. Надавалась допомога Рівненському обласному краєзнавчому музею у підборі документів для створення музею Першокниги у с. Пересопниця Рівненського району.

Сектор консорціуму «Історична Волинь»

Протягом 2011 року виробнича діяльність сектора консорціуму «Історична Волинь» проводилась згідно плану за основними напрямками роботи по формуванню електронної бібліотеки «Історична Волинь».

Електронна бібліотека систематично поповнювалась бібліографічними записами нових документів, повнотекстовими документами про Велику Волинь, новинами про суспільно-політичне, культурно-мистецьке та літературне життя волинського краю, про нові книги з історичної Волині, новими фото- і відеодокументами про історію, культуру та мистецтво краю тощо.

Для підвищення ефективності проводилась робота по налагодженню контактів, зв'язків з установами, організаціями та окремими авторами – дослідниками історичної Волині. У звітному році продовжувалось партнерство з Волинською обласною універсальною науковою бібліотекою імені Олени Пчілки, Національною історичною бібліотекою України, Національною бібліотекою України ім. В. Вернадського, бібліотекою Національного університету «Острозька академія», обласною бібліотекою ім. М. Горького м. Бреста. Продовжувалась співпраця з Рівненським обласним краєзнавчим музеєм, Інститутом дослідів Волині (м. Рівне), Рівненським обласним державним архівом, Інститутом дослідження української діаспори при Національному університеті «Острозька академія», Острозьким Музеєм книги і друкарства, Волинським центром історичних та геофізичних досліджень «Рівне-Суренж» та ін.

У звітному році було продовжено співпрацю з В. Дем'яновим, О. Прищепю, П. Кралюком, В. Вихованцем, В. Войтовичем, О. Бухало, С. Позіховською, О. Позіховським, О. Михайлишин, І. Пащуком, А. Климчуком, В. Рожко, Л. Коганом (м. Любек, Німеччина), Ж. Коломийцем (м. Сідней, Австралія), Н. Заболотною, І. Ціборовською-Римарович (м. Київ, НБУВ) та ін.

Налагоджені контакти з Історичним музеєм м. Володимир-Волинського, Кременецьким державним історико-археологічним заповідником, бібліотекою і викладачами кафедри суспільних наук Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту, Кременецьким краєзнавчим музеєм.

Налагоджені зв'язки з авторами-дослідниками історичної Волині: І. Марчуком, Л. Шлапак, А. Українець, О. Семенович (Рівненський краєзнавчий музей), Б. Прищепю, О. Провоторовим (Житомирське краєзнавче товариство), М. Пшеничним, Т. Дмитренко (Дубнівський історико-культурний заповідник), Р. Михальчук (м. Рівне), Б. Яновичем (м. Володимир-Волинський), О. Железняк (м. Київ, НБУВ), В. Парфенюком (газета «Клеванський тракт»), О. Соловей (м. Кременець).

Робота по налагодженню контактів відбувалась через телефонні розмови, зустрічі, електронну пошту, під час яких відбувався обмін інформацією, домовленості про співпрацю, надавались консультації.

У 2011 році було заплановано проведення віртуальної конференції. На Форумі сайту було оголошення про розміщення пропозицій щодо тематики конференції. Багатьом науковцям, краєзнавцям (партнерам «Історичної Волині») по електронній пошті були розіслані повідомлення про надання пропозицій щодо тематики проведення конференції.

У квітні 2011 року Рівненська державна обласна бібліотека в рамках проекту «Історична Волинь» та туристичного підпроекту проекту «Західна Брама» Рівненської обласної державної адміністрації спільно з Національним університетом «Острозька академія» брали участь в організації Інтернет-конференції «Ретроспектива та сучасність Великої Волині: перспективи залучення потенціалу території до розвитку регіонального туризму». Була розроблена програма, підготовлені питання для бібліотечної секції інтернет-конференції. З технічних причин на рівні Рівненської обласної державної адміністрації затвердження участі обласної державної бібліотеки у проведенні віртуальної конференції не відбулося.

Відповідно до плану проводилась робота по формуванню бібліографічної бази даних «Історична Волинь». База даних «Історична Волинь» є зведеною базою даних бібліографічних записів документів, що формується бібліотеками-учасниками Консорціуму, і включає документи від найдавніших часів і до сучасності, які пов'язані змістом з Великою Волиню, незалежно від мови, місця, року видання, та охоплюють усі аспекти суспільно-політичного, економічного, культурного життя історичної Волині.

Станом на 31.12.2011 р. бібліографічна база даних «Історична Волинь» містить 16 360 бібліографічних записів документів (2010 р. – 13000)

Наповнення бібліографічної бази даних «Історична Волинь» у 2011 р. бібліотеками-партнерами

	Бібліотека	План	Виконання
1.	Рівненська державна обласна бібліотека	2100	2433
2.	Волинська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О.Пчілки	1000	845
3.	Житомирська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О.Ольжича	400	-
4.	Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека	20	-
5.	Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека	20	-
6.	Національна історична бібліотека	40	64

	України		
7.	Обласна бібліотека ім. М.Горького м. Брест	20	18
	Всього:	3600	3360

Бібліографічна база даних протягом звітного року поповнилась на 2433 бібліографічні записи документів, створені працівниками сектора «Історична Волинь» Рівненської обласної бібліотеки. Зокрема, з нових надходжень книг, періодичних видань, збірників, ретроспективних видань Рівненської обласної бібліотеки створено 1635 бібліографічних записів документів, з «Літописів книг» і «Літописів періодичних видань» (2009-2010 рр.) – 214 бібліографічних записів.

З фонду Рівненського обласного краєзнавчого музею було описано 10 видань і створено 135 бібліографічних записів.

Із електронних ресурсів бібліотек України (НБУВ, Національної історичної бібліотеки України, Парламентської бібліотеки України) створено 244 бібліографічні записи документів, бібліотек Росії (Государственная публичная историческая библиотека России, Российская государственная библиотека) – 205 бібліографічних записів документів.

Бібліотеками-партнерами надіслано 927 бібліографічних записів документів.

У звітному році планомірно проводилась робота по наповненню веб-сайту електронної бібліотеки «Історична Волинь». Зокрема, продовжувалось поповнення розділу «Читальний зал» новими текстами документів.

Наповнення розділу «Читальний зал»
веб-сайту «Історична Волинь» бібліотеками-партнерами у 2011 році

	Бібліотеки	План	Виконання
1.	Рівненська державна обласна бібліотека	220	255
2.	Волинська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О.Пчілки	60	47
3.	Житомирська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О.Ольжича	30	-
4.	Національна історична бібліотека України	5	5
5.	Обласна бібліотека ім. М.Горького м. Брест	5	2
6.	Національна бібліотека України ім. В. Вернадського	-	4
	Всього:	320	313

Станом на 31.12.2011 року повнотекстова база даних налічує 1306 (2010 р. – 993) документів різної тематики. За поточний рік «Читальний зал» поповнено на 313 (2010 р. – 305) повнотекстових документи, з яких

255 (2010 р. – 240) опрацьовано і опубліковано працівниками сектора Рівненської обласної бібліотеки, 58 – надіслано бібліотеками-партнерами.

У «Читальному залі» документи розміщувалися за відповідними рубриками. За 2011 рік найбільшою кількістю документів поповнено розділи: «Видатні діячі Волині» (44), «Археологія» (42), «Край в цілому» (40), «Історія. Історичні науки» (33), «Культура і мистецтво» (25), «Населення Волині» (23), «Релігія» (16), «Архітектура Волині» (13), «Книгодрукування» (13), «Освіта і наука» (12), «Суспільно-політичне життя краю» (9) та інші. Електронні тексти документів містять ілюстрації, малюнки, таблиці, карти. Створені нові рубрики розділу «Музейна справа» (15), «Мови і діалекти» (1).

Протягом 2011 року на веб-сайті «Історична Волинь» систематично відображались новини про події суспільно-політичного, культурного, освітнього і мистецького життя Великої Волині. Розділ «Новини» включає оперативні новини про події на території волинської землі, повідомлення про знаменні і пам'ятні дати, про нові книги з історичної Волині, які надійшли у фонди бібліотек-партнерів. Новини проілюстровані малюнками, фотографіями.

Наповнення розділу «Новини» веб-сайту «Історична Волинь» бібліотеками-партнерами у 2011 році

	Бібліотеки	План	Виконання
1.	Рівненська державна обласна бібліотека	250	319
2.	Житомирська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О.Ольжича	20	-
3.	Волинська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О.Пчілки	60	76
4.	Національна історична бібліотека України	10	7
	Всього:	340	402

Протягом 2011 року на сайті опубліковано 402 повідомлення різних новин (2010 р. – 243). Із них працівниками сектору Рівненської обласної бібліотеки підготовлено і опубліковано 319 повідомлень (новин): оперативних новин – 233, новин про пам'ятні дати – 48, про надходження нових книг з історичної Волині – 38 (описано 57 книг). Бібліотеками-партнерами надіслано загалом 83 повідомлення новин (2010 р. – 60).

У 2011 році систематично поповнювався розділ «Відео – історія Волині», який включає відеодокументи з історії, культури та мистецтва краю. Відбулося розширення розділу, створено нову рубрику «Соціально-економічне життя Волині». На кінець 2011 року розділ містить 117 відеодокументів, з яких 49 (заплановано 20) розміщено у 2011 році (2010 р. – 50). Відеодокументи систематизуються за рубриками: «Пам'ятки та пам'ятні місця Волині» (33), «Релігія» (20), «Видатні діячі Волині» (12), «Культура та мистецтво» (13), «Історія міст і сіл» (16), «Волинська земля»

(14), «Освіта та наука» (3), «Дослідники Великої Волині» (2), «Соціально-економічне життя Волині» (4).

Розділ «Фотогалерея» на 31.12.2011 року містить 1151 фотодокумент та довідкової інформації до них. За поточний рік у розділі опубліковано 98 фотодокументів, з яких 60 – підготовлено і опубліковано працівниками Рівненської державної бібліотеки (заплановано 60), 38 – надісланих бібліотеками-партнерами. Найбільше фотодокументів міститься у рубриках «Пам'ятки Волині» (251), «Волинська ікона» (204), «Етнографія Волині» (188), «Видатні діячі Волині» (175). У 2011 році створено нову рубрику «Історія Волині у фотографії».

У розділі «Дослідники Великої Волині» на кінець 2011 року розміщено 24 біобібліографічні довідки, в яких міститься інформація про основні напрямки наукових досліджень та перелік наукових праць дослідників історичної Волині. Якщо у 2010 році розділ було поповнено на 4 довідки, то за звітний період розміщено 14 довідок (заплановано 10).

У листопаді 2011 року на веб-сайті створено новий розділ «Цікаві посилання», в якому користувачам пропонуються найбільш цікаві та корисні посилання на сайти і блоги з інформацією про історичну Волинь. Розроблено тематичні рубрики розділу («Історія», «Електронні газети», «Музейний простір історичної Волині», «Видатні діячі Волині», «Історія міст Великої Волині»), в яких на кінець 2011 року розміщено 15 електронних адрес сайтів та їх описів.

У звітному році продовжено роботу з оцифрування рідкісних і цінних видань. Всього протягом року було оцифровано 10 видань (8 – з фонду Рівненського краєзнавчого музею, 2 – з фонду рідкісних і цінних видань Рівненської обласної бібліотеки), що склало 2242 сторінки.

1. Ruhle E. Jeziora Krasowe zachodniej czesci Polesia Wolynskiego : osobne odbicie z «Rocznika Wolynskiego». Tom IV. / Edward Ruhle. – Rovne, 1935. – 134 s.

2. Akta kosciola farnego Ostrogskiego od 1622 r.: co wazniejsze wydal Jakob Hoffman : osobne odbicie z «Rocznika Wolynskiego». Tom III. – Rovne, 1933. – 125 s.

3. Миловидовъ А. И. Старопечатная славяно-русскія изданія, вышедшія изъ западно-русскихъ типографій XVI – XVIII вв. / А. И. Миловидовъ. – М. : Типографія Штаба московского военного Округа, 1908. – 27 с.

4. Nanke Czeslaw. Szlachta Wolynska wobec konstrytucyi trzeciego maja. – Lwow: Wydawnictwo Towarzystwa dla popierania nauki polskiej, 1907. – 193 s.

5. Сборник циркуляров Волинских губернских учреждений по разным частям административного управления с 1902 по 1907 года. Составлен, по распоряжению Волинского Губернатора, Редакцией Волинских Губернских Ведомостей. – Житомир, 1907. – 434 с.

6. Skorowidz miejscowosci Rzeczypospolitej Polskiej : opracowany na podstawie wyników pierwszego powszechnego spisu ludności z dn. 30 wrzesnia

1921 r. I innych zrodel urzedowych. Tom IX : Wojewodztwo Wolynskie. – Warszawa, 1923. – 82 s.

7. Hoffman J. Bibliografja Wolynia : osobne odbicie z «Rocznika Wolynskiego». Tom IV / Jakob Hoffman. – Rovne, 1935. – 182 s.

8. Доклады Волинскому губернскому земскому собранию. № 10-28. Смета на ветеринарную часть Волинского губернского Земства на 1912 год. – 560 с.

9. Rolle M, Tadeusz Czacki i Krzemieniec w setna rocznice zgonu odnowiciela i reformatora polskiego szkolnictwa. – Lwow, 1913. – 135 s.

10. Maszynski K. Polesie wschodnie. – Warszawa, 1928. – 370 s.

Оцифровані видання записані на CD-диски для надання у користування читачам бібліотеки.

Протягом 2011 року працівниками сектора «Історична Волинь» проводилась робота по наповненню бази даних «Краєзнавство». Базу даних було поповнено на 1149 бібліографічних записів (заплановано 1000).

Працівники сектору займались редагуванням бібліографічних баз даних «Краєзнавство» та «Історична Волинь». За 2011 рік відредаговано 1606 бібліографічних записів з бази даних «Краєзнавство» (заплановано 1600), 6091 бібліографічний запис з бази даних «Історична Волинь» (заплановано 6000).

У звітному році працівниками сектора підготовлено 2 віртуальні виставки: «Волинські шляхи Тараса Шевченка» до 165-річчя перебування Т.Г. Шевченка на Рівненщині та «Рівненщина у полум'ї війни» до 70-річчя початку Великої Вітчизняної війни. Для створення виставки «Рівненщина у полум'ї війни» використані архівні документи з Рівненського державного обласного архіву (50 док.).

Підготовлено і опубліковано 3 повідомлення на блозі Рівненської обласної бібліотеки: «Інноваційний проект «Історична Волинь», «Історія Волині у бібліографічних записах документів», «Повернення Авеніра Коломийця на історичну Волинь».

Працівники сектору брали участь у підготовці публікацій для веб-сайту Рівненської державної обласної бібліотеки (5 повідомлень).

Взяли участь у створенні науково-допоміжного бібліографічного покажчика, присвяченого 450-річчю написання Пересопницького Євангелія (Пересопницьке Євангеліє: покажчик документних джерел. – Рівне, 2011. – 82 с.)

У звітному році проводилась популяризація Електронної бібліотеки «Історична Волинь». З мультимедійною презентацією про електронну бібліотеку «Історична Волинь» та електронні ресурси Рівненської державної обласної бібліотеки виступали на серпневих нарадах перед вчителями-істориками; провели презентацію для студентів культурологічного факультету РДГУ. Також в рамках краєзнавчих заходів для учнів гімназії №1 їх було ознайомлено з Електронною бібліотекою «Історична Волинь»: мета створення, структура, наповнення розділів інформацією, пошук інформації, використання тощо.

У 2011 році працівниками сектора надавались тематичні інформаційні довідки на запити користувачів бібліотеки та запити користувачів мережі Інтернет. За поточний рік надано 8 довідок. Зокрема, інформаційна довідка для Європейського культурно-інформаційного центру в Тюрінгії (Німеччина) «Via-Regia» про архітектурні пам'ятки історичної Волині, надсилалась інформація для Ждана Коломийця з м. Сіднею (Австралія) та науковця Ніни Козачук (м. Чернівці) про українського письменника, уродженця Рівненщини Авеніра Коломийця, для В. Мазурок, викладача-історика Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту, про знайдений у 2011 році у Дубнівському районі Архів УПА. На запити користувачів бібліотеки надавались довідки (2) про праці окремих авторів – дослідників Волині, копії текстів документів з Електронної бібліотеки (2).

Протягом 2011 року працівники сектору відвідували заходи (презентації, виставки), які проходили у Рівненському краєзнавчому музеї та Літературному музеї Уласа Самчука. Також брали участь в організації і проведенні масових заходів відділу акумуляції краєзнавчих документів і бібліографії. Зокрема, в організації презентації книги В. Рожка «Дзвони Божих храмів історичної Волині Х-XX ст.» та книги С. Ярмуся «Моє турботливе слово», презентації книги Є. Шморгуна «І п'ятьма не здолала його. Сторінки буття «Пересопницького Євангелія», презентації подарованих книг А. Коломийця з Австралії (4 книги), літературному вечорі, присвяченому 75-річчю з дня народження письменника, краєзнавця Г.С. Дем'янчука.

Пошукова робота є важливою складовою роботи сектору. У 2011 році працівники сектору здійснили поїздку у м. Кременець з метою отримання інформації з місцевих музеїв, заповідника, бібліотеки. В результаті поїздки налагоджені зв'язки з науковими працівниками Кременецького державного історико-археологічного заповідника, викладачами кафедри суспільних наук Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту, описані документи з фонду Кременецького краєзнавчого музею, бібліотеки Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту.

Протягом 2011 року працівники сектору проходили навчання у тренінговому центрі бібліотеки.

Електронна бібліотека «Історична Волинь» посідає важливе місце в системі краєзнавчих інформаційних ресурсів про Велику Волинь і є одним із широко використовуваних електронних ресурсів Рівненської обласної бібліотеки. У звітному році проводився моніторинг відвідування і використання документів Електронної бібліотеки «Історична Волинь». Протягом року спостерігалось зростання показників відвідування користувачів і перегляду документів сайту. Якщо у I кварталі 2011 року відвідування користувачів складало 18863, перегляд сторінок документів – 55880, то на кінець року у 4 кварталі: відвідувань – 21640, перегляд сторінок документів – 56401. Всього за 2011 рік Електронну бібліотеку

відвідали 66008 користувачів, які переглянули 211646 сторінок документів (2010 р. – відвідувань – 73906, перегляд документів сайту – 2333319).

**Сектор підтримки Регіонального інформаційного порталу
«Рівненщина», веб-сайту бібліотеки, веб-сайту «Історична Волинь»,
веб-сайту «Освітній навігатор» у 2011 році**

Тимошук Наталія Петрівна	- головний бібліотекар
Ярошук Михайло Володимирович	- провідний інженер
Івчик Володимир Олександрович	- провідний інженер

Протягом року проводилася підтримка роботи веб-сайту бібліотеки, Регіонального веб-порталу «Рівненщина», сайтів «Історична Волинь», «Освітній навігатор», «Бібліотека книг, виданих на Рівненщині», 1Forum.rv.ua, методичного блогу ДОБ.

Систематично проводився моніторинг копіювання БД порталу, веб-сайту бібліотеки, сайтів «Історична Волинь», «Освітній навігатор».

Регіональний інформаційний портал «Рівненщина» (<http://irp.rv.ua>)

Для наповнення контенту Регіонального інформаційного порталу «Рівненщина» (<http://irp.rv.ua>) виконано наступні роботи:

- Створювались інформаційні документи для наповнення розділу «Каталог ресурсів»: відбір документів, сканування, редагування, форматування, бібліографічний опис для повнотекстових сторінок.

- Здійснювався відбір ресурсів з Інтернет та інших джерел з метою виявлення, опису та розміщення сайтів у розділі «Каталог ресурсів». Всього у розділах порталу опубліковано в 2011 році 176 матеріалів при плані 150.

- Систематично проводився пошук, відбір та опублікування інформації у розділі «Новини» – 1203 публікацій при плані 1200. Практично всі новини публікуються з ілюстраціями.

- Всього з у розділах порталу опубліковано 9418 матеріалів:

- Новини - 6354 публікацій

- Повнотекстових документів та ресурсів Інтернет - 2452 публікацій

Відредаговано 400 повнотекстових документів та описів ресурсів Інтернет (деякі сайти стали непрацездатними, інформація застаріла, втратила актуальність, тому були видалені).

PR проекту.

Продовжувалась реєстрація та розміщення посилань на портал у каталогах, на тематичних сайтах згідно індексу цитування, проведеного пошуковою системою Solomono.ru.

Сайтів, які посилаються на портал – 299.

Продовжувалось налагодження зв'язків з рівненськими Інтернет-проектами та пошук нових партнерів для співпраці у цій галузі, зокрема в обміні банерами.

Встановлено партнерських зв'язків з метою виставлення на сайті партнера банеру порталу.

Продовжуємо підтримувати партнерські зв'язки з «Порталом анонсів Рівного» tyt.rv.ua на основі попередньо укладеної домовленості.

Продовжуємо підтримувати партнерські зв'язки з всеукраїнським порталом ukr.net (ukr.net анонсує новини, опубліковані на порталі «Рівненщина»).

Налагоджено зв'язок порталу «Рівненщина» з соціальними мережами Facebook, Twitter, В контакте через встановлення кнопок-закладок.

Систематично проводиться моніторинг відвідуваності порталу з метою удосконалення його наповнення інформацією.

Проводиться моніторинг наявності зворотних посилань в українських каталогах та пошукових системах та на сайтах-партнерах порталу.

Впроваджено блок «Я репортер» з метою заохочення користувачів в опублікуванні інформації.

Сайт РДОБ. Для наповнення контенту сайту бібліотеки (<http://libr.rv.ua>) виконано наступні роботи.

На головній сторінці сайту в розділі «Анонс подій» раз на місяць публікувалися масові заходи ДОБ, які проходили в поточному місяці – 12 публікацій. У розділі «Новини» (у 14 підрозділах) подавалася інформація про масові заходи та події, що відбувалися у бібліотеці, про книги – 429 публікацій.

У 2011 році було створено та опубліковано на сайті ДОБ 28 віртуальних виставок.

Для підготовки віртуальних виставок проводилось сканування, форматування, редагування текстів та зображень.

У розділі «Архівні документи» розміщено Інва.net (вип. 24, 25), покажчики «Новини краєзнавчої літератури» ІV кв. 2010 року та І, ІІ, ІІІ кв. 2011 року. У розділі «Знаменні та пам'ятні дати» розміщено перелік знаменних дат Рівненщини на 2012 рік, покажчик «Література до знаменних та пам'ятних дат Рівненщини на 2012 рік».

Систематично проводилось поновлення інформації про реалізацію проектів ДОБ.

Систематично поповнювалися матеріали у розділі «Бібліотечна інформація», зокрема опубліковано низку матеріалів, присвячених Всеукраїнському Дню бібліотек.

PR сайту ДОБ.

Продовжувалась реєстрація та розміщення посилань на сайт ДОБ у каталогах та тематичних сайтах згідно індексу цитування, проведеного пошуковою системою Solomono.ru.

Сайтів, які посилаються на сайт ДДОБ – 251.

Систематично проводиться моніторинг відвідуваності сайту.

Проводиться моніторинг наявності зворотних посилань в українських каталогах та пошукових системах та на сайтах-партнерах.

Сайт «Історична Волинь». Реєстрація та розміщення посилань на сайт у каталогах та тематичних сайтах згідно індексу цитування, проведеного пошуковою системою Solomono.ru – 129 сайти.

Продовжувалось налагодження зв'язків з рівненськими Інтернет-проектами та пошук нових партнерів для співпраці, зокрема в обміні банерами.

Проводиться моніторинг та модерація модулю «Форум».

У розділ «Відео» додано 49 матеріалів.

Створено розділ «Цікаві посилання», у якому розміщено 15 посилань у п'яти категоріях.

Систематично проводиться моніторинг відвідуваності сайту.

Проводиться моніторинг наявності зворотних посилань в українських каталогах та пошукових системах та на сайтах-партнерах.

Систематично виконувалася очистка кешу сайту.

Консультації працівників сектору «Історична Волинь» в коректному розміщенні контенту.

Сайт « Освітній Навігатор». Реєстрація та розміщення посилань на сайт у каталогах та тематичних сайтах згідно індексу цитування, проведеного пошуковою системою Solomono.ru.

Сайтів, які посилаються на сайт – 89.

Систематично проводиться моніторинг відвідуваності сайту.

Проводиться моніторинг наявності зворотних посилань в українських каталогах та пошукових системах та на сайтах-партнерах.

Проводилося поповнення розділу «Новини».

Сайт «Бібліотека книг, виданих на Рівненщині». Реєстрація та розміщення посилань на сайт у каталогах та тематичних сайтах згідно індексу цитування, проведеного пошуковою системою Solomono.ru.

Сайтів, які посилаються на сайт – 10.

Сайт «Обласний інтерактивний форум». Реєстрація та розміщення посилань на сайт у каталогах та тематичних сайтах згідно індексу цитування, проведеного пошуковою системою Solomono.ru.

Сайтів, які посилаються на сайт - 52.

Проводилася модерація розділів, тем форуму.

В 2011 році створено 7 тем.

Методичний блог РДОБ.

У 2011 році створено методичний блог бібліотеки.

Проводилася оптимізація сайту для пошукових систем. Впроваджено модулі «Пошук», модуль «Теги», розміщений код сервісу статистики bigmir.net, metrika.yandex.ru.

Проводився моніторинг на наявність спам-посилань на блог.

Моніторинг відвідування за 2011 рік показує:

Рівненська державна обласна бібліотека libr.rv.ua:
користувачів – 130414,
сторінок переглянуто – 296105.

Регіональний інформаційний портал «Рівненщина» ir.rv.ua:
користувачів – 288642,
сторінок переглянуто – 569942.

Історична Волинь istvolyn.info:
користувачів – 66008,
сторінок переглянуто – 211646.

Освітній навігатор navigator.rv.ua:
користувачів – 783250,
сторінок переглянуто – 1767151.

Бібліотека книг, виданих на Рівненщині on-libr.info:
користувачів – 21415,
сторінок переглянуто – 66774.

Перший молодіжний форум 1forum.rv.ua:
користувачів – 9827,
сторінок переглянуто – 51374.

Всього по електронних ресурсах:
користувачів – 1299556
сторінок переглянуто – 2962992

Статистичні дані сегментів Електронної бібліотеки РДОБ

№ п/п	Сегменти	Поповнено у 2011 р.	Станом на 01.01.2011 р.
1.	ЕБД Каталоги, Картотеки		
1.1.	Зведений краєзнавчий каталог	6877	50630
1.2.	Каталог «Історична Волинь»	2433	16360
1.3.	Каталог книг (відділ комплектування та обробки документів)	7963	66513
1.4.	ЕБД «Систематична картотека статей»	33251	417149
1.5.	ЕБД Каталог літератури іноземними мовами	1749	4443
1.6.	ЕБД Картотека статей відділу іноземної літератури	3471	11490
	Всього бібліографічних записів (БЗ):	56651	566585
2.	Повнотекстова база даних книг та	2416	10283

	статей з періодичних видань та збірників (локальна мережа)		
3	Сайти бібліотеки		
3.1.	«Освітній навігатор»	766	2890
3.2.	«Інформаційний портал «Рівненщина»	1379	9418
3.3.	Веб-сайт РДОБ	829	3748
3.4.	«Бібліотека книг, виданих на Рівненщині»	44	73
3.5.	«Історична Волинь» (не враховано ББД «Історична Волинь» - 16360)	876	3693
	Всього повних текстів документів:	3894	19822
	Разом одиниць інформації:	62961	596590

ВІДДІЛ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ У ЧИТАЛЬНІЙ ЗАЛІ

Войтович Наталія Василівна	- завідувача відділом
Бендюг Валентина Терентіївна	- головний бібліотекар
Тихова Олена Федорівна	- головний бібліотекар
Петрук Інна Анатоліївна	- провідний бібліотекар
Васюк Наталія Володимирівна	- провідний бібліотекар
Кудіна Олена Анатоліївна	- провідний бібліотекар
Сисюк Олена Іванівна	- провідний бібліотекар
Прозапас Надія Гнатівна	- бібліотекар I кат.
Конарчук Галина Михайлівна	- бібліотекар I кат.

У звітному році відділ обслуговування користувачів у читальній залі спрямовував роботу на забезпечення сучасного рівня обслуговування читачів, надання оперативної інформації, доступу до всіх інформаційних джерел і ресурсів відділу.

Для забезпечення якісного обслуговування користувачів надавалась можливість пошуку в мережі Інтернет, розширились можливості Wi-Fi, проводилось обслуговування за допомогою «Електронної бібліотеки», відкрито пункт доступу громадян до інформації органів державної влади. У 2011 році збільшилась видача художньої літератури з відкритого фонду.

Популяризація ресурсів здійснювалась через організацію книжкових виставок, проведення масових заходів, рекламну діяльність. Відділ активно співпрацював з навчальними закладами, установами, громадськими організаціями міста, проводилась робота по залученню нових користувачів через проведення загально бібліотечних акцій.

Формування та зберігання документних ресурсів. За 2011 рік до читальної зали надійшло всього 2222 прим. документів, з них – 888 прим. книг, 1332 прим. журналів і газет та 2 примірники електронних видань.

У звітному році спостерігається тенденція до зменшення надходжень книг та періодичних видань порівняно з 2010 роком відповідно на 473 прим. книг та 15 прим. періодичних видань (Див. табл.).

Роки	всього	книги	журнали	СД
2009	2426	1171	1214	41
2010	2708	1361	1347	41
2011	2222	888	1332	2

З підсобного фонду за 2011 рік вилучено і передано до відділу використання та зберігання документного фонду 1200 журналів та 281 прим. книг; вилучено як застарілі за змістом та зношені – 426 прим. книг та брошур.

Аналізуючи дані по вилученню фонду (див. табл.) спостерігаємо, що значно зменшилася кількість книг, які передані у відділ зберігання. У звітному році цей показник становить 281 книгу, що майже в 4 рази менше від показника 2010 року. Також зменшилась кількість вилучених видань на 274 прим. менше, ніж у 2010 році.

Роки	всього перед. у відділ вик. та зберіган.	журнали	книги	вилуч. книг та брошур (знош., заст.)
2009	1932	1243	689	316
2010	1072	1250	1072	700
2011	1481	1200	281	426

Відділом обслуговування проводились роботи з редагування фонду, заміні зношених та підготовці нових поличних роздільників, ремонту пошкоджених видань.

У 2011 році відділ працював над відкриттям вільного доступу до найбільш популярної літератури, періодичних видань. Читачам надається можливість користуватися довідковими виданнями, популярною літературою з різних галузей знань, художньою літературою, новими журналами та газетами.

Обслуговування користувачів відділу. У 2011 році відділом обслужено 8483 читачі, відвідування становило 32944 читачі, яким видано 240485 документів.

Аналізуючи статистичні дані за три останніх роки, число нових користувачів у 2011 році збільшилось на 184 чол. порівняно з 2010 роком і на 374 чол. порівняно з 2009 роком.

Разом з тим спостерігається тенденція до зменшення кількості відвідувань порівняно з минулими роками. У 2011 році на 2958 відвідувань менше, ніж в 2010 році і на 4481 відвідування менше, ніж у 2009 році. Середнє відвідування становить 168 користувачів.

У зв'язку зі зменшенням кількості відвідувань, відповідно зменшилась і кількість книговидач на 33000 прим. порівняно з 2010 роком і на 9092 прим. порівняно з 2009 роком.

Роки	Користувачі	Відвідування	Книговидача
2009	8109	37425	249577
2010	8299	35902	273006
2011	8483	32944	240485

Культурно-масова робота. У 2011 році активна робота проводилась з питань популяризації літератури, просуванню читання. Значна увага приділялась роботі на виконання «Програми підтримки національного книговидавання, популяризації української книги та сприяння книгорозповсюдженню в Рівненській області на 2009 - 2013 роки...».

Протягом року відділом проведено більше 40 масових заходів, які відвідало 3323 чол. У 2010 році – 27 заходів.

Незабутніми були зустрічі з відомим українським письменником Олександром Ірванцем, волинським журналістом, драматургом, прозаїком, багаторазовим призером «Коронації слова» Володимиром Лисом; професором, істориком Володимиром Сергійчуком та презентація їх книг: «Сатирикон-XXI», «Століття Якова», «Тарас Бульба-Боровець. Документи. Статті. Листи».

Активізувалась робота з популяризації книг місцевих авторів, організаторами яких були обласна організація Національної спілки письменників України, обласне та міське товариство «Просвіта» ім. Т. Шевченка спільно з обласною бібліотекою.

У рамках літературної студії «Погорина» проведені творчі зустрічі з письменниками Рівненщини Анатолієм Криловцем, Святославом Праском, Сергієм Гулею, Миколою Березою, Вікторією Климентовською. Відбулися презентації книг «Літературна Рівненщина. Антологія», «Пересопницькому Євангелію - 450».

Велику аудиторію зібрала презентація книги дубенського письменника та історика Сергія Курінного «Вогонь і попіл» про визвольні змагання українського народу.

Привітати Сергія Курінного із дебютом у жанрі історичного роману до Рівного завітав голова Національної спілки письменників України, письменник, перекладач Віктор Баранов, а також Михайло Слабошпицький — український прозаїк, критик, літературознавець, лауреат Національної премії ім. Шевченка та Павло Вольвач — український письменник (поет, прозаїк), член Національної спілки письменників України.

Важливим заходом, із яким асоціюється літературна осінь на Рівненщині, є поетичні читання, присвячені життєвій і творчій спадщині Валер'яна Поліщука, уродженця села Більче Демидівського району, письменника з великою літературною спадщиною (40 книг) та страдницькою долею (розстріляного 1937 року). Відбулося вручення літературної премії імені Валер'яна Поліщука. Новим її лауреатом за збірку поезій «Полотно» став письменник із Рівного Ростислав Слободенюк, поезія якого за динамізмом і філософією близька до Поліщуківського слова.

На Рівненщині засновано літературну премію імені Михайла Дубова, якою відзначатимуть кращі поетичні дебюти року. Першими її лауреатами стали молоді літератори Ігор Кир'янчук і Валентина Люліч. Лауреатські дипломи вони отримали на літературному вечорі, присвяченому світлій пам'яті поета.

Відділ обслуговування багато років співпрацює з товариством «Просвіта» ім. Т. Шевченка. В бібліотеці щороку проводяться презентації книг, виданих за ініціативи її членів. У звітному році відбулися презентації книг: Марко Боеслав «Сталь без іржі», Олексій Сацюк «Смертоносці».

В рамках акції «Книжкова весна у Рівному», відбулася презентація довідкового видання «Українського педагогічного енциклопедичного словника».

У довіднику вміщено узагальнену й систематизовану інформацію з теорії і практики навчання та виховання. Розглянуто широке коло понять педагогічної науки, подано різнобічний довідковий матеріал: основні поняття й терміни, які стосуються навчально-виховного процесу, нові педагогічні теорії й концепції, категорії. Всього словник містить близько 4000 статей.

За участю товариства «Просвіта», управління освіти та науки Рівненської обласної державної адміністрації, обласної організації Національної спілки письменників України, були проведені тематичні вечори «Мова – найцінніший скарб моєї України» (До Дня української писемності та мови); «Слово про «Кобзар» (До Дня народження Т. Шевченка); «Гриміло слово, мов потік весняний» (До 140-річчя від дня народження Лесі Українки).

Під час проведення тематичних вечорів були підведені підсумки літературного конкурсу «Найстаріший «Кобзар» у моїй родині» та «Перло багатоцінне», де було визначено переможців та вручено нагороди. Увазі присутніх була представлена інсценізація поеми Тараса Шевченка «Наймичка» у виконанні народного студентського театру «Бриз» ім. Богдана Денисюка Міжнародного економіко-гуманітарного університету ім. С.Дем'янчука.

Переможцям конкурсу надається можливість публікацій своїх творів у літературному альманасі «Проріст», журналі «Погорина».

До Міжнародного дня рідної мови в бібліотеці зібралися представники національних товариств міста і області: росіяни, білоруси, чехи, поляки, євреї, азербайджанці на тематичний вечір «Щоб рідне слово не вмирало». Зустріч проходила у теплій, дружній атмосфері. Звучали ліричні твори мовами національних меншин, українською мовою. На книжковій виставці була представлена література різними мовами для всіх учасників заходу. Організатори зустрічі: відділ у справах національностей та релігій Рівненської облдержадміністрації, національно-культурні товариства міста та області, Рівненська державна обласна бібліотека.

В рамках книжкової ярмарки «Книга Рівненщини – 2010-2011» приуроченої Дню працівників видавництв, поліграфії та книгорозповсюдження відділом було організовано коментовану виставку «Перші кроки у літературі – видання молодих авторів» біля якої відбулася зустріч з молодими літераторами. Під час демонстрації виставки юні обдарування читали свої твори, відповідали на запитання присутніх та проводили автограф-сесії.

У бібліотеці проведено усний журнал «Гортаючи листки календаря» до ювілейних дат: українського поета, перекладача, публіциста Павла Тичини (120 років), сходознавця, славіста, письменника, перекладача, Агатангела Кримського (140 років), українського просвітителя, фольклориста, етнографа Тадея Рильського (170 років). Першу сторінку усного журналу про життя і творчість Павла Тичини підготували учні 10-11 класів ЗОШ №1 (вчитель - Олеся Ткачук). Учасники заходу слухали вірші поета, пісні на його слова, запис віршів у виконанні Павла Тичини.

Звучали «Сонячні кларнети» у виконанні кларнетиста, студента 1-го курсу Рівненського музичного училища Ярослава Греся.

Друга сторінка журналу присвячена Агатангелу Кримському. Учні та вчителі ЗОШ № 8 (вчитель Наталія Зацаринна) демонстрували відеофільм про життя, творчість та громадську діяльність славіста, письменника, перекладача.

Третя сторінка журналу розповідає про Тадея Рильського. З нею ознайомили присутніх учні 11-го класу Вікторія Романюк та Марія Яскал (вчителька Тетяна Маліченко). Поетичні твори читали студентки 1-го курсу Рівненського медичного коледжу Наталка Круглицька, Марія Шмегельська.

В рамках святкування Всеукраїнського Дня бібліотек відбувся тематичний вечір «100 заборонених книг: українська література». Під час заходу відбулося театралізоване дійство, демонструвалися відео-слайди заборонених книг, була організована книжкова виставка.

Ведучі коментували книги, розповідали про авторів, які зазнали утисків та репресій, студенти читали вірші, уривки із творів. Актор з'являвся в ролі Т.Шевченка, читця, комісара, який «вилучав» книги. Поряд з виставкою на екрані демонструвалися слайди. Захід з успіхом пройшов у бібліотеці, а також був повторений на замовлення духовної семінарії та Рівненського міського колегіуму.

До 25-річчя Чорнобильської трагедії, найбільшої техногенно-екологічної катастрофи сучасності пройшов тематичний вечір «Під тінню чорнобильського крила». Захід підготували студенти III курсу Рівненського державного гуманітарного університету та працівники відділу.

Увічненню пам'яті загиблих у авіакатастрофі громадян Польщі була присвячена година пам'яті «Запалимо свічку пам'яті разом з польською громадою». Під час проведення години пам'яті кожен рівненчанин зміг вшанувати пам'ять загиблих, розділити скорботу та біль непоправної втрати з польським народом, висловити співчуття представникам польської громади міста. Свічка пам'яті була запалена за участю духовенства, представників обласної державної адміністрації, товариства польської культури, товариства «Просвіта», «Меморіал», «Холмщина», «Забужжя», істориків, просвітян, інтелігенції краю.

Серед традиційних заходів – проведення різноманітних імпрез у рамках клубу «Співрозмовник», присвячені творчості російських поетів Олександра Пушкіна, Осипа Мандельштама, Іллі Еренбурга; письменникам Михайлу Булгакову; Федору Достоєвському та презентація книги Віри Мельникової «Глоток води», організованої російським культурним центром.

Цікавими дозвілевими заходами стали Різдвяні зустрічі. 13 січня на Меланки відзначали Щедрий вечір у бібліотеці. Зразковий фольклорний ансамбль «Уляночка» Рівненської музичної школи № 2 (керівник – Ірина Татарин; концертмейстер – Павло Костенко) співали колядки та щедрівки. Письменник, упорядник книг «Дитячі колядки, щедрівки та засівалки» Валерій Войтович розповів про стародавні звичаї святкування Різдва в Україні. Учасники заходу подивились відеофільм львівського режисера Василя Гунчака «Різдвяна сюїта». У холі, де відбувалося дійство функціонувала книжкова виставка «Калейдоскоп зимових свят українців». Учні Рівненської Української Гімназії (вихователь Світлана Євчук) взяли активну участь у іграх, конкурсах, розвагах. Звучали різдвяно-новорічні пісні. Завершився «щедрий вечір» солодким частуванням.

Дню поезії та Міжнародному жіночому Дню був присвячений поетичний вернісаж на тему: «Голос поезії Кохання». Тематика заходу - таємниця вічного і незбагненого почуття Кохання, що наповнювало життя,

живило уяву і творчість багатьох поетів, образ жінки в поетичній творчості відомих українських письменників. У сценарії були використані тексти Тараса Шевченка, Івана Франка, Миколи Вороного, Володимира Сосюри, Наталії Лівницької-Холодної, Євгена Маланюка, Ліни Костенко.

В сезон «літньої читальні» бібліотекарі радо зустрічали відвідувачів в історичному центрі Рівного поблизу бібліотеки в оточенні розкішної природи. До уваги присутніх – калейдоскоп цікавих фактів із періодичних видань, цікаві захоплюючі романи, книги для проведення дозвілля з різних галузей знань. Під час літніх канікул тут проводили своє дозвілля діти. Для них організовані конкурси та змагання за сюжетами улюблених книг, голосні читання, виконання популярних пісень, малюнки на асфальті на тему «Літо, канікули, книга».

У період відпусток працівники відділу провели захід у санаторії «Червона калина» Рівненського району на тему «Чаклунка поліського краю» за мотивами твору Олександра Купріна «Олеся».

У звітному році значно пожвавилась виставкова робота відділу. Впродовж року було організовано 65 виставок, в т. ч. 4 – віртуальних, 8 – коментованих (У 2010 році – 44 виставки). Всього на виставках було представлено близько 3-х тисяч документів, з яких понад 300 прим. видавалися читачам.

Віртуальні виставки підготовлені з метою популяризації:

- пригодницьких романів - «Володимир Малик – автор пригодницьких романів» (2140 переглядів);
- творчості видатних діячів - «Михайло Драгоманов – життя і творчість» (у грудні 2011 р. – 56 переглядів);
- творчості місцевих літераторів - «У кожному слові – мій племіню любові» (до 80-річчя Георгія Сербіна) (333 перегляди);
- проведенню літнього дозвілля - «Книга і дозвілля» (918 переглядів);

Книжкові виставки були присвячені: Дню Соборності України, Дню Конституції України, Дню Незалежності України та Дню Державного Прапора, Дню пам'яті героїв Крут, до ювілейних дат письменників: Павла Тичини, Олени Теліги, Семена Скляренка, Григорія Тютюнника; мовознавця, енциклопедиста Агатангела Кримського; етнографа, громадського діяча Тадея Рильського; історика Івану Крип'якевичу, ін.

Систематично відділ інформував користувачів виставками нових надходжень, літературними подіями на Рівненщині, в Україні та за її межами: «Книги – лауреати літературних премій», «Коронація слова», «Рідкісні та цінні видання», «Радимо прочитати», «Новинки книжкового форуму», «Книга року - 2011».

До Дня Перемоги організовано розгорнуту книжкову виставку «Нашу пам'ять опалює вічний вогонь». Документи, які представлено – це документальна хроніка, мемуари, спогади, популярна література, світлини, художня література. Виставку доповнювала експозиція предметів бійців та

офіцерів армії переможниці. Особливу зацікавленість відвідувачів викликав лист бійця з фронту.

В читальній залі у спеціальних виставкових шафах систематично експонуються книги із фонду рідкісних і цінних видань. Кожен відвідувач може прочитати коротку інформацію про книгу, її цінність, хронологічні рамки.

Щороку в день вшанування жертв голодомору в читальній залі функціонує тематична виставка, на якій представлені документи, що висвітлюють події, пов'язані з голодомором 1932-1933 років в Україні. Біля виставки проводяться коментарі книг, актуальних статей, CD, показ фільмів цієї тематики для різних груп користувачів. В цей день бібліотечними працівниками та відвідувачами відділу підтримується акція «Запали свічку пам'яті».

До Міжнародного Дня захисту дітей організована книжкова виставка «Захист дітей у цілому світі, це - місія честі, любові, добра». Користувачі мали змогу ознайомитись з документами правничої тематики, документами з соціального захисту дітей, дитячими періодичними виданнями та художньою літературою.

Продовжував роботу університет «Здоров'я нації», який проводив заходи з питань інформації, обізнаності молодих громадян із проблемами сучасності, популяризацію здорового способу життя. Протягом року були проведені:

- тематичний урок на тему «Біблія і здоровий спосіб життя» (за участю лікаря-педіатра вищої категорії Рівненської міської дитячої лікарні Оксани Сегіної, священників Ігоря Кучерука, Володимира Тимківа, Михаїла Кіф'яка);

- тематична зустріч із фахівцем Рівненського обласного туберкульозного диспансеру дитячим фтизіатром Вікторією Дзем'юк, яка пройшла в ліцеї «Елітар» і була приурочена до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом;

- тематична зустріч старшокласників та вчителів природничо-математичного ліцею «Елітар» зі спеціалістами обласного центру здоров'я та обласного центру планування сім'ї та репродукції людини Валентиною Копель, лікарем-санологом обласного центру здоров'я; Романом Шустиком, завідувачем центру планування сім'ї та репродукції людини; Тетяною Тарасюк, лікарем-гінекологом та Романом Кричильським, лікарем-урологом на тему: «Статеве виховання: що повинні знати хлопці, що повинні знати дівчата?»;

- тематичні уроки «ВІЛ/СНІД: Знати. Розуміти. Попередити», «Наркоманія: причини, наслідки, відповідальність»;

- година спілкування з лікарем-санологом обласного центру здоров'я з питань профілактики йододефіцитних станів.

Всі заходи проводились із показом відеофільмів, тематичних слайдів.

Також працівниками відділу були організовані книжкові виставки з коментарем на тему: «Духовне та фізичне здоров'я українського етносу», «Екологічні аспекти здоров'я», «Куріння та алкоголізм: соціальні та медичні аспекти», «Фізичні вправи та загартування – шлях до здоров'я».

Інформаційна діяльність. Спеціалісти відділу взяли участь у щорічній серпневій конференції вчителів у ЗОШ № 11 для вчителів економіки, географії та ЗОШ № 19 для вчителів зарубіжної літератури; у науково-практичній конференції Рівненського природничо-математичного ліцею “Елітар” під назвою «Флагман освіти: Сучасні аспекти науково-дослідницької роботи в ліцеї».

Інформаційні години були проведені для чотирьох груп вчителів молодших класів, дошкільного виховання та педагогів-вихователів – слухачів Інституту підвищення кваліфікації вчителів. Працівники відділу ознайомили з матеріалами для проведення уроків на сайті «Навігатор», «Історична Волинь»; зробили огляд електронних видань, а також продемонстрували СД для використання на уроках, проведенні масових заходів.

Працівниками відділу проведено 14 переглядів літератури з різних галузей знань, 6 оглядів, підготовлено списки нових надходжень книг та періодичних видань і здійснена їх розсилка по e-mail користувачам відділу.

В читальній залі організовано **доступ до мережі Інтернет на БПК та Wi-Fi.**

У 2011 році Інтернет-центр відвідало 15325 користувачів, в т.ч. 1752 – користувачі – Wi-Fi, на 4611 користувачі більше, ніж у 2010 році. Значно збільшилось число відвідувань, яким надається можливість бездротового підключення до мережі Інтернет.

842 відвідувачі скористались «Електронною бібліотекою». У процесі пошуку використовувалася повнотекстова база «Електронної бібліотеки» та інші сайти РДОБ: «Навігатор», «Історична Волинь», портал «Рівненщина», ін. Працівники відділу надали 14 групових та понад 200 індивідуальних консультацій.

Підготовлені 4 віртуальні виставки, підбрано 249 матеріалів на сайт «Освітній навігатор» у рубрику «Педагогічна орбіта», у методичний блог виставлено 11 матеріалів.

У читальній залі діє **Пункт доступу громадян до офіційної інформації**, який у 2011 році році активізував свою роботу. За рік у відділі інформацією скористались 782 користувачі, працівниками відділу було надано 195 довідок. Підготовлені списки офіційних ВЕБ-сайтів органів державної влади та місцевого самоврядування, виставка інформаційних матеріалів про діяльність органів державної влади, інших документів.

У січні були проведені навчання для бібліотечних працівників, у березні – для окремих груп користувачів (студенти, пенсіонери).

У квітні відбулася презентація Пункту доступу громадян до офіційної інформації, проведена спільно з Рівненською обласною громадською організацією «Комітет виборців України» та студентами

правничих факультетів навчальних закладів міста. Координатором пункту була продемонстрована вся робота ПДГ, як інформаційного центру в бібліотеці, де громадяни мають можливість отримати інформацію про діяльність органів влади (у т.ч. з електронних джерел) та дізнатись, яким чином можна долучитись до процесу законотворення та впливати на процес прийняття державних рішень.

У рамках тижня права проведені екскурсії, виставки, перегляди книг правової тематики; організована книжкова виставка «Право для всіх»; інформаційна година «Права людини в Україні» (До Дня прав людини).

Відбувся круглий стіл на тему «Доступ до публічної інформації - запорука демократії». Під час «круглого столу» обговорювалися питання доступу громадян до публічної інформації в органах місцевої влади. У заході взяли участь представники облдержадміністрації, обласної Ради, громадських організацій, студенти та викладачі Рівненського державного аграрного коледжу та Рівненського інституту Київського університету права НАН України.

До 20-ї річниці Всеукраїнського референдуму про проголошення незалежності України організована книжкова виставка «Всеукраїнський референдум - вираз демократії в Україні». У Пункті доступу громадян до інформації органів державної влади надавалась інформація про організацію, перебіг подій, результати референдуму. Користувачі мали змогу ознайомитись із Законом України про всеукраїнський та місцеві референдуми, виборами Президента України, отримати потрібну інформацію.

Продовжував діяти Центр Європейської та Євроатлантичної інформації.

У рамках європейського тижня місцевої демократії у бібліотеці відбулися екскурсії з відвідуванням Центру Європейської Інформації, Пункту доступу громадян до інформації органів державної влади, перегляд книжкової виставки «Місцева демократія – основа сучасної держави», ознайомились з літературою на тему «Права громадян в країнах Євросоюзу».

Для студентів Рівненського державного гуманітарного університету проведено інформаційну годину «Україна – ЄС: спільне майбутнє».

Відбулася зустріч із представником проекту «Освіта без кордонів» Оксаною Костюк, яка розповіла про можливості отримання вищої освіти в країнах Європейського Співтовариства, зокрема Польщі, ознайомила з особливостями освітнього процесу у цій країні, про послуги, які надаються бажаним отримати освіту за кордоном, про умови навчання та проживання, відповіла на запитання присутніх.

В ЦЄІ відбулася зустріч з волонтером із Польщі Юстиною Янч на тему: «Катинь: болюча рана польської історії». Пані Юстина Янч, вчителька польської мови презентувала художній фільм «Катинь» польського режисера Анджея Вайди. Коментар до фільму

супроводжувався мультимедійною презентацією подій початку Другої світової війни, музичними творами, що справили на аудиторію зворушливе враження. Викладач кафедри культурології РДГУ Олександр Крупка розповів присутнім історичні факти про Катинь, яка найбільш відома через масові розстріли інтернованих поляків, здійснених органами НКВС в часи Другої світової війни.

2-6 березня 2011 року відбулася **Школа Європейської Інтеграції** для активістів шкільних Євроклубів, що діють в м. Рівне та Рівненській області Рівненської Державної обласної бібліотеки.

«Школа Європейської Інтеграції» - це цикл навчально-методичних семінарів і тренінгів (3 одноденних семінари, 1 двоиденний тренінг), що покликані сприяти покращенню ефективності роботи шкільних європейських клубів Рівненської області.

Учасники пройшли неформальне навчання в інтерактивній формі з наступних тематик:

День перший. Тема семінару: «Євросоюз, євроінтеграція, Євроклуби».

День другий. Тема семінару: «Волонтерство – лідерство – успіх».

День третій. Тема семінару: «Взаємодія з органами влади, бізнесом, НГО та ЗМІ».

День четвертий і п'ятий. Тема тренінгу: «Написання проектів та фандрейзинг».

Крім того на тематику волонтерства була проведена цікава лекція волонтеркою з Латвії, що приїхала в м. Рівне на пів року та активно бере участь в євроклубівському русі.

В останні два дні навчань учасники Школи Європейської Інтеграції вчилися втілювати власні ідеї в життя через написання проектів та залучення коштів. Було сформовано чотири групи по зацікавленнях. Вони вчилися як визначити проблему в проекті, як написати мету і завдання а також скласти робочий план використовуючи схему Ганта. Крім того склали бюджет до своїх проектів, визначали очікуванні результати і вплив проекту, прописували ризики, розглядали моніторинг та оцінку проекту. В результаті тренінгу учні написали 4 проекти: «Чарівне Рівне» присвячений проблемі сміття в нашому місті, «Музика врятує світ» присвячений проведенню вільного часу молоддю Рівного та створення центру для талановитої молоді, «День Європи» святкування дня Європи, а також проект «Спорт для молоді», що стосується відновлення спортивного комплексу в м. Дубно.

Учасники оцінили проведення навчання, як такі, що відбулися вдало, змістовно, на високому професійному рівні, цікаво, корисно, продумано. Для більшості учасників семінар сподобався логікою побудови та змістовністю, де теоретичні матеріали підкріплювалися практичними заняттями та майстер-класами за допомогою застосованих різноманітних тренінгових методик.

29 квітня в приміщенні Рівненської державної обласної бібліотеки м. Рівне відбувся Міжрегіональний Європейський Ярмарок.

Мета: посилити діяльність Євроклубів та співпрацю в рамках місцевої мережі Євроклубів та між мережами сусідніх областей через підготовку та проведення Міжрегіонального Європейського Ярмарку, що привертатиме увагу широкої громадськості до діяльності місцевих Євроклубів, покращуватимуть імідж Євроклубів.

Учасниками заходу стали: команди від загальноосвітніх навчальних закладів I-III ступеня м. Рівне, Рівненської, Волинської та Житомирської областей

Для участі в Ярмарку Шкільні Євроклуби підготували:

- презентацію свого Євроклубу в довільній формі, яка була розміщена на стенді.

- вироби ручної роботи на тематику Україна-ЄС.

Основні заходи, які відбулися в рамках проведення Ярмарку:

- Презентації шкільних євроклубів..
- Конкурс на кращу роботу з тематики “Україна-ЄС”
- Проведення вікторини “Європейський Союз”.
- Проведення Фото-полювання для іногородніх учасників ярмарки.
- Дебати на тему: «Вища освіта за кордонном – дає більше перспектив, ніж українська».
- Доповідь на тему: “Сучасна вища освіта в Європі: міфи та реальність”.
- Доповідь на тематику Європейської інтеграції України.
- Фасилітація.
- Нагородження учасників.

Протягом липня в обласній бібліотеці відбулася демонстрація фотовиставки "Мандруючи Європою".

Конкурс фотографій „Мандруючи Європою” проводився серед всіх бажаючих жителів Рівного та Рівненської області в рамках проекту «Дні Європи в Рівному» травень 2011 року.

Мета Конкурсу – привернути увагу мешканців Рівного до проблеми європейської інтеграції України та до питання ідентифікації себе як європейців, показавши країни Європейського Союзу та життя його жителів через об'єктив фотоапарата рівнян.

Набір фото здійснювався з 1 листопада 2010 року по 15 лютого 2011 року.

Вимоги, що ставилися до фотографій: до участі у конкурсі приймаються фотографії, на яких зображено країни Європейського Союзу, їх жителі та які відображають особистий погляд фотографа на Європу.

21 травня з 11:00 до 16:00 на Площі Незалежності на огляд рівнян було виставлено 150 фото-робіт. Кожний відвідувач, що тоді завітав на фотовиставку мав змогу проголосувати за ті фото, що йому найбільше сподобалися. За результатами голосування і визначилися переможці у номінаціях:

- "Європейці" - фоторобота "Іммігранти в Європі", автор Ігор Дмитрук, 16 р.;
- "Найбільша кількість голосів" - фоторобота "Пенсіонерка з Монако", автор Дмитро Куц, 31 р.;
- "Європейська архітектура" - фоторобота "Королівський палац", автор Світлана Волкова та фоторобота "Прекрасна будівля", автор Дмитро Малихін;
- "Європейський пейзаж" - фоторобота "Гори димлять (Альпи)", Шерсткова Юлія, 33р.;
- "Краса міста" - фоторобота "Ніч", автор Дмитро Малихін;
- "Цікавий сюжет" - фоторобота "Не втрачаючи надії", автор Дмитро Малихін;
- "Оригінальна ідея" - фоторобота "Прекрасна будівля", автор Світлана Гуристюк та фоторобота "Старовинний палац", автор Рогожина Катерина.

Підвищення кваліфікації працівників, науково-методична робота. Завідуюча відділом Наталія Войтович взяла участь: в інтерактивній конференції, організованій Рівненською облдержадміністрацією на тему: «Пошук найбільш ефективної системи організації відпочинку та оздоровлення дітей влітку»; круглому столі «Бібліотекар + Вчитель = Любов до книги».

У березні та червні були здійснені виїзди в Гошанську ЦРБ; публічно-шкільні бібліотеки Зарічненського району (с. Серники, Вичівка, Олександрове) з метою комплексного обстеження бібліотек району.

Головним спеціалістом Оленою Тиховою були підготовлені матеріали для участі в обласному конкурсі бібліотечного досвіду «Бібліофест» про досвід роботи університету «Здоров'я нації» (Описовий звіт, додатки, електронна презентація).

Працівники відділу протягом року взяли участь у 9-ти навчаннях навчально-тренінгового центру ДОБ.

Додаткові бібліотечні сервісні послуги. Користувачам відділу було надано сервісних послуг на загальну суму 10283 грн., в т.ч. ксерокопіювання – 8681 грн, «нічний абонемент», друк тексту на принтері, екскурсії – 1602 грн.

Кількість надходжень від платних послуг у порівнянні з 2009 роком зменшилась майже на 6 тис. грн., порівняно з 2010 роком – на 8 тис. грн.

Роки	всього	ксерокс	нічний абон., друк на принт., екскурсії
2009	16336	14089	2247
2010	18580	16567	2013
2011	10283	8681	1602

Рекламна діяльність. На інформаційному стенді в читальній залі систематично поновлюється інформація про діяльність бібліотеки, відділу, важливі події літературного життя України, Рівненщини («Книги – лауреати літературних премій», «Коронація слова», «Рідкісні та цінні видання», «Радимо прочитати», «Новинки книжкового форуму», «Книга року - 2011», тощо).

Реклама ресурсів та послуг бібліотеки здійснюється в навчальних закладах міста, на сайті обласної бібліотеки, в структурних підрозділах.

На бібліотечний сайт щомісячно подаються анонси повідомлень про заходи, які відбуваються в поточному місяці, а також про кожен проведений захід. За рік на сайті висвітлено 145 (у 2010 році – 54) повідомлень про проведені заходи, послуги відділу, інформація про книги, подаровані бібліотеці, нові надходження книг та періодичних видань, СД, а також бібліотекарями популяризувалися цікаві книги. Щомісячно на сайті популяризувалася література із серії «Заборонена книга».

Для популяризації Центру доступу до мережі Інтернет, WF, «Електронної бібліотеки», ПДГ, відкритого доступу до фонду поширювалась інформація через рекламні закладки, оголошення, буклети. Оголошення були розповсюджені по навчальних закладах міста, а закладки розповсюджувались під час проведення масових заходів та екскурсій. Працівниками відділу демонструвалися мультимедійні презентації РДОБ, відділу, «Електронної бібліотеки» для вчителів, студентів, учнів, перед початком проведення масових заходів.

Ресурси та заходи відділу систематично висвітлювались у ЗМІ. Презентації, зустрічі з письменниками були представлені РДТРК. Також на Рівненське Державне телебачення та обласне радіо подавались коментарі до книжкової виставки «Крути: тут кувалась наша воля», інтерв'ю про Різдвяні зустрічі. У газеті «Рівненський репортер» (19 січня 2011р.) та «Рівне вечірнє» (18 січня 2011р.) вміщено публікації про Різдвяні зустрічі. Протягом року працівниками відділу проведено 24 екскурсії (569 чол.) по бібліотеці, під час яких відбулося ознайомлення з ресурсами та послугами, перегляди виставок.

ВІДДІЛ АБОНЕМЕНТА

Романюк Лариса Михайлівна	- завідуюча відділом
Слимак Наталія Іванівна	- головний бібліотека
Василевська Лариса Андріївна	- провідний бібліотекар
Христофорова Ганна Миколаївна	- провідний бібліотекар

Основними напрямками діяльності відділу абонементу у 2011 році були:

- організація роботи у відкритому доступі до фонду;
- автоматизована видача документів з фонду відділу;
- обслуговування за штрих-кодами;

- обслуговування людей з обмеженими фізичними можливостями документами з фонду відділу ;
- обслуговування працівників у Самостійній Державній Пожежній Частині № 1 м. Рівне;
- обслуговування користувачів різними формами роботи;
- популяризація літератури серед користувачів різних категорій (студенти, школярі, викладачі, фахівці, пенсіонери та ін;
- робота у секторі вільного книгообміну (буккроссинг) ;
- проведення заходів відповідно до Програми з підтримки Національного книговидання, популяризації української книги, сприяння книгорозповсюдження і читання на 2009-2013 рр. (книжкові виставки, віртуальні виставки, інформаційні і бібліографічні огляди, виступи на радіо, презентації книг, літературні вечори, підбірка інформації про цікаві книги на сайт ДОБ та ін;
- формування у молоді здорового способу життя (заходи по програмі університету «Здоров'я нації»);
- участь у науковій роботі та маркетингових дослідженнях ДОБ;
- робота з фондом відділу абонементів;
- надання додаткових сервісних послуг;
- створення позитивного іміджу бібліотеки.

Формування та зберігання документних ресурсів. За підсумками 2011 року обсяг фонду відділу абонементів складає 38 545 примірників видань.

У звітному році у відділ надійшло всього 907 прим. документів, з них 806 книг, 101 прим. журналів (14 назв).

Динаміка надходжень є такою:

Роки	всього (прим.)	книги (прим.)	журнали (прим.)
2009	902	807	95
2010	1582	1428	54
2011	907	806	101

У 2011 році відділ отримав 81 книги взамін загублених користувачами.

Проводилася робота по вилученню з фонду застарілої за змістом літератури, а також списання зношених, непридатних до користування книг та брошур.

У звітному році було вилучено 1138 примірників видань, в тому числі:

Роки	Всього	Через зношеність	Не повернуто користувачем	Як застарілі за змістом	Передано в обмінно-резервний фонд	Передано у відділ книгозбереження
2009	2306	1051	100	35	1120	
2010	12776	4792	187	1894	5903	
2011	1138	745	81		312	

У 2011 році здійснювався ремонт книг. Заплановано 1000 документів, зроблено 610 примірників.

Проводилась робота з перевірки розстановки фонду. Було замінено полицні роздільники на нові.

Працівники у 2011 році проводили значну роботу з користувачами-боржниками відділу. Було повідомлено більше 1000 читачам по телефону з метою повернення документів у відділ. На 1.01.2012 є 130 боржників.

Обслуговування читачів. У 2011 році відділом обслужено 5478 читачів, що менше на 303 ніж у 2010 р., яким видано 100676 документів, відвідування становить 37861 разів.

Роки	Користувачі	Відвідування	Книговидача
Планові показники	5300	34000	95000 (2009 р; 2010 р.)
2009 викон.	5442	24914	104314
2010 викон.	5781	43701	102334
2011 викон.	5478	37861	100676

В середньому 1 читач прочитав 18,3 книг, відвідав бібліотеку 6, 91 разів.

У 2011 році була продовжена робота у бібліотечному пункті Самостійної Державної пожежної частини № 1. Один раз у квартал проводилася звірка наявності документів у бібліотечному пункті. Поповнення книг напряму велося по мірі запиту працівників частини. До бібліотечного пункту передано 60 книг. Організовано читання бібліографічних оглядів з питань історії України, культури, права та інших галузей знань. 20 працівників частини були записані до бібліотеки.

У 2011 році було продовжено послугу книгоношення для людей з обмеженими фізичними можливостями. Була розміщена реклама у ЗМІ, на сайті ДОБ. Протягом року працівники відділу обслуговували цих користувачів на дому. На даний час працівники відділу обслуговують 20 користувачів.

У 2011 році було оновлено полиці у секторі вільного обміну книг (буккроссинг). Нові книги передала і презентувала журналіст «Радіо Край» Ірина Олещук. Ця подія реалізувалась в рамках програми «Майстерня громадської активності» за підтримки Колегіуму ім. Теодора Гойсса, ім. Роберта Боша та Спілки МітОст. Фонд сектору налічує біля 100 видань. Користується вільним книжковим обміном більше 150 чоловік.

У 2011 році відділ працював у міні-проекті «Залучення читачів до бібліотеки» (категорія – школярі). Мета проекту носить соціальний характер. Проаналізувавши статистичні дані на основі дослідження формулярів читачів відділу працівники зробили висновки, що категорія читачів школярів є найменш активною у відвідуванні бібліотеки .Була зроблена велика робота по залученню цих читачів до читання та бібліотеки. У бібліотеці проводились акції безкоштовного запису до книгозбірні, масові заходи ,екскурсії в ході яких відділ записав більше 200 школярів.

Популяризація літератури. У 2011 році відділом було організовано і проведено такі масові заходи:

Літературні вечори

- ◆ «Об'єднайтеся, брати мої» : До 197 річниці з дня народження Т.Г. Шевченка спільно з «Просвітою» (відвідало 70 чоловік);
- ◆ «Невмируща скарбниця слов'янства»: До Дня слов'янської писемності і культури (відвідало 60 чоловік);
- ◆ Презентація видавництва «Азалія»: До 20-річчя з часу заснування (відвідало 60 чоловік);

Бібліографічні огляди літератури

- ◆ Життя і творчість В.Підмогильного: До 110-ї річниці з дня народження;
- ◆ «Художня майстерність Михайла Булгакова»: До 120 років з дня народження;
- ◆ Життя та творчість Василя Стефаника: До 140 років з дня народження;
- ◆ Сучасна література для молоді;
- ◆ Видатні постаті в історії України;
- ◆ Голодомор - геноцид українського народу. Огляди були прочитані в Рівненській українській гімназії, СДПЧ № 1 м. Рівне.

Тематичні зустрічі

- ◆ «ВІЛ/СНІД: знати, розуміти, попередити» (в рамках університету «Здоров'я нації») (відвідало 60 користувачів).
- ◆ «Наркоманія: причини, наслідки, відповідальність» (60 користувачів).

Віртуальні виставки

На сайті ДОБ відділом представлені віртуальні виставки:

«Із емблемою квітки азалії»: До 20-ти річчя від часу заснування видавництва «Азалія» (директор письменник Євген Шморгун) (615 відвідувань);

«Сучасний український роман» (2860 відвідувань);

«Іван Франко - світоч національного відродження України» (35 відвідувань);

«Ювілеї книг» (50 відвідувань).

Книжкові виставки

- Виставка найновішої прози (100 джерел);

- Зимова казка (25 джерел);

- Літературна Рівненщина (30 джерел);

- «Мрії зламане крило»: До 140 річчя від дня народження Лесі Українки (30 джерел);

- Історія: невідома Україна (25 джерел);

- Психологія особистості (20 джерел);

- Усна народна творчість(30 джерел);

- Історія християнства (20 джерел);

- Народні методи лікування(25 джерел);

- Королева детективу: До 120-річчя від дня народження Агати Крісті (20 джерел);

- Станіслав Лем: класик жанру «science fiction»: До 90-річчя від дня народження польського письменника-фантаста Станіслава Лема (15 джерел);

- Жінки в історії України (20 джерел);

- 100 заборонених книг: зарубіжна література(50 джерел).

• Влітку 2011 року працівники відділу брали активну участь в організації літньої тераси. На площадці біля бібліотеки проводилися вікторини, конкурси, виставки книг, періодики, аудіо книг та ін.

Інформаційна робота. Працівники відділу абонементу брали участь у серпневих нарадах вчителів (вчителів української мови і літератури). Для них був прочитаний інформаційний огляд літератури «Нові надходження у відділ абонементу». Також була представлена медійна презентація ресурсів ДОБ та відділу абонементу.

На обласному радіо були зроблені інформаційні огляди на літературно-історичну тематику:

- Свято старого Нового року;

- 450 років Пересопницькому Євангелію;

- День Європи;

- Свято Покрови в Україні;

- С. Єфремов та М. Біляшівський члени Української Центральної Ради.

Рекламна діяльність. З метою популяризації читання працівники відділу запросили відомих рівнян за кафедру абонементу. У 2011 році у ролі «почесних бібліотекарів» були голова Рівненської обласної організації Національної Спілки письменників України Лідія Рибенко, Іван Пащук,

Богдан Столярчук. Вони активно спілкувалися з читачами відділу, презентували свої книги. Найактивнішим читачем 2011 року у відділі абонементу був визначений Бура Валерій Сергійович – головний спеціаліст Головного управління з питань надзвичайних ситуацій облдержадміністрації. Керівництво бібліотеки привітало цього читача і вручило йому безкоштовний читацький квиток на 2012 рік. Бура В.С. був запрошений за кафедру відділу абонементу як «почесний бібліотекар». Реклама цих заходів була розміщена на сайті ДОБ.

Працівниками відділу у 2011 році було проведено 20 екскурсій.

Склад користувачів: 80% - студенти;

20% - учні та школярі;

Під час проведення бібліотечних акцій відділ залучив до бібліотеки 549 користувачів. У вересні–жовтні 2011 року проводилася акція «Повернись, я все прощу» для користувачів - боржників відділу без сплати за продовження терміну користування документами. В результаті цієї акції, до відділу звернулися 20 користувачів, які повернули заборговані книги.

На сайт ДОБ було подано 20 повідомлень про цікаві книги.

Для реклами масових заходів відділу було підготовлено 10 прес-релізів.

Науково-дослідна і методична робота. Працівники відділу брали активну участь у науковому дослідженні «Читацькі запити та стан їх задоволення в РДОБ» та в маркетинговому дослідженні та анкетуванні користувачів до конкурсу «Краща книга Рівненщини». Підготовлено сценарій для працівників клубів «Свято зимових іменинників». Працівники відділу взяли участь в конкурсі бібліотечного досвіду «Бібліофест», де описали досвід організації пункту видачі літератури при Самостійній Державній Пожежній Частині № 1 м.Рівне.

Платні послуги. У звітному році працівники відділу виконали платних послуг на суму 1568 грн. 00 коп. що в динаміці за 3 роки представлено в таблиці.

Роки	Всього (грн.)	Видача документів, придбаних за кошти від господарської діяльності	Продовження терміну користування документами	Екскурсії (грн.)
2009	1717,80	594,80	1088,00	35,00
2010	1974,00	692,00	1237,00	45,00
2011	1568,00	683,00	830,00	55,00

ВІДДІЛ ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОКУМЕНТАМИ З МИСТЕЦТВА

Хамедюк Анжела Іванівна	- завідувача відділом
Оксанич Наталія Ростиславівна	- провідний бібліотекар
Споденюк Галина Олексіївна	- бібліотекар I кат.

Протягом звітнього періоду, згідно плану роботи на 2011 р., працівники відділу обслуговування користувачів документами з мистецтва спрямовували свою діяльність на виконання наступних завдань:

- забезпечення якісного, оперативного, вичерпного обслуговування користувачів інформаційними ресурсами відділу;
- популяризація кращих зразків творів українського та зарубіжного мистецтва;
- співпраця з мистецькими спілками, навчальними закладами, культурно-просвітницькими організаціями м. Рівне;
- формування інформаційних ресурсів на допомогу навчальному процесу (<http://navigator.rv.ua>);
- поповнення та використання довідково-бібліографічного апарату відділу, електронних баз даних.

Формування та облік бібліотечного фонду. Фонд відділу мистецтв є унікальним, оскільки надає можливість задовільнити усі запити користувачів регіону, котрі цікавляться різними видами та жанрами мистецтва. Хронологія видань охоплює часові межі від початку 20-го сторіччя до сьогодення. Особлива різноманітність виражена у виданнях 70-90 рр. ХХ ст. Саме від накопичення та стану документного фонду відділу залежить виконання основного завдання працівників структурного підрозділу – якісного та оперативного обслуговування кожного відвідувача.

Тематичний склад документного фонду характеризується певним тяжінням до рубрик «Живопис», «Архітектура», «Дизайн», «Декоративно-ужиткове мистецтво», «Музика», «Мистецтвознавство», «Культурологія». Рубрики наповнені переважно навчальними, науковими, довідковими, енциклопедичними виданнями на різноманітних носіях.

У 2011 р. у відділ надійшло 186 примірники нових видань на різноманітних носіях: книги, брошури – 90 прим. (з них: нотні видання - 8 прим.), періодичні видання - 92 прим., аудіовізуальні документи та електронні видання - 4 прим.

Фонд періодичних видань постійно поповнюється часописами, що надає можливість працівникам відділу вичерпно виконувати запити користувачів та знайомити з новими течіями, тенденціями, науковими досягненнями в галузі мистецтвознавства. Серед 16-ти назв поточних часописів та 29-ти назв часописів ретроспективного характеру найбільш популярними є: «Мистецтво та освіта», «Образотворче мистецтво», «Мистецтво в школі», «Народна творчість та етнографія», «Салон»,

«Кераміка», «Пам'ятки України», «Народне мистецтво», «Музика», «Кінотеатр», «Музеї України», «Современная драматургия» та ін.

Роки	Періодичні видання	Книги, брошури, аудіоматеріали	Нотні видання	Вибуття документів
2009	78	195	119	283
2010	73	198	68	304
2011	92	186	8	368

Аналіз таблиці свідчить, що поповнення фонду виданнями з мистецтва дещо зменшився порівняно з 2009 та 2010 рр.

Протягом звітної періоду було вилучено 368 видання, 216 з них були вилучені як зношені і 152 примірники передано у відділ книгозберігання.

Довідково-бібліографічна та інформаційна робота. З 2003 р. працівники відділу поповнюють електронну базу даних (ЕБД) РДОБ (розпис періодичних видань та наукових збірок).

Протягом поточного року ЕБД поповнювалась ритмічно та якісно. Щомісяця працівники відділу вносили в електронну картотеку статей 65-80 бібліографічних записів. Крім того працівники відділу у 2011 році відредагували 3335 бібліографічних записів за минулі роки.

Формування БД «Біліограф».

	2009	2010	2011
Електронні записи	848 б.з	904 б.з..	888 б.з.

Динаміка роботи над наповненням ЕБД свідчить про стабільну роботу над поповненням ЕБД бібліотеки. Окрім БД «Біліограф», працівники поповнюють, використовують та редагують ДБА відділу, який відображає фонд ілюстрацій та репродукцій тематичних картотек: «п'єси», «сценарії», «кіносценарії», «естрада», «графіка», «скульптура», «живопис», «портрет». Бібліографічні розписи здійснюються за назвою твору, роком видання, автором, місцем розташування. Це надає змогу користувачам легко орієнтуватись у ДБА відділу та здійснювати тематичний бібліографічний пошук необхідної інформації. Загалом, працівники розписали та внесли до тематичних картотек відділу 290 карток з бібліографічними записами.

У ДБА сектору нот (АК та СК) було розписано та внесено 399 карток та 106 карток вліто в картотеку назв вокальних творів.

Продовжувалась планова робота по формуванню сайту ДОБ «Освітній навігатор». В рубрику «Педагогічна орбіта» та рубрику «Батьківська рада» було підготовлено 132 інформацій. Крім того працівниками відділу було представлено 28 інформацій для рубрик

«Цікава книга поряд» та «Радимо прочитати» та 11 постів для методичного блогу бібліотеки.

Згідно плану роботи було проведено 5 Днів спеціаліста для слухачів Рівненського факультету Державної Академії керівних кадрів культури і мистецтва та вчителів-предметників м. Рівне на теми: «Формування творчої особистості учнів у процесі гурткової роботи», «Сакральне мистецтво України», «Народна іграшка як засіб виховання», «Нові тенденції в українській архітектурі», «Театральні традиції: з минулого в майбутнє»; 8 Днів інформації для вчителів з художньої культури, вчителів музики, студентів РДГУ, слухачів рівненського факультету Державної Академії керівних кадрів культури і мистецтва: «Нові надходження нот та музичної літератури з питань методики викладання музики в школі», «Нові інформаційні можливості сучасної бібліотеки», «Гурткова робота мистецького спрямування», «Програми для гуртків мистецького спрямування у дошкільних навчальних закладах», «Сучасне українське мистецтво: новітні течії», «Нові надходження літератури з питань методики викладання художньої культури в школі», «Інноваційна діяльність бібліотек» 4 перегляди літератури, 3 інформаційні огляди, 2 лекції-бесіди та 2 Дні бібліографії для учнів та студентів міста. Впродовж року здійснювалось подальше інформаційно-бібліографічне забезпечення фахівців культурно-мистецької галузі регіону: за індивідуальною інформацією (10 абонентів) надано 170 інформацій (джерельна база) та за груповою інформацією (6 абонентів) – 40 інформацій. Серед постійних групових абонентів – фахівці Рівненського факультету Державної академії керівних кадрів культури і мистецтва, обласного Центру народної творчості, Інституту мистецтв РДГУ, Управління освіти Рівненського міськвиконкому, Рівненської обласної філармонії, Рівненського обласного театру та викладачі музичних шкіл № 1 і № 2.

У звітному році користувачам бібліотеки було надано 725 бібліографічних довідок.

Для інформаційного центру з питань культури та мистецтв Національної Парламентської бібліотеки України працівники відділу здійснили моніторинг, узагальнили та розповсюдили «Довідку про культурне життя Рівненщини» (12 випусків).

У звітному році колектив відділу репрезентував відвідувачам 4 інформаційні виставки літератури на теми: «В орбіті українського театру», «Українське кіно: вчора, сьогодні, завтра», «А музика звучить...», «Барви мальованого світу». Протягом 2011 р. працівники відділу обслуговування документами з мистецтва провели 24 екскурсій по бібліотеці.

Бібліотечне обслуговування користувачів. Документи з питань культури та мистецтв надавалися у користування науковцям, фахівцям мистецької галузі, студентам вишів, учням шкіл та іншим категоріям користувачів в читальній залі відділу та по «нічному абонементу».

Основні показники діяльності відділу

	2009	2010	2011
Кількість користувачів	3768	3531 (з них сектор нот 1166)	3292 (з них сектор нот 1136)
Кількість відвідувань	7811	9605 (з них сектор нот 3656)	9499 (з них сектор нот 3639)
Книговидача	73637	69440 (з них сектор нот 22452)	70078 (з них сектор нот 23801)

Спостерігається тенденція до збільшення кількості книговидачі порівняно з 2010 роком, а кількість користувачів та відвідувань дещо зменшилася. Загалом планові зобов'язання працівниками відділу перевиконані (по кількості користувачів на 110,7%, по кількості відвідувань на 117,9%, по книговидачі на 107,9%).

Популяризація літератури та творів образотворчого мистецтва.

Розкриваючи та популяризуючи документний фонд відділу бібліотечними працівниками було підготовлено 27 тематичних книжкових виставок, серед них – 4 коментованих. Підготували 2 віртуальні виставки: «Традиції українського писанкарства» та «Пісенне джерело Назарія Яремчука».

В рамках літературно-мистецького клубу «У світі прекрасного» відбулася презентація книги А. Пастушенка «Вишиванка від мами», «Ніл Хасевич. Воїн, митець, легенда», «Декоративно-прикладне мистецтво Рівненщини», фотоальбомів О. Харвата «Рівне. На європейських перехрестях» та А. Мізерного «Козацькі могили».

З метою популяризації кращих зразків творів образотворчого мистецтва працівники відділу продовжували співпрацю з мистецькими спілками краю, навчальними закладами, культурно-просвітницькими організаціями м. Рівне. В 2011 році укладена угода про науково-творчу співпрацю бібліотеки з кафедрою культурології Рівненського державного гуманітарного університету. Спільно зі студентами кафедри культурології у відділі проведено презентацію DVD з фільмами Олександра Довженка.

Виставкова діяльність відділу у звітному році була цікавою і плідною. Було оформлено і презентовано 12 виставок образотворчого мистецтва. Серед них:

- «Любов творить дива» - живопис Наталі Шидей;
- «Іграшковий фестиваль» - експозиція музею народної іграшки НВК школи-лицею № 19 (керівник В. Кисиленко);
- «За воскресіння в душах наших» - інтер'єрна вишивка Л. Ярмолук ;
- роботи учнів Рівненської дитячої художньої школи;

- «Великодня писанка» за участю майстрів області;
- Персональна виставка заслуженого майстра народної творчості України різьбляра П. Петросюка та майстра ручного ткацтва Г. Логошук;
- «Нев'янучий сад» - вишиті рушники сестер Махонюк з Волині;
- Творчі роботи студентів спеціальності образотворче та декоративно-прикладне мистецтво РДГУ;
- Живопис О. Закусілова;
- Живопис художника-експресіоніста О. Безюка;
- «Українська вишивка: від давнини до сьогодення» - колекція вишивки Т. Данилюк;
- «Диво Різдвяної зірки» - виставка-проект дитячого живопису Я. Поплавської і С. Герасимчук (керівник-куратор К. Дерда)

Проведено дві творчі зустрічі з митцями краю. Велике зацікавлення викликала демонстрація колекцій моделей одягу «Шахова королева» та «Я люблю свою землю поліську» виготовлених студентами технікуму технологій та дизайну.

Працівники відділу організували 4 майстер-класи (виготовлення іграшкових коників, різдвяних листівок у техніці квілінгу, розпис писанок, навчання танцю аргентинське танго).

Провели 4 літературно-музичні вечори:

- «Грані таланту» - сторінками творчості Менделєєва, Блока, Бородіна;
- «Олександр Купрін: слідами поліської чаклунки» (проведено у санаторії «Червона калина» спільно з відділом обслуговування користувачів у читальній залі);
- «Знайомство з аргентинським танго» - бібліотечна танцювальна вечірка, якій передував майстер-клас з танго під керівництвом С. Журавського;
- «Співець смерекового краю» - до 60-річчя від дня народження Н. Яремчука.

Під час проведення масових заходів залучено до бібліотеки близько 100 нових користувачів.

Науково-дослідна та методична робота. У підзвітному році зав. відділом взяла участь у комплексному обстеженні бібліотек Зарічненської ЦСПШБ – обстеження роботи відділу обслуговування Зарічненської ЦРБ.

Працівники відділу взяли участь у конкурсі «Бібліофест» на тему: «Виставкова робота відділу мистецтв як елемент естетичного збагачення та виховання».

Досвід роботи відділу представлено у журналі «Бібліотечна планета», 2011 - №4, де опублікована стаття зав.відділом «У бібліотеці захист дипломних робіт».

На допомогу районним бібліотекам у рамках КДК провідний бібліотекар Н. Оксанич склала сценарій розважального заходу «Весела компанія».

Працівники відділу взяли участь у серпневій нараді вчителів образотворчого мистецтва та художньої культури і вчителів музики. Для вчителів була продемонстрована електронна презентація відділу та організовані перегляди нових надходжень книг та періодичних видань з дисциплін, які вони викладають.

Також, працівники відділу взяли участь у соціологічних дослідженнях: «Інформаційні потреби користувачів РДОБ», «Краща книга Рівненщини», - проведено анкетування серед користувачів відділу.

Рекламна діяльність. Протягом звітного періоду працівники відділу давали інтерв'ю на телебачення та радіо про заходи, які відбувалися у відділі, підготували презентацію відділу мистецтв у електронному варіанті, написали 28 прес-релізів, взяли активну участь у бібліотечній акції «Літня тераса» та у акціях безкоштовного запису: до Всесвітнього дня книги, до Дня бібліотек, до Дня знань, «Екватор» та ін. по яких залучили 639 читачів.

Додаткові платні бібліотечні послуги. Працівниками відділу у 2011 році надано платних послуг на суму 739 грн. 50 коп. (нічний абонемент та екскурсії).

ВІДДІЛ ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОКУМЕНТАМИ ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ

Волкова Світлана Олександрівна	- завідувача відділом
Веремчук Олена Михайлівна	- провідний бібліотекар
Панчук Тетяна Віталіївна	- провідний бібліотекар
Дроздюк Галина Миколаївна	- провідний бібліотекар

У 2011 році багатоаспектна діяльність відділу обслуговування документами іноземними мовами була сформована на основі головних напрямів його діяльності – формування інформаційних ресурсів та організації доступу до них через різноманітні форми бібліотечної роботи. Діяльність відділу будувалася та реалізувалася згідно основних цілей та завдань – ефективного обслуговування та залучення нових користувачів міста і області із знанням іноземних мов. Пріоритетним було вирішення наступних завдань:

- організація доступу до світових інформаційних ресурсів (EBSCOhost Resources, GALE Resources, Oxford Analitica тощо);

- формування інформаційних ресурсів відділу та бібліотеки в цілому (БД Електронний каталог видань іноземними мовами, Електронної бази періодичних видань, Електронної бази наукових збірок, поповнення бібліотечного сайту «Освітній навігатор» та надання матеріалів до загально бібліотечного сайту та блогу);

- реалізація проектної діяльності (проекти «Вікно в Америку», Інформаційно-ресурсний центр для викладачів англійської мови, «Заочний абонемент» Гете-Інституту в Україні);

- робота з питань поповнення та збереження фонду відділу;
- методична робота (участь у конкурсі Бібліофест);
- популяризація та застосування користувачами iPad (планшетників від компанії «Apple») та Amazon Kindle — (програмно-апаратної платформи для читання електронних книжок);
- підвищення кваліфікації працівників відділу;
- надання платних та сервісних послуг.

Основні показники бібліотечного обслуговування користувачів відділу збереглися на рівні минулого року і в динаміці по відношенню до 2007 року відповідно складають:

Рік	Читачі		Відвідування		Книговидача	
	План	Викон.	План	Викон.	План	Викон.
2007	3600	4329(120%)	11000	12924(117%)	64000	82310(128%)
2009	3600	4600 (127%)	11000	10959 (100%)	70000	81382(116 %)
2011	3600	3864(107%)	11000	11210(102%)	70000	82960(119%)

Чільною категорією користувачів відділу залишалась молодь – студенти вищих та середніх навчальних закладів, коледжів, ліцеїв, шкіл. Спостерігався також зріст читачів-спеціалістів, який на сьогодні складає 56,7% (минулий рік – 49,3%).

Об'єм комплектування фонду за рік по відношенню до минулого знов знизився, нові надходження склали всього 664 видання. Основним джерелом комплектування були подарунки окремих осіб та установ (Рівненська міська адміністрація, Сейбр-Світло). Але ці обставини зовсім не позначилися на задоволенні запитів користувачів, прогалину в комплектуванні цілком компенсували безкоштовний доступ до електронного контенту EBSCOhost Resources і GALE Resources, що надавався Посольством США в Україні, та тимчасові надходження нових документів завдяки проекту «Заочний абонемент». Загальна кількість фонду на 1.01.2012 становить 20793 документа. Електронна база нових надходжень - 4443 одиниці.

У звітному періоді проводилася певна робота з перевірки фонду на предмет виявлення недоліків у розстановці, встановлення непрофільних, застарілих, зношених видань та тих, що не користуються попитом. Результатом роботи стала передача частини фонду (812 примірників) у відділ книгозберігання та списання 512 одиниць видань.

Створення власних електронних ресурсів було одним із основних спрямувань діяльності відділу у звітний період. Працюючи над електронними базами даних (БД Електронний каталог видань іноземними мовами, Електронна база періодичних видань, Електронна база наукових

збірок, поповнення бібліотечного сайту «Освітній навігатор»), працівниками переслідувались наступні завдання: створення довідкового апарату, популяризація ДБА серед відвідувачів відділу та його надання у користування через мережу Інтернет, а також зберігання. Протягом року загальна база електронних ресурсів збільшилась на 3035 записів (ЕБД нових надходжень – 403 документа, ЕБД періодичних видань – 2106, ЕБД наукових збірок – 526) і на 1.01.2012 нараховує 15933 розписів. Відповідна кількість карток (3438) була влита і в картковий ДБА відділу. Планомірно поповнювався бібліотечний веб-сайт «Освітній навігатор», протягом року було підготовлено та розміщено 168 документів в розділ «Педагогічна освіта. Іноземна мова».

Головним чинником при створенні електронних БД залишається винесення їх у мережу Інтернет, що дозволяє бібліотеці загалом, і відділу зокрема, зайняти належне місце серед інших постачальників знань у новому інформаційному середовищі. Анонс подій та інформація про заходи, що відбувались у відділі, постійно висвітлювались на бібліотечному сайті (всього двадцять сім повідомлень), до блогу в розділ «Іноземка» було подано вісім методичних порад.

Формування власної ЕБД, поєднання паперових та електронних носіїв інформації сприяло якісному інформуванню контингенту спеціалістів відділу шляхом проведення Дня економіста, Дня молодого вчителя, Дня бібліографії «Як знайти і працювати з електронним ресурсом» тощо. Залученню нових користувачів сприяли також чотирнадцять екскурсій з популяризації роботи відділу для різних контингентів відвідувачів.

Формування власної ЕБД, поєднання паперових та електронних носіїв інформації сприяло якісному інформуванню спеціалістів відділу шляхом проведення Дня економіста, Дня молодого вчителя, Дня бібліографії «Як знайти і працювати з електронним ресурсом» тощо.

Заслугує на згадку і підготовлена відділом віртуальна виставка документів «Специфіка діагностичних тестів на рівень володіння іноземними мовами» на допомогу тим користувачам бібліотеки, які хочуть правильно та об'єктивно оцінити рівень своєї комунікативної, а разом із тим і лінгвістичної компетенції.

Пріоритетним напрямком організації комфортної атмосфери для роботи користувачів залишалась можливість безкоштовного доступу до інформаційних ресурсів через мережу Інтернет на 4 автоматизованих робочих місцях. Протягом року ними скористалися 1488 користувачів, які мали змогу постійно вдосконалювати свою інформаційну культуру та можливості пошуку. Під час роботи на інтернет-місцях відвідувачам було видано 758 електронних видань.

В режимі «запит-відповідь» було надано 2346 довідок, з них 1089 тематичних, 566 адресно-бібліографічних, 377 уточнюючих та 251 фактографічних. 653 запита були виконані за допомогою ЕБД відділу та мережі Інтернет.

Реалізація проектної діяльності щороку сприяє підйому інформаційного та бібліотечного обслуговування користувачів відділу на якісно новий рівень.

В рамках проекту «Вікно в Америку» продовжив роботу English Club, який надавав можливість протягом року кожному бажаючому вивчати та спілкуватися англійською, обговорювати актуальні теми, цікаво проводити дозвілля. Кіноклуб щомісяця гостинно відкривав двері кіноаматорам для перегляду нових американських фільмів. Різноманітними, насиченими та творчими були і інші заходи, що відбувалися в межах проекту. Зокрема, в лютому місяці відбулася відеопрезентація визначних місць, які варто відвідати у Сполучених Штатах Америки. Випускники американських освітніх програм робили відеоекскурси найвідомішими містинами Сполучених Штатів, які відвідали під час перебування в країні - Таймс-Сквер, бродвейські театри, подорож на острови Еліс та Ліберті, де знаходиться статуя Свободи, головний символ Нью-Йорка.

Березень місяць ознаменувався святкуванням в інформаційно-ресурсному центрі «Вікно в Америку» 50-ої річниці із дня заснування Корпусу Миру. В рамках англійського клубу відбулося засідання присвячене цій ювілейній даті. Американські добровольці Лора Беррі із Сан-Хосе, штат Каліфорнія, яка працює у рівненській ЗОШ №1, Ешлі Гріф зі штату Іллінойс, що мешкає і працює вчителем у Квасиліві, Лора Ллойд-Брафф, що приїхала із штату Вірджинія і викладає англійську мову та літературу у селі Біла Криниця Рівненського району розповідали, що їх спонукало приєднатися до волонтерського корпусу, чому вони обрали місцем своєї роботи Україну, які проекти реалізують з іншими громадськими організаціями міста, як налагоджують відносини з органами місцевого самоврядування. Паралельно було знято відеоролик про інтерв'ю з волонтерами Корпусу Миру.

Проектом було передбачено і проведено місячник афро-американської історії, який започатковано у США в 1926 році, щоб віддавати належне досягненням темношкірих американців. Користувачам відділу була запропонована низка заходів щодо відзначення цього свята, зокрема, книжково-ілюстративна виставка «Від рабства до свободи!» (про довгий шлях до справедливості по відношенню до безправних уродженців Африки), художня стрічка режисера Роберта Маллігана за романом Гарпер Лі «Убити пересмішника», повідомлення про Барака Обаму, як першого темношкірого президента США, всесвітньо відому джазову співачку Еллу Фіцджеральд, першу афро-американську жінку-астронавта Мей Джемісон.

Програма реалізації проекту «Інформаційно-ресурсний центр для викладачів англійської мови» за сприяння Посольства США в Україні була не менш насиченою і залучила користувачів відділу до участі у наступних заходах: майстер-клас за участю випускників американських освітніх програм «Англійська мова як складова успішної кар'єри», семінар-практикум «Перекладацькі майстерні». „Перекладаємо англійських

письменників-класиків», коментована виставка документів «Пісня, як креативний засіб вивчення англійської мови», інформаційний огляд документів «Довідкові видання англійською для молодших школярів». В листопаді місяці в Інформаційно-ресурсному центрі відбулась презентація першого в Україні ейдетичного словника фразових дієслів англійської мови («Словник-тренажер фразових дієслів англійської мови»), який розкриває секрет запам'ятовування англійських слів. Презентували словник його автори – Дерябіна Наталія (вчитель англійської мови 1 категорії рівненської вечірньої школи) та Антошко Ірина (вчитель англійської мови вищої категорії рівненської ЗОШ №17). На заході були присутні колеги презентантів з Рівного та з інших міст України (загалом 47 чоловік).

Четвертий рік поспіль у відділі діє проект «Заочний абонемент» Гете-Інституту в Україні. У звітному році відбулися дві презентації нових інформресурсів, що надійшли в межах десятої та одинадцятої фаз проекту. Варто зауважити, що на повну потужність запрацював німецькомовний клуб, засідання якого відбувалися щочетверга. Вже традиційним стало святкування католицького Різдва за участі волонтерів Фундації Роберта Боша. Багаточисельна німецькомовна аудиторія відвідала візуальну виставку плакатів «Знайомтесь з Німеччиною через плакат». Цікавими для відвідувачів стали урок-гра «Пазли, як навчальний стиль у вивченні німецької мови», семінар-практикум для молодих німецькомовних журналістів «Погляд молоді на Другу світову війну», виставка документів, наданих в рамках проекту, «Сучасна німецька проза», інформаційний огляд «Роздавальні матеріали майбутньому вчителю німецької мови». Неодноразово документи, представлені проектом, популяризувалися серед вчителів німецької мови на курсах в Інституті післядипломної освіти.

Низка заходів була проведена у рамках партнерства з рівненською обласною організацією Французький Альянс. До міжнародного свята Франкофонії в березні місяці було організовано круглий стіл «Французька мова як основа Франкофонії», віртуальна презентація «Французькі словники онлайн», а також тиждень французького кіно, під час якого демонструвалися кінострічки молодих французьких режисерів («Хористи» Крістофа Баратьє, «Тріо із Бельвіля» та "Старенька дама та голуби" Сільвена Шоме).

Не менш насиченою і змістовною була і інша масова робота відділу, що відбувалася поза проектною діяльністю. Окремим рядком варто зробити акцент на заході, який назвали Уроком толерантності. Надихнувшись ідеями волонтерства, працівники бібліотеки разом із співвітчизниками, що проживають у Великобританії, провели акцію дарування Рівненському навчально-реабілітаційному центру «Особлива дитина» технічне оснащення та книжки з вивчення англійської мови, наголосивши цим заходом про те, що попри всяку втому від буденних справ, людина повинна знаходити можливість для добрих справ, пам'ятаючи про такі моральні поняття як милосердя, чуйність,

безкорислива допомога. Вихованці центру у відповідь дарувальникам підготували концерт та презентували свої творчі доробки. Учасниками заходу було вісімдесят сім відвідувачів.

На побажання користувачів відділу впродовж року було продовжено цикл виставок «Таємниці великих книг», де відвідувачам пропонувалися для перегляду твори наступних авторів: Мелвіл Г. «Мобі Дік чи Білий Кіт» (160 років виходу книги), Дж. Селінджер «Над прірвою у житті» (60 років), Ф.К.Дойл «Пригоди Шерлока Холмса (115 років), О.Дюма «Граф Монте Крісто» (165 років), Стендаль А. «Червоне та чорне» (180 років), О.Уайльд «Портрет Доріана Грея» (120 років) тощо.

Всі працівники відділу у звітний період були задіяні в методичній роботі. Зокрема взяли участь в конкурсі Бібліофест, відтворивши досвід роботи English Club як осередку вдосконалення знання англійської мови та неформального спілкування. Підготували дві консультації «Навчальні стратегії у процесі вивчення іноземних мов» (за матеріалами «Ресурсного центру...») та з питання впровадження новітніх інформаційних технологій в роботі з вчителями англійської мови. Робітники відділу взяли участь у дослідженні «Інформаційні дослідження Рівненської державної обласної бібліотеки».

Необхідною умовою досягнення нової якості в роботі працівників відділу залишалось підвищення їх професійного рівня. В 2011 році завідувачка відділом Волкова С.О. в листопаді місяці була учасником семінару організованого Гете-Інститутом в Україні «Співпраця між школами та бібліотеками», що проходив в рамках професійного візиту референта з Німеччини пані Каролін Рорсен. Панчук Т.В. відвідала у вересні семінар «Інформатіо-Консорціум» для директорів бібліотек і керівників центрів «Вікно в Америку» за темою «Електронні книжки та ресурси: виклики та можливості для бібліотек». Як форму підвищення кваліфікації можна розглядати і Міжвідомчу конференцію агенцій США, що займаються програмами з викладання та вивчення англійської мови в Україні. Вона проходила 6-7 жовтня 2011 року в Києві, запрошена для участі у конференції Волкова С.О. виступала з повідомленням про роботу центру «Вікно в Америку» з електронними ресурсами.

Протягом четвертого кварталу відбувалися заходи з популяризації новітніх технічних можливостей відділу: планшетників від компанії «Apple» iPad та Amazon Kindle — програмно-апаратної платформи для читання електронних книжок.

Додаткові сервісні бібліотечні платні послуги, які були надані користувачам протягом року (видача неадаптованих документів для здачі кандмінімуму, продовження терміну користування, ксерокопіювання, видача документів на нічний абонемент), склали 1829 гривень.

ВІДДІЛ ІНФОРМАЦІЇ ТА ДОКУМЕНТІВ ВИРОБНИЧОЇ ТЕМАТИКИ

Гірак Раїса Олександрівна	- завідувача відділом
Шапірко Людмила Андріївна	- головний бібліотекар
Жевченко Любов Ярославівна	- провідний бібліотекар
Кучерук Тетяна Євгеніївна	- провідний бібліотекар
Литвиненко Наталія Миколаївна	- провідний бібліотекар

Змістом роботи відділу інформації та документів виробничої тематики у 2011 р. був пошук креативних форм роботи, спрямованих на зацікавлення і залучення читачів різних вікових і соціальних груп. Особлива увага приділялась роботі з обдарованою молоддю; започатковано організацію творчих виставок з різних галузей науки і техніки; наукових робіт учнів Малої академії наук; фоторобіт; виробів орігамі.

Значна увага приділялась популяризації наукових доробків науковців області, як безпосередньо на наукових презентаціях так і на організованій вперше розгорнутій, коментованій книжковій виставці наукової літератури місцевих авторів, проводили автограф-сесії авторів.

Популяризація галузевих видань проводилась не лише у відділі та на сайті ДОБ, а і за допомогою щоквартальних дайджестів та кільцевих виставок, організованих для користувачів області. Розпочато відділом проведення заходів у святкові та вихідні дні, на перспективу ця робота буде продовжена та урізноманітнена. Робота по організації електронного каталогу стала більш якісною завдяки введенню нових рубрик і ретро та поточній редакції записів. Відділом проведена значна робота по формуванню віртуального ресурсу бібліотеки завдяки організації віртуальних виставок, наповненню сайту „Освітній навігатор”, блогу РДОБ, представленню нових галузевих видань у різних рубриках „Цікава книга поруч”, „Книга – помічниця”.

Домінуючою тематикою заходів відділу були екологічні проблеми, які розглядалися на заходах у комплексі: економіка, техніка, сільське господарство, медицина, наука, освіта.

Вперше на заходах відділу висококваліфіковані фахівці проводили майстер-класи, демонстрували присутнім практичні навички роботи по темі заходу.

Основні поназники роботи за 2011 р. відділом інформації та документів виробничої тематики виконано у такому обсязі:

	План	Виконання	%
Читачі	5.000 тис.	5.858 тис.	117.16
Відвідування	19.500 тис.	20.238 тис.	103.78
Книговидача	182.000 тис.	214.287 тис.	117.74

Джерелом задоволення інформаційних потреб користувачів відділу є його фонд, тому його укомплектованості, оновленню та якісному складу постійно приділяється увага працівників.

Станом на 01.01.2012 р. загальний фонд відділу становить 24711 прим. книг та періодичних видань.

Фонд відділу інформації та документів виробничої тематики у 2011 році поповнювався традиційними носіями інформації – книгами та часописами. Всього надійшло протягом 2011 р.:

- книг - 221 прим;
- періодичних видань - 583 прим.

Таблиця динаміки фонду за три останні роки виглядає наступним чином:

Роки	2009	2010	2011
Книги	27.801	27.693	22.524
Періодичні видання	2.721	2.486	2.019
Ілюстрації та фотоматеріали	168	168	168
Всього	30.690	30.347	24.711

Аналізуючи ці показники, видно, що існує тенденція до зменшення фонду відділу. Вона прослідковується по усіх видах документів. Це наслідок щорічного зменшення надходження періодики та вилучення застарілої, зношеної та дублетної літератури.

Надходження у фонд:

Роки	2009	2010	2011
Книги	54	341	221
Періодичні видання	780	737	583
Всього	834	1078	804

Незадовільне надходження видань промислової та аграрної тематики приводить до старіння цієї ділянки фонду, зниження його якісного складу. Відсутність регулярного комплектування новими довідковими та науковими виданнями – до його однотипності.

Розвиток малого бізнесу, сфери обслуговування, індивідуального будівництва, фермерства, органічного землеробства та інших галузей ринкової економіки, сучасної інфраструктури, потребує допомоги фахівцям цих галузей новими документальними матеріалами. Однак надходження таких видань поодинокі, що зменшує ефективність обслуговування користувачів та надання послуг.

Періодичні видання, що отримує відділ, частково заповнюють ці лакуни комплектування. Однак, щорічне зменшення періодики (з 88 назв періодичних

видань у 2010р. до 71 назви у 2011р.) - недостатня допомога у організації книжкових виставок, інформаційній роботі відділу, проведенні заходів.

Обов'язковим процесом формування фонду є його доукомплектування виданнями, що потребують користувачі і які відсутні в бібліотеці. Ця робота продовжувалась і у поточному звітному році. На доукомплектування відділу подано 58 книг та 18 тем, з них 38 виконано. Паралельно виявляються незадоволені запити користувачів матеріалами ЕБ та подаються пропозиції по її доукомплектуванню галузевою тематикою.

У 2011 р. відділом зроблено значну роботу по очищенню фонду від дублетної, застарілої та зношеної літератури. Вилучена та списана економічна література, що не користується попитом (особливо російською мовою), а також застаріла за змістом, зношена. Видання галузевої технічної літератури та сільськогосподарські книги звірені із фондом книгозбереження і дублетні екземпляри вилучені, списані. Загалом у 2011 році із фонду відділу відібрано і списано з різних причин 5390 примірників книг. Процес списання та оновлення фонду буде продовжено і в наступні роки.

У результаті роботи з фондом у 2011 р. відбулися такі зміни:

	Надходження	Вибуття
Книги	221	5390
Періодичні видання	583	1050
Всього	804	6440

З таблиці видно, що за 2011 р. фонд відділу зменшився на 5636 примірників.

Задовольняти різноманітні запити читачів частково допомагають матеріали із періодики. Періодичні видання, що надходять у відділ, систематично переглядаються працівниками описуються і вливаються в електронну базу даних і систематичну картотеку статей.

Аналітичний розпис періодичних видань:

а) отримання періодичних видань відділом:

Роки	2009	2010	2011
Назв періодичних видань	88	88	71
Кількість	780	737	703

б) здійснено записів:

2009	2010	2011
7105	7083	7.411

Аналізуючи дані таблиць видно, що план по аналітичному розпису періодики перевиконано на 111 записів. Практично усі часописи, які надходять у відділ розписуються його працівниками, крім тих на які надходять записи по

корпоративному обміну. Для покращення та пришвидчення пошуку на кожну статтю обов'язково заповнюються додаткові поля, проставляються ключові слова та при необхідності географічні рубрики.

Протягом року працівники здійснювали ретроспективне редагування записів попередніх років, загалом відредаговано 20 тис. 110 записів, що включає статті галузевих видань до 2009 року.

Майже за весь період функціонування відділу інформаційна діяльність була невід'ємною складовою його діяльності. І на даний час ця ділянка роботи залишається пріоритетним напрямком. Вона включає проведення Днів інформації, забезпечує інформаційно-бібліографічне обслуговування абонентів групової та індивідуальної інформації.

За 2011 рік було проведено 10 Днів інформації для різних категорій користувачів: секретарів-референтів, фахівців сфери обслуговування, швейного виробництва та ін. Ці заходи були проведені в обласному навчальному центрі Державної служби зайнятості згідно Угоди на інформаційне обслуговування. Слухачам надавались матеріали про інформаційні послуги ДОБ, проводився інформаційний огляд нової літератури по темі заходу, пропонувались матеріали електронного каталогу, ЕБ, веб-ресурси.

Більше десяти років працівниками відділу надається групова інформація для різних категорій користувачів: науковців, фінансистів, банкірів, податківців, фахівців сільського господарства, фермерів, викладачів, студентів вузів, коледжів, технікумів. Кількість абонентів постійно зростає, збільшується кількість тем. У 2011 році абонентів групової інформації було 14.

Щоквартально списки нових надходжень, що включають нову літературу та статті з періодичних видань надсилаються спеціалістам державних структур. Їх тематика відповідає конкретній галузі економіки та сфері діяльності установи:

- Державна податкова інспекція м. Рівне (економіка, податки, приватизація, підприємництво, малий та середній бізнес, фінанси);
- Управління Державного казначейства у м. Рівне (бухгалтерський облік, банківська справа, фінанси, економіка).
- Національний банк України (банківська справа, економіка, бухгалтерський облік, фінанси, управління персоналом);
- Обласний навчальний центр Державної служби зайнятості (перукарська справа, бухгалтерський облік, діловодство, готельний та ресторанний бізнес, торгівля та ін.)

Абонентами групової інформації є навчальні заклади міста, які обслуговуються згідно Угод про інформаційне обслуговування. Угоди щорічно поновлюються між РДОБ та навчальними закладами. Форма надання інформації аналогічна – щоквартальні списки.

- Рівненський державний аграрний коледж;
- Рівненський технікум технологій та дизайну НУВГП;
- Рівненський інститут слов'янознавства Київського Славистичного Університету,
- Рівненську філію „Європейського університету”;

- Рівненську філію Державної академії статистики, обліку та аудиту Держкомстату України .

Інформація надається для викладачів та студентів за темами, загалом з 39 тем. Серед них: економіка, міжнародна економіка, банківська справа, лізинг, бухгалтерський облік, податки, приватизація, підприємництво, фінанси, фінанси підприємств, цінні папери, ціноутворення, ризики, маркетинг, реклама, менеджмент, інвестиції.

Фахівцям сільськогосподарських установ, викладачам та студентам Рівненського аграрного коледжу надається інформація економічного та галузевого змісту у щоквартальних списках „Новини сільськогосподарської літератури”. Абонентами цієї інформації є:

- Рівненська державна сільськогосподарська станція;
- Рівненський обласний навчальний центр АПК;
- Рівненська обласна дорадча служба;
- ДУ Рівненський державний обласний проектно-технологічний центр охорони ґрунтів і якості продукції;
- Обласний навчальний центр Державної служби зайнятості.

Щоквартальні списки включають інформацію по 18 темах, а саме: економіка АПК, інвестиції, оренда, підприємництво, податки, ринкові відносини, земельні відносини, землекористування, економіка зарубіжних країн, механізація АПК, агрохімія, ґрунтознавство, насінництво, рослинництво, захист рослин та ін.

Кожен список включає 300 – 400 джерел. При інформуванні передбачений щорічний зворотній зв'язок, при якому враховуються побажання абонентів, нові теми; тому тематика інформаційних списків постійно змінюється, розширюється.

Індивідуальна інформація традиційна форма інформування користувачів новими надходженнями. Це суттєва допомога науковцям, викладачам, аспірантам у написанні наукової роботи, виконанні навчальних планів, а фахівцям – у підвищенні професійного рівня. Протягом 2011 року 14 абонентам надіслано 170 інформацій згідно тематики запитів. Тематика інформацій вузькогалузєва: «Удосконалення селекційно-племінної роботи методами внутріпородної селекції в стадах великої білої породи свиней», «Продуктивні і м'ясні якості помісних бичків при включенні до комбікормів білкових і мінеральних компонентів виробництва», «Економічний аналіз», «Друкарська справа», «Управління персоналом». Тому пошук інформації не обмежується фондом відділу, використовується ДБА усієї книгозбірні, електронні джерела.

Виставкова робота відділу полягала в організації книжкових виставок безпосередньо у фонді, віртуальних виставках, представлених на сайті ДОБ та кільцевих виставках, що експонуються у районних бібліотеках області. Критерієм організації книжкових виставок завжди була актуальність їх тематики: «Економічна стратегія розвитку харчової і переробної галузі промисловості», «Соціальні аспекти корпоративного управління в Україні», «Сучасний стан і напрями активізації біржової діяльності», «Менеджмент якості

на промислових підприємствах» та ін. На 21 виставці було представлено понад 1070 джерел.

Інформаційні ресурси бібліотеки відображені і на віртуальних виставках представлених на сайті ДОБ. Протягом 2011 року організовано 8 виставок: «Готельно-ресторанний бізнес – як основна складова туристичної індустрії», «Оптимізація систем удобрення у сучасному землеробстві», «Транспорт і шляхи сполучення», «Діловий етикет» та ін. Невід’ємною складовою кожної віртуальної виставки є веб-ресурси, інформація із періодичних видань та красназавчі матеріали.

Популяризація фонду відділу, нових надходжень та надання методичної допомоги бібліотекам області має на меті і організація кільцевих виставок для районних бібліотек області. Недостатня укомплектованість фонду цих структур галузевою літературою практично позбавляє їх можливості знайомити своїх користувачів з новими виробничими та аграрними технологіями, розвитком нових форм господарювання, бізнесу та ін. Актуальність тематики цих підбірок - запорука зацікавленості користувачів, про що свідчать відгуки відображені на сайті РДОБ: «Підприємництво на ринку товарів та послуг», «Культура землеробства – запорука високих врожаїв». Кожна з виставок містить крім книг відксерені статті з періодичних видань, матеріали з ЕБ та веб-сайти по темі на диску. Виставки відвідають усі 17 районів області, термін перебування у кожному – один місяць.

Інноваційні форми роботи у підході до популяризації інформаційного ресурсу відділу представлені у конкурсній роботі «Бібліофесту». Популяризація екологічної літератури – пріоритетний напрямок діяльності відділу протягом останніх років. На основі узагальнення нових форм роботи підготовлені матеріали «Проблеми екології і формування екологічної свідомості різними формами бібліотечної роботи».

Нові надходження у відділ регулярно відображались на нашому сайті у різних розділах. В загальному за 2011 рік розміщено 26 анотованих повідомлень про книги: Круль Г. «Основи готельної справи», Веремеєнко С. «Охорона ґрунтів та відновлення їх родючості», Кощина А. «Веб-аналітика: Аналіз інформації о посетителях веб-сайтов», Рабушенко А. «Страви з риби та морепродуктів», «Ґрунти України. Властивості. Генезис. Менеджмент родючості» та ін.

За 2011 р. відділом було проведено 23 різноманітні заходи, які відвідало понад 1100 чоловік, з них 314 присутніх стали читачами. Домінуючою тематикою популяризації літератури була екологія (проведено дев’ять заходів). Серед заходів цього напрямку – зустрічі за круглим столом :

- „Природно- заповідний фонд України: стан, проблеми і перспективи розвитку” ;
- „Духовна сила народу у збереженні природи”: До всесвітнього Дня охорони навколишнього середовища;
- „Ти чорний біль Чорнобиль. Геоєкологічна ситуація в Україні” (тематична зустріч)

- „Сільський зелений туризм в Рівненській області: проблеми розвитку та перспективи” (ділова зустріч);

- „Розвиток органічного землеробства: проблеми та їх вирішення” (Д І) та ін.

На заходи запрошувались відомі фахівці – екологи, представники громадських організацій, викладачі-екологи, представники рівненських установ, що займаються екологічними проблемами, аграрії. Метою цих зустрічей було: обговорення загальнодержавних екологічних проблем і шляхів їх вирішення, інформація про розвиток природно – заповідного фонду області та заходи по його охороні та збереженні, вирішення питань безпечного екологічно чистого харчування шляхом розвитку альтернативного органічного землеробства, виховання екологічної свідомості та ін.

В черговий раз піднімались питання пов’язані із Чорнобильською трагедією: радіологічна ситуація в області, безпека харчування, соціальний статус ліквідаторів, медичні проблеми місцевого населення, розвиток альтернативних джерел енергії. Рівняни – ліквідатори, присутні на заході, згадували тривоги і труднощі післяаварійного періоду, ділилися із молодим поколінням своїм баченням розвитку атомної енергетики.

Екологічній проблемі присвячені і дві наукові презентації: презентація нового видання „Протиерозійний захист ґрунтів” викладача Рівненського аграрного коледжу Обласова В. І. та наукової роботи кандидата сільськогосподарських наук, директора Рівненського державного обласного проектно – технологічного центру охорони ґрунтів і якості продукції Долженчука В. І. „Агроекологічний стан ґрунтового покриву Рівненської області”. Обидві роботи присвячені проблемі збереження та охорони найціннішого багатства нашого народу – землі, питанням моніторингу, використання та підвищення родючості ґрунтового покриву.

Автори при презентації використовували засоби мультимедійного представлення, захоплююче і змістовно розкривали зміст своїх робіт, обґрунтовували на конкретних прикладах необхідність раціонального землекористування та охорони земельних ресурсів. Обговорення робіт відбувалося цікаво, оскільки аудиторії питання, висвітлені у роботах, були зрозумілі і близькі з навчальних дисциплін. На заходи запрошувались викладачі та студенти- землевпорядники (Рівненський аграрний коледж), ґрунтознавці (кафедра „ґрунтознавства” НУВГП). Особливий акцент автори робили на застосуванні біотехнологій в аграрному виробництві.

Майже на усіх заходах екологічної тематики демонструвалися документальні фільми про природно – заповідний фонд Рівненської області, озеро Нобель, рівненський зоопарк, туристичні стежки рідного краю.

Відділом продовжується співпраця з Малою академією наук, обласним центром науково – технічної творчості учнівської молоді. Спільно з цими установами було проведено заходи з популяризації наукових і творчих робіт економічного та технічного напрямків: „Презентація наукових робіт учнів Малої академії наук”, тематичний вечір „Дозвілля з орігами”, виставки кращих фоторобіт „Моя Україна”, „Паперовий світ”.

Виставка художніх робіт „Паперовий світ” протягом двох місяців демонструвала відвідувачам та користувачам бібліотеки високий професіоналізм, злет творчої думки, майстерність рук, вишуканість і надзвичайну фантазію творців паперового дива. На ній представлені кращі роботи з орігамі різних стилів: традиційного та модульного орігамі, кусу-дама, квілінгу виготовлені учнями області.

Презентація виставки пройшла з успіхом, на єдиному подиху. Організатор зустрічі, головний бібліотекар відділу, розповіла присутнім про історію зародження мистецтва орігамі, про можливості застосування і прихований в ньому потенціал, про секрет успішного використання орігамі в педагогіці й арттерапії, привела класичні приклади та висновки наукових досліджень по налагодженню, за допомогою занять орігамі, контакту, вирішення конфліктних ситуацій, створення атмосфери довіри у спілкуванні. Була запропонована для ознайомлення виставка літератури „Подорож у світ орігамі”.

Урізноманітнюють заходи проведення майстер – класів фахівцями різних спеціальностей. На них демонструються перед аудиторією практичні навички професійної майстерності.

Під час заходів організовувались майстер – класи з виготовлення не традиційного для українців блюда - суші, виготовлення прикрас для тістечок і тортів із харчової мастики, новорічних листівок в стилі орігамі, плетінню кіс різними способами . Така форма популяризації різних виробничих процесів під час заходу надає їм практичного змісту.

Відділом продовжувалась співпраця з виробничими підприємствами та навчальними закладами, тому тематичні перегляди планувались і проводились по заявлених ними темах. В обласному навчальному центрі АПК та інституті агропромислового виробництва с. Шубків такі заходи розраховані були на фахівців сільського господарства, агрономів та фермерів. Згідно Угод про співпрацю тематичні перегляди в поєднанні з екскурсіями проводились для студентів Рівненського аграрного коледжу, технікуму технологій та дизайну.

Про проведення кожного заходу та інші цікаві події відділу повідомлялося в анонсі подій місяця та виставлялися коментарі на сайті ДОБ.

Щорічно на серпневих нарадах вчителів-предметників (охорона здоров'я, ОБЖД) надається інформація про нові методичні матеріали та нові посібники, що надійшли до книгозбірні. Цього року увазі педагогів запропоновано тематичний огляд документів по предметах, інформаційний огляд про нові послуги бібліотеки та мультимедійне представлення сайту «Освітній навігатор».

Працівники відділу активно взяли участь в акціях «Літній читальні»; метою яких було залучення читачів та популяризація фонду і послуг бібліотеки. Під час проведення „Літньої читальні” склалися програми дозвілевих заходів, готовились конкурси, організовувались книжкові виставки та виставки нових надходжень. За цей період було записано 423 чол. нових користувачів. Для студентів та учнів організовувались екскурсії (22 екскурсії), під час яких бібліотеку відвідали 660 користувачів. Під час проведення різних акцій по

безкоштовному запису «Екватор», «День студента» та ін. у навчальних закладах розміщувались оголошення, оповіщались про проведення таких заходів усно керівники різних установ, організовувались екскурсії. Всього під час акцій записався 541 користувач.

Протягом 2011 року продовжувалась робота по наповненню сайту «Освітній навігатор». Інформація подавалась по 4 темах щомісячно. Всього надано 72 інформації з таких дисциплін: інформатика, трудове навчання, основи безпеки життєдіяльності та економіка.

Започаткована в 2011 році робота у блозі ДОБ успішно продовжувалась протягом року. Найцікавіші події відділу, інновації та нові форми роботи, складнощі та проблеми професії бібліотекар, власні роздуми – такі різнопланові повідомлення поміщені на цьому сайті спонукають до обговорення та дискусії. Тематика повідомлень різноманітна: «Нові креативні форми роботи: здивувати, захопити, показати, спробувати...», «Чи навчають терпінню?!», «Місія – максимальне приближення актуальних документів до віддаленого користувача», «Квілінг... у вихідний день», «Відчуй смак різдвяного свята... і де б ви думали ? Не повірите !!!».

За 2011 рік районним бібліотекам області було надіслано чотири тематичні дайджести сільськогосподарської тематики «Кролівництво», два випуски, «Картопля – наш другий хліб», «Вирощування суниці на Україні». Матеріали до випусків відбиралися із різних джерел, при їх підборі надавалась перевага інноваційним методам, новинам агротехніки вирощування, селекції, засобам захисту. Методичну та практичну мету переслідували і виступи по РДТРК, тематикою яких було – розвиток малого бізнесу на селі, вирощування лікарських рослин на присадибних ділянках .

Протягом року активно велась рекламна діяльність у ЗМІ, на сайті ДОБ, по радіо «Трек», РДТРК, у пресі.

Сервісні послуги відділу складають : нічний абонемент - 1003 грн.; екскурсії - 75 грн.; масові заходи - 180 грн.

За інформаційні списки навчальними закладами перераховано на розрахунковий рахунок бібліотеки 950 грн.

ВІДДІЛ МАРКЕТИНГУ ТА НАУКОВОЇ РОБОТИ

Ступницька Світлана Петрівна	- завідувача відділом
Волян Наталія Петрівна	- головний методист
Промська Олександра Леонідівна	- зав. сектором
Литвинюк Алла Миколаївна	- провідний методист
Ковальчук Юлія Олегівна	- бібліотекар I кат.
Шинковська Ірина Володимирівна	- бібліотекар I кат.

Знаковими подіями в бібліотечній галузі Рівненщини 2011 р. стали:
- перемога 13 централізованих бібліотечних систем області в конкурсі Програми «Бібліоміст-Україна» і комп'ютеризація 57 бібліотек області;

- участь ДОБ у Ярмарку Інноваційних бібліотечних послуг (11 квітня) та Днях електронного урядування, які проходили в Національній академії державного управління при президентіві України в м. Києві;
- проведення Першого обласного фестивалю-конкусу інноваційного бібліотечного досвіду «Бібліофест»;
- проведення першої обласної інтерактивної конференції «Сільські бібліотеки в контексті інформатизації суспільства» (відбулася 24 березня)

Фаховий захід в онлайнному режимі організовано вперше. В ньому взяли участь 112 бібліотекарів області, зокрема 62 спеціалісти сільських книгозбірень, 43 – з центральних районних (міських), 7 – з обласних бібліотечних закладів.

На обговорення бібліотекарів були винесені такі питання: «Організація сучасного бібліотечного середовища», «Проблемні питання менеджменту», «Забезпечення доступу громадян до офіційної інформації», «Навчання бібліотекарів – складова впровадження інновацій», «Бібліотека – складова культурно-дозвілєвого комплексу», «Бібліотека і школа – середовище взаємодії», «Молодь у сільській бібліотеці», «Сільська бібліотека – сучасна база розвитку дитини».

Визначальною подією 2011 року є динамічний процес автоматизації бібліотек області, зокрема в сільській місцевості, стрімкий розвиток інноваційних бібліотечних послуг, заснованих на ІКТ. Завдяки грантам Програми «Бібліоміст-Україна» у звітному році комп'ютеризовано 57 бібліотек, в т.ч. 47 сільських. Придбано 225 ПК, з них 201 для бібліотек-філіалів (158 для сільських) принтери, сканери, мультимедійні пристрої. Відповідно пріорітетним напрямком діяльності відділу маркетингу і наукової роботи була організація навчання на базі навчально-тенінгового центру ДОБ для бібліотекарів області. В рамках проекту заняття проводились за двома модулями: Модуль 1: «Основи комп'ютерної грамотності. Основи роботи в Інтернеті для бібліотечних працівників», Модуль 2: «Нова бібліотечна послуга: використання інформаційних технологій та Інтернету у бібліотеці» для фахівців Березнівського, Володимирецького, Демидівського, Дубенського, Дубровицького, Зарічненського, Корецького, Костопільського, Острозького, Радивилівського, Рівненського, Рокитнівського районів, ЦБС м. Рівне, груп бібліотечних працівників Державної обласної бібліотеки, Державної обласної бібліотеки для юнацтва, Державної обласної бібліотеки для дітей, Обласного центру народної творчості, бібліотекарів професійно-технічних училищ. Для сільських бібліотекарів Хмельницької та Рівненської областей проведено 4 заняття в координації з Рівненським факультетом ДАКККІМ на тему: «Робота бібліотек в умовах інформатизації суспільства». В ході практичних занять розглядалися теми: «Підвищення ролі бібліотек в громадянському суспільстві», «Веб-сайт бібліотеки. Вимоги до формування контенту, дизайну», «Соціальні мережі. Роль

бібліотек», «Електронні ресурси. Формування, збереження. Електронні бібліотеки» і інші.

Назва Модуля	Учасники навчання	Кількість учасників навчання
Модуль 1: «Основи комп'ютерної грамотності. Основи роботи в Інтернеті для бібліотечних працівників»	бібліотекарі Державної обласної бібліотеки, Державної обласної бібліотеки для юнацтва, Державної обласної бібліотеки для дітей, міської бібліотеки, спеціалісти Обласного центру народної творчості, бібліотекарі Острозької, Рівненської, Дубенської, Корецької, Березнівської, Володимирецької, Демидівської, Костопільської, Радивилівської, Дубровицької, Заріченської, Рокитнівської ЦРБ та завідуючих ПШБ районів, Рівненської ЦБС	138
Модуль 2: «Нова бібліотечна послуга: використання інформаційних ресурсів та Інтернету у бібліотеці»	бібліотекарі Державної обласної бібліотеки, Державної обласної бібліотеки для юнацтва, Державної обласної бібліотеки для дітей, міської бібліотеки, спеціалісти Обласного центру народної творчості, бібліотекарі професійно-технічних училищ Рівненської області, бібліотекарі Острозької, Рівненської, Дубенської, Корецької, Березнівської	113
Модулю 3 «Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проектного, кадрового менеджменту та ініціативної діяльності бібліотек»	директори Корецької, Березнівської, Млинівської, Сарненської, Здолбунівської, Костопільської, Дубенської, Рокитнівської централізованих систем публічно-шкільних бібліотек, Рівненської централізованої бібліотечної системи, Кузнецовської центральної міської бібліотеки	10
Всього:		261

Всього впродовж року організовано 28 п'ятиденних занять, на яких підвищили свій професійний рівень 261 спеціаліст галузі. Фрагментарно впровадження автоматизованих технологій в бібліотечну справу розглядалося на школі керівника, школі методиста, в ході стажування новопризначених директорів ЦСПШБ, методистів ЦРБ. Навчання груп спеціалістів ДОБ були присвячені освоєнню процесів актуалізації професійного блогу.

У звітному році започатковано методичний блог "Libr.net", до наповнення якого залучено структурні підрозділи бібліотеки, окремі ЦМБ,

розкриваючи методику проведення власних інноваційних ініціатив. Протягом року блог поповнено 140 постами, з яких 67 підготовлено спеціалістами відділу. Його контент розкривають розділи «Новини», «Бібліотечні інновації», «Конкурси», «Професія бібліотекар», «Дискусійний майданчик», «Візаві», «Іноземка».

Для бібліотек області було підготовлено методичні матеріали «Технології веб 2.0. в бібліотеці», «Організація інформаційних ресурсів на електронних носіях у центральних районних бібліотеках».

Підвищення фахового рівня бібліотечних спеціалістів області було пріоритетним напрямком організаційно-методичної роботи.

Директори ЦСПШБ (ЦБС), завідувачі ЦМБ взяли участь в школі керівника і окреслили основні завдання і напрямки розвитку галузі у 2012 році.

Зокрема: розвиток нових послуг, заснованих на використанні мережевих комунікацій та технологій Веб 2.0; розвиток мережі ПДГ до офіційної інформації та змістовне наповнення їх діяльності; популяризація книги і читання, проведення конкурсу «Краща книга Рівненщини», промоція читання в соціальних мережах. Краснзнавчий аспект реалізовуватиметься такими інноваціями як створення музейних експозицій у бібліотеках, оцифрування неопублікованих документів, створення електронних бібліотек видань місцевих письменників.

Школа методиста на тему: «Розширення вмінь і навиків впровадження інновацій» відбулася 23.05–27.05.2011 р. на базі навчально-тренінгового центру Рівненської державної обласної бібліотеки. В ході навчання завідувачі організаційно-методичними відділами центральних районних та міських бібліотек розглядали новітні тенденції в розвитку бібліотек, методи застосування маркетингових технологій в методичній діяльності, організації сучасного бібліотечного середовища, впровадження електронного урядування і організації мережі ПДГ, застосування технології Веб 2.0. в бібліотечній діяльності.

Для новопризначених директорів Дубенської, Рівненської та Рокитнівської ЦСПШБ проведено стажування – навчання з питань управлінської, фінансової діяльності, інноваційної роботи бібліотек, тощо за участю провідних фахівців обласних бібліотек.

Навчання для груп спеціалістів ДОБ було організовано протягом року з таких питань: «Освоєння процесів ведення професійного блогу», підготовка матеріалів для участі у Першому обласному фестивалі інноваційного бібліотечного досвіду «Бібліофест», освоєння процесів підготовки інформації на веб-сайт «Освітній навігатор».

Методичний аспект діяльності бібліотек з питань інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу розкривався актуалізацією веб-сайту «Освітній навігатор». Зокрема значна увага приділялася наповненню рубрики «Освітня Рівненщина» і залученню до цієї роботи Центральни районних та сільських бібліотек області. Відредаговано і направлено на опублікування 50 матеріалів надісланих педагогами краю. Організована

розсилка новин з актуальних питань розвитку освіти центральним районним та міським бібліотекам.

На виконання «Програми національного книговидання, популяризації української книги та сприяння книгорозповсюдженню в Рівненській області на 2009-2013 рр.» організовано і проведено II-й обласний щорічний конкурс «Краща книга Рівненщини». Працівники відділу здійснили вивчення думки читачів області щодо визначення кращого краєзнавчого видання та логістику підведення підсумків конкурсу.

Рішенням журі переможцями у 11 номінаціях визнано такі книги:

- «Краща книга Рівненщини, що з'явилася у роки незалежності України» (з нагоди 20-ти річчя проголошення незалежності України) – видання «Рівне. Мандрівка крізь віки: нариси історії міста», автор – Ярослав Поліщук.

- «Краще видання з мемуаристики та документалістики» – праця «Реабілітовані історією. Рівненська область» у 2-х книгах, науковий редактор та упорядник – Андрій Жив'юк.

- «Краще історико-краєзнавче видання» – монографія «Історія театрального мистецтва Рівненщини», автор – Ігор Жилінський.

- «Краще довідкове видання» – альманах «Художники Рівненщини», упорядник – Богдан Столярчук.

- «Краще прозове видання» – роман-трилогія «Столочене жито», автор – Святослав Праск.

- «Краща поетична збірка» – збірка поезій «Зозулі мого саду», автор – Неоніла Диб'як.

- «Краще видання для молоді та юнацтва» - пригодницька сага «Подорож на Пуп Землі», автор – Максим Кідрук.

- «Краща книга для дітей» - «Зайчикова читанка», автор Любов Пшенична.

- «Кращий літературний «Дебют» - повість-казка «У Країні Білих Дзвіночків», автор Петро Катеринич.

- «Краще поліграфічне видання» - фотоальбом «Культурна спадщина Рівненського краю», автор світлин – Олександр Харват, автор тексту – Микола Бендюк.

- «Краще художнє оформлення книги» - книга для дітей «Мур-ням-ням», художниця – Наталія Велігурська, автор – Роман Демчук.

20 квітня проведено урочистості та нагородження переможців конкурсу, підготовлено мультимедійний супровід заходу. У святкуванні взяли участь: Я. Мельник, начальник управління культури і туризму обласної державної адміністрації, С. Ніколіна, голова правління обласного осередку «Просвіта» ім. Т. Г. Шевченка, Л. Рибенко, голова обласної організації Національної спілки письменників України, Ф. Бобрик, голова обласної організації Національної спілки художників України, представники творчих спілок Рівненщини.

В рамках методичного забезпечення популяризації книги і читання зініційовано проведення акції «Письменницький маршрут» спільно з Рівненською обласною організацією Національної спілки письменників України. В ході акції відбулися зустрічі письменників із читачами в Радивилівському, Острозькому, Демидівському, Млинівському, Костопільському, Сарненському районах, де були організовані автограф-сесії, літературні вечори. За творчістю кожного письменника (Л. Рибенко, Є. Шморгуна, Ю. Бундючної, А. Лимич, Н. Дибяк, В. Басараби, Ю. Берези, М. Степанка, П. Велесика, В. Титечка, Миколи та Любові Пшеничних) підготовлено мультимедійну презентацію.

У звітному році було започатковано акцію «Книжкова весна у Рівному-2011». До її проведення долучилися бібліотеки навчальних закладів, книжкові магазини. В ході акції пройшли зустрічі з відомими українськими письменниками. Про заходи акції сповіщав підготовлений плакат «Час читати!».

Продовжувався збір анкет «Що читають відомі рівняни?» з подальшим висвітленням на сайті ДОБ. Нові маршрути фотовиставки «Людина і книга» у звітному році пролягли до 6 ЦРБ (Березнівської, Костопільської, Сарненської, Дубровицької, Гощанської, Острозької) і були організовані у районних, сільських бібліотеках та школах області.

Започатковано довготривалу співпрацю з учасниками круглого столу волонтерів читання - вчителями середніх навчальних закладів міста на тему: «Бібліотекар + вчитель = любов до читання».

Вперше було зініційовано і проведено флеш-моб «Читати – це модно» за участю модельного агентства «Панна» та фахівців обласної бібліотеки, який розміщений в Інтернеті (rdob-blog.ucoz.ua; youtube.ru/)

Неординарною подією в житті бібліотеки став Перший молодіжний квест обласною бібліотекою. Про його проведення було повідомлено в соціальних мережах. Підготовлено питання для команд-учасниць, розроблено сценарій та анкету учасника і виставлено в мережу Інтернет. Організовано музичний супровід, запрошено дитячий танцювальний колектив для вітально-розважальної програми, придбано призи переможцям та учасникам. Захід проходив у вечірній час, що додало дійству неповторної загадковості.

Узагальнено та поширено досвід роботи бібліотек області з питань:

- «Поширення буккросінгу в бібліотеках області»;

- «Інноваційна діяльність бібліотек»;

- «Організація роботи бібліотек влітку-2011. Літні книжкові тераси».

Методичний аспект організації обслуговування людей з інвалідністю був спрямований на проведення інтерактивної конференції, присвяченої Міжнародному дню інвалідів. На запитання мешканців області з обмеженими фізичними можливостями відповідали Косянчук С. А. - начальник управління соціального захисту населення Головного управління праці та соціального захисту населення облдержадміністрації,

Данилевич Н. О. - головний спеціаліст відділу нагляду за правильністю призначення та виплати пенсій вищезазначеного управління, Недзелик Н. П. - начальник відділу праці і соціального захисту населення м. Рівне з прийому державної допомоги, Пархоменко О. В. - провідний спеціаліст Рівненського обласного центру медико-соціальної експертизи. Запитання можна було задати в он-лайн режимі на сайті Обласного інтерактивного форуму 1forum.rv.ua.

Підготовлено дайджест «Книгоношення як форма обслуговування людей з обмеженими можливостями».

Було підготовлено до друку 2 випуск інформаційного бюлетеня «Інва. net» для людей з обмеженими фізичними можливостями: № 25 присвячений захворюванням на вірусний гепатит; № 26 – дитячим захворюванням.

Інноваційний досвід діяльності бібліотек області знайшов відображення у матеріалах Першого обласного фестивалю-конкурсу інноваційного досвіду «Бібліофест». На конкурс представлено 125 матеріалів. З них: 18 проектів спеціалістів обласних бібліотек, 24 - з центральних районних та міських бібліотек, 83 з сільських бібліотек-філіалів. Склад журі: Щербан Р.М. - заступник голови Рівненського обласного відділення УБА (голова журі), Ступницька С.П. – завідувача відділом маркетингу та наукової роботи (секретар), члени журі: Кравченко С.В. – завідувач відділом організаційно-методичної роботи та зв'язків з громадськістю Державної обласної бібліотеки для юнацтва, Онофрійчук Н.А. – завідувача науково-методичним відділом Державної обласної бібліотеки для дітей, Тратчук Л.Ф. – старший викладач кафедри бібліотекознавства і бібліографії РДГУ, канд. іст. наук.

Гран-прі конкурсу отримав проект «Профайл «Бібліотека Воб» в соціальній мережі «ВКонтакте» - автор Осипчук А., бібліотекар II кат. відділу обслуговування Кузнецовської міської публічної бібліотеки.

У номінації «Активна аудиторія» серед ЦРБ/ЦМБ перемогла Радивилівська ЦРБ – Клуб «Надвечір'я», автор проекту Рукінова Л. В.;

серед обласних бібліотек - «Досвід роботи «English Club» як осередку вдосконалення знання англійської мови і неформального спілкування», автор Волкова С. О., Державна обласна бібліотека – 93 бали;

серед сільських бібліотек - «Служба уваги». Бібліотечне обслуговування користувачів з обмеженими можливостями», автори Салівоник Л. М., Бірук Є. В., с. Городець. Володимирецька ЦСПШБ – 71 бал;

«Бюро добрих послуг», автор Лесковець Д. П., с. Глинне, Рокитнівська ЦСПШБ – 62 бали;

у номінації «З ІКТ на «ти»»,

серед ЦРБ/ЦМБ

«Реалізація проекту «Медіацентри в структурі централізованої системи публічно-шкільних бібліотек»», автор – колективний: методичний відділ Володимирецької ЦРБ, Володимирецька ЦРБ – 68 балів;

серед обласних бібліотек - «Бук-трейлер як альтернативний метод промоції книги», автор Тивончук Н. С., Обласна бібліотека для юнацтва – 70 балів;

серед сільських бібліотек - «Проект «Книга і комп'ютер»», автор Дзюбак В. С. бібліотек-філія Березнівської гімназії, Березнівської ЦСПШБ – 60 балів;

у номінації «Молодіжна ініціатива»,

серед ЦРБ/ЦМБ - «Профайл «Бібліотека Воб» в соціальній мережі «В Контакті»», автор Осіпчук А. В., Кузнецовська міська публічна бібліотека – 103 бали;

серед обласних бібліотек - «Відеоролик Рівненська державна обласна бібліотека – регіональний інформаційний центр», автор Шинковська І. В., Державна обласна бібліотека – 97 балів.

серед сільських бібліотек - Не виявлено переможців.

у номінації «Професійний креатив»

серед ЦРБ/ЦМБ - «Волонтерство в бібліотеці. Акція: «Читай та стань успішним»», автор Січкарук Н. В., Гощанська центральна районна бібліотека для дітей – 58 балів;

серед обласних бібліотек «Бібліотечний флешмоб як форма популяризації книги і читання», автор Онофрійчук Н. А., Назарук Н. А., Державна обласна бібліотека для дітей – 60 балів;

серед сільських бібліотек «Творчий проект «Відкрий бібліотеку – світ для тебе!»», автор Кузьмич В. С., с. Студянка, Дубенської ЦСПШБ – 78 балів;

«Полиця вільного обміну книг між читачами», автор Покидько Л. М., с. Бережки, Дубровицької ЦСПШБ – 57 балів;

За підсумками конкурсу підготовлено анотований дайджест матеріалів учасників конкурсу на CD.

11 квітня Державна обласна бібліотека взяла участь у Ярмарку інноваційних бібліотечних послуг та електронного урядування (м. Київ), де представила свій позитивний досвід з організації діяльності Пунктів доступу громадян до офіційної інформації. У делегацію від Рівненської області входила депутат Рівненської обласної ради, голова постійної комісії з питань науки, освіти, культури і духовності Левицька С.О. Оригінальність досвіду полягає у тому, що у бібліотеках Рівненщини створено 8 Пунктів доступу громадян до урядової інформації (урядові портали, сайти органів місцевої влади) та організовано 86 місць доступу у сільській місцевості, які надають:

- доступ до мережі Інтернет;
- консультації кваліфікованих кадрів;
- пошук інформації;
- забезпечують участь у законотворенні.

Інтенсивно впроваджуються форми інтерактивного спілкування населення з органами влади у рамках он-лайн конференцій та інтерактивних форумів. Рівненська державна обласна бібліотека створила

«Обласний інтерактивний форум» (1 forum.rv.ua), де постійно обговорюються питання життєдіяльності місцевої громади та публікуються звернення соціально незахищених верств населення, молоді, інтелігенції до органів державної адміністрації та виконавчої влади. У період з червня 2010 р. до 2011 р. на базі обласної бібліотеки та центральних районних, міських, сільських бібліотек було проведено 9 інтерактивних конференцій за участі очільників області. У кожному обговоренні взяли участь у середньому 300-400 громадян з віддалених населених пунктів.

Фахівці відділу підготували 2 проекти для участі у «Бібліофесті», один з них став переможцем в номінації «Молодіжна ініціатива» «Відеоролик Рівненська державна обласна бібліотека – регіональний інформаційний центр», автор Шинковська І. В.

Подано 2 проекти на грант Голови облдержадміністрації :

- «Створення аудіопідкастів для незрячих та слабозорих людей на сайті Рівненської державної обласної бібліотеки»;
- Випуск плакату «Краща книга Рівненщини».

Перший отримав підтримку Голови ОДА.

Рекламна діяльність. Формування позитивного іміджу. У звітному році рекламна діяльність бібліотеки набула нових форм – ОДБ представлена у Вікіпедії, створено сторінки бібліотеки в соціальних мережах: ВКонтакте, Facebook, регіональних рекламно-інформаційних Інтернет-виданнях «Афіша розваг Рівного» та «tyt.rv.ua», де систематично висвітлюються акції, заходи, ресурси і послуги бібліотеки. Розроблено електронний путівник РДОБ, який буде розміщено на комп'ютерах у в функціональних відділах бібліотеки. Діяльність книгозбірні традиційно рекламується в засобах масової інформації. Впродовж року на сторінках місцевої періодики було опубліковано 32 статті, розміщено 285 оголошень, прозвучало 396 повідомлень по радіо та 89 телерепортажів. Зростанню відвідуваності бібліотеки сприяли проведені акції «Літо.net», «Територія сучасних знань». «Абітурієнт», «Святкуємо разом День святого Валентина», «За філіжанкою кави в Інтернет-залі». Зовнішня реклама представлена такою друкованою продукцією: банери: «Доступ до ПДГ», «Послуги НТЦ», плакати: до Всеукраїнського Дня бібліотек «Книжкова весна у Рівному», буклети: «Послуги НТЦ», «Доступ до електронного уряду», кишенькові календарики про ресурси та послуги бібліотеки.

Методичне забезпечення управлінської діяльності бібліотек області. У звітному році започатковано проведення круглих столів за результатами комплексних обстежень на базі ЦСПШБ. Зокрема, виїзне засідання круглого столу за участю адміністрації бібліотеки відбулося в Березнівській ЦРБ. Заслухано завідуючих структурними підрозділами ЦСПШБ про усунення виявлених недоліків та активізацію діяльності бібліотек.

Протягом року проведено експертно-прогностичний аналіз діяльності Гощанської (травень), Зарічненської (червень) ЦСПШБ, Кузнецовської ЦМБ (вересень).

Підготовлено питання на розгляд колегії Управління культури і туризму облдержадміністрації: «Популяризація книги і читання в рамках обласної Програми підтримки національного книговидання, популяризації української книги та сприяння книгорозповсюдженню в Рівненській області на 2009 – 2013 роки».

Протягом звітнього року спеціалісти відділу взяли участь у навчальних заходах:

28-29 квітня, м. Брест (Білорусь) – обласний семінар «Науково-дослідна та методична діяльність бібліотек у сучасних умовах: підсумки і перспективи» (Брестська ОУНБ) – головні бібліотекарі Промська О. Л. та Волян Н. П.

Навчання на базі НТЦ (м. Київ) пройшли тренери та координатор регіонального НТЦ Волян Н. П., Промська О.Л., Шинковська І.В.

ВІДДІЛ РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧОЇ РОБОТИ

Тирак Зінаїда Миколаївна	- завідувача відділом
Сахнюк Людмила Гордіївна	- бібліотекар I кат.
Давидчук Ірина Валеріївна	- бібліотекар II кат.
Ярощук Ігор Володимирович	- технік-програміст

У звітньому році діяльність редакційно-видавничого відділу була скерована на випуск друкованих видань, документальне забезпечення різних аспектів діяльності книгозбірні: інформаційно-бібліографічної, науково-методичної, маркетингової, проектної, рекламної, також на популяризацію послуг установи та наочну рекламу.

Головне завдання полягало в оперативному опрацюванні, підготовці, редагуванні та виданні матеріалів, підготовлених відділами бібліотеки, своєчасному наборі документів та матеріалів, оформленні рекламних видань тощо.

Протягом року було набрано та опрацьовано 7021 сторінки одного примірника тиражем 8238 сторінок.

Додатковий тираж на принтері склав 10644 сторінки.

Було відскановано біля 550 ілюстрацій, фотографій та документів.

Друковані видання:

Вийшов з друку підготовлений до 450-річчя створення Пересопницького Євангелія науково-допоміжний бібліографічний покажчик, в якому відображені книги, брошури, статті із видань, що продовжуються, збірників, журналів, газет, Інтернет-ресурси, відео матеріали, які присвячені літописній Пересопниці та Пересопницькому Євангелію, що опубліковані українською, російською, польською мовами.

Пересопницьке Євангеліє : покажчик документних джерел : до

450-річчя створення Пересопницького Євангелія / Рівненська держ. обл. б-ка ; уклад. Н.М. Кожан, Л.М. Малишева ; наук. ред. І.В. Мілясевич ; ред. Л.Г. Сахнюк. - Рівне : Волин. обереги, 2011. – 82 с. – (450 років Пересопницькому Євангелію).

Серію „Славетні земляки” доповнило видання про лауреата Нобелівської премії в галузі ядерної фізики, члена Академії наук Франції, уродженця м. Дубровиці Рівненської області Георгія Шарпака (Georges Charpak). До видання включені праці, публікації в збірниках, періодичних виданнях та Інтернет-ресурси, які висвітлюють сторінки життєвого шляху Георгія Шарпака.

Жорж Шарпак – лауреат Нобелівської премії : наук.-допоміж. покажч. / укладач : Л. А. Степанюк ; редактори : З. М. Тирак, Л. Г. Сахнюк ; відп. за вип. В. П. Ярошук. – Рівне : Волин. обереги, 2011. - 30 с. – (Сер. «Славетні земляки»).

Рекомендаційний бібліографічний покажчик «Формула успіху» присвячений актуальній темі самореалізації особистості. Покажчик включає бібліографічні описи та рекомендаційні анотації до документів з фондів РДОБ: статей з періодичних видань та наукових збірників за 2006-2011 роки, книг з 2000 року по сьогоднішній день. Записано на цифровий носій.

Формула успіху : реком. бібліогр. покажч. / уклад. Л. А. Костильова ; ред. : З. М. Тирак, Л. Г. Сахнюк ; Рівнен. держ. обл. б-ка. – Рівне, 2011. – 32 с. – (на CD)

Видано щорічний каталог нових надходжень з місцевих видавництв Рівненщини та книг місцевих авторів або про край, випущених поза межами області.

Книга Рівненщини 2010 : Анотований каталог видань : (З фондів Рівнен. держ. обл. б-ки) / Рівнен. держ. обл. б-ка ; уклад. та ред. Л.Г. Сахнюк ; відп. за вип. В.П. Ярошук. – Рівне : Волин. обереги, 2010. – Вип. 8. – **88 с. + іл.**

Протягом року проводилась робота з підготовки видання „Книги Рівненщини 2011” - набрано 265 бібліографічних описів та анотацій до книжок, відскановано 265 обкладинок. Матеріал систематизовано за таблицями ББК.

Продовжено випуск інформаційних бюлетеня "Інва.net" для людей з обмеженими можливостями

Інва.net : Інформ. бюлетень / Рівнен. держ. обл. б-ка ; ред. Р.М. Щербан. – Рівне : Волин. обереги, 2011.

Вип. 25 – 74 с.

Технічними засобами ДОБ протягом року видавалися неопубліковані матеріали, підготовлені відділами бібліотек: щорічні, поточні щоквартальні покажчики, бібліографічні, інформаційні, інструктивно-методичні, інші матеріали:

Технічними засобами РДОБ протягом року видавалися неопубліковані матеріали, підготовлені відділами бібліотек: щорічні,

поточні щоквартальні показники, бібліографічні, інформаційні, інструктивно-методичні, інші матеріали:

Неопубліковані матеріали:

Література до знаменних і пам'ятних дат на 2012 рік - 36 ст.

Знаменні та пам'ятні дати Рівненщини на 2012 р. – 14 ст.

Календар знаменних і пам'ятних дат для іноземного відділу – 10 с.

Календар на січень «This Month in History» - 10 с. – поза планом

Новини краєзнавчої літератури. Щоквартально. – 500 ст.

Новини сільськогосподарської літератури: Щоквартально - 104 стор. + угоди, супровідні листи, акти виконаних робіт

Нова література з питань економіки, програмування, екології: Щоквартально. Разом 106 ст. + угоди, супровідні листи

Тематичні випуски:

Нова літ. з питань економіки: щоквартально. (*Казначейство*)

Нова літ. з питань економіки: щоквартально. (*Національний банк*)

Нова літ. з питань економіки: щоквартально. (*Податкова інспекція*)

Нова література з питань економіки: щоквартально (*Академія статистики, обліку та аудиту*)

Нова література з питань економіки: щоквартально (*Технікум технологій та дизайну*)

Нова література з питань економіки: щоквартально (*Європейський університет інформаційних систем, менеджменту і бізнесу*)

Нова література з питань економіки: щоквартально (*Рівненський Інститут слов'янознавства Київського Славистичного університету*)

Новини сільськогосподарської літератури: щоквартально (*Центр професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості*)

Новини сільськогосподарської літератури: щоквартально (*Аграрний коледж*)

Новини сільськогосподарської літератури: щоквартально (*Рівненська сільськогосподарська дорадча служба*)

Новини сільськогосподарської літератури: щоквартально (*Рівненський обласний навчальний центр підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів АПК*)

Новини сільськогосподарської літератури: щоквартально (*Рівненський інститут АПВ*)

Довідка про культурне життя області: щомісячно - 12 вип. – 63 с.

РДОБ на сторінках періодици: щоквартально – 4 вип. – 32 с .

Перелік статей з питань роботи закладів культури: щомісячно – 12 випусків - 67 с.

Статистичний щорічник «Бібліотеки Рівненщини в цифрах - 2010» - 22 с.

Таблиці статистичної звітності по бібліотеках області для Міністерства культури - 275 таблиць

План РДОБ на 2011 р. – 60 с.

Заходи РДОБ на 2011 р. - 25 с.

- Щомісячні переліки масових заходів та книжкових виставок – 63 с.
 Звіт про роботу РДОБ за 2010 рік - 68 с.
 Звіт про роботу РДОБ за 2010 рік для виставлення на сайт – 48 с.
 Звіти про роботу відділів бібліотеки за 2010 рік – 24 с.
 Норми часу на робочі процеси РДОБ – 48 с.
 Таблиці «Комп'ютеризація бібліотек області» - 10 с.
 Бібліографічний опис електронних ресурсів – 2 с.
 Структура Державної обласної бібліотеки на 2011 рік – 4 с.
 Правила користування Державною обласною бібліотекою – 4 с.
 Методичні матеріали «Технології Веб 2.0 у бібліотечній діяльності»
 - 28
- Положення про відділ редакційно-видавничої роботи – 4 с.
 Положення про відділ акумуляції краєзнавчих документів та бібліографії – 7 с.
 Положення про зону вільного обміну книг – 2 с.
 Правила користування Інтернетом в ДОБ – 2 с.
 Програма «Публічні бібліотеки в Україні в контексті реформ» – 10 с.
- Посадові інструкції: Щербан Р.М., Тирак З.М., Сахнюк Л.Г., Давидчук І.В., Промська О.Л., Андріюк Р.В. – 24 с.
 Документальне забезпечення атестації бібліотечних працівників (наказ, список працівників, атестаційні протоколи, атестаційні листи, бюлетені, характеристики)
- Набір та редагування сценаріїв:**
 Сценарій свята зимових іменинників
 Діяльність літньої тераси
 Добрий кухар – найкращий лікар
 “Співець смерекового краю” : До 60-річчя від дня народження Н. Яремчука
- Набір та редагування статей про діяльність ДОБ:**
 Бібліотечні ресурси
 Читач - об'єкт соціологічного дослідження
 Реалізуємо право доступу до Електронного урядування
- Набір та редагування виступів (інформацій, довідок) про діяльність ДОБ:**
 Інформація про діяльність ДОБ на колегію УК ОДА – 5 с.
 Інформація про РОВ УБА за 2010 р. – 4 с.
 Інформація про методичну роботу ЦРБ (ЦМБ) – 10 с.
 Правове виховання молоді бібліотечними засобами – 7 с.
 Про виконання «Програми ДОБ з підтримки національного книговидання, популяризації української книги, сприяння книгорозповсюдження і читання на 2009-2013 рр.) – 7 с.
 Матеріали на Раду при директорі «Про виконання «Програми Рівненської державної обласної бібліотеки з підтримки національного

книговидання, популяризації української книги, сприяння книгорозповсюдження і читання на 2009-2012 рр.» - 6 с. (довідка, рішення)

Матеріал на Раду при директорі «Про виконання науково-прикладних досліджень 2010-2011 рр.»; «Про впровадження рекомендацій наукового дослідження «Вивчення електронних ресурсів ДОБ»; «Про консервацію тематичних картотек» - 9 с. (довідка, рішення, протокол, заходи).

Матеріали на раду «Про хід виконання планових завдань 2011 року: залучення читачів, інноваційні форми роботи» - (довідка, протокол) – 5 с.

Організація інформаційних ресурсів на електронних носіях у ЦРБ (рекомендаційні матеріали на колегію) - 24 с.

Реалізуємо право доступу до Електронного урядування – 5 с.

Організація методичної діяльності ОУНБ, ЦРБ – 21 с.

Дайджести набрано та випущено у вигляді брошур:

«Ветеринарія: профілактика та лікування свиней»

«Картопля»

«Полуниці»

«Кролівництво»

«Бібліотечний комфорт: розкіш чи веління часу» (по сторінках фахових видань.

«Забезпечення рівних можливостей користувачам у бібліотеках»

«Сучасна публічна бібліотека: нові пріоритети»

Маркетингові та науково-прикладні дослідження

Інтенсивність використання та популяризація краєзнавчого ресурсу центральних районних та міських бібліотек Рівненської області» - 68 с.

Анкета № 1 – 34 с.

Анкета № 2 – 78 с.

Вивчення ресурсів ЕБ Рівненської державної обласної бібліотеки – 34 с.

Звіт про науково-дослідну роботу РДОБ «Організація краєзнавчого ресурсу в ЦРБ і ЦМБ Рівненської області» - 120 с.

Звіт про науково-дослідну роботу «Стан формування та використання ресурсів Електронної бібліотеки Рівненської державної обласної бібліотеки». Ч.1. «Вивчення засад формування інформаційних ресурсів Електронної бібліотеки РДОБ» - 42 с.

Додаток 1. Таблиці – 17 с.

Підготовлено мультимедійні презентації:

«Праця для незрячих» на веб-сайт УБА - 87 слайдів

«Modelu INSITE» на веб-сайт УБА - 41 слайд

«Бібліотеки Рівненщини в період інформатизації суспільства. Стан і перспективи» - 21 слайд

«Фабрика кондитерських прикрас – «Украша» - 50 слайдів

«Ярмарка ідей. Забезпечуємо доступ до електронного уряду» - 18 слайдів

Презентації до Дня поліграфії -168 слайдів

«Положення про методичний відділ ЦСПШБ	- 22 слайди
<u>Презентації на бібліофест:</u>	
«Книга Рівненщини»	- 10 слайдів
«Топографічний каталог»	- 8 слайдів
«English club»	- 23 слайда
«Діяльність РДОБ для соціальної адаптації для людей з обмеженими фізичними можливостями»-	26 слайдів
«Пересопницьке Євангеліє»	- 26 слайдів
Організація методичної діяльності ОУНБ і ЦРБ на засадах менеджменту	- 38 слайдів
Упорядкування CD з матеріалами «Бібліофесту» (копіювання дисків, формування папок з накладом на CD- 138 папок	
- 400 файлів	
Роздрук дизайну, форматування, друк, роздрук сертифікатів та дипломів	- 142 сертифік. - 12 дипломів

Кільцеві виставки:

- «Підприємництво на ринку товарів і послуг»
- «Культура землеробства – запорука високих врожаїв» (списки літератури, роздільники, листи, акт-передачі, графік)

Віртуальні виставки

Проблеми, особливості та перспективи застосування добрив в сучасних умовах – 14 с.

Менеджмент: сутність, значення, особливості розвитку – 20 с.

Торговельна мережа України : стан і тенденції розвитку – 8 с.

Іван Франко – літературний критик, публіцист, журналіст і перекладач – 7 с.

Сучасний роман – 3 с.

Готельний бізнес – 8 с.

Розведення та утримання бджіл - 14 с.

До 20-річчя видавництва Азалія – 8 с.

Леся Українка (ювілеї книг) - 5 с.

Про В. Винниченка та М. Коцюбинського (ювілеї книг) – 6 с. та ін.

Прес-релізи

Читання і відомі рівняни (Л. Рибенко обслуговує у відділі абонементу)

Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету

Презентація наукових робіт з питань економіки учнів Рівненської МАН

Презентація книги історика, краєзнавця, дослідника історичної Волині Володимира Рожка «Дзвони Божих храмів історичної Волині Х-XX ст.».

Презентація книги Є. Шморгуна «... п'ятьма не здолала його: сторінки буття» «Пересопницького Євангелія» (Рівне, 2011)

Про оголошення переможців другого раунду конкурсу «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету» програми «Бібліоміст».

Про літературний вечір «Невмируща скарбниця слов'янства», присвячений до Дня слов'янської писемності та культури.

Сільський зелений туризм в Рівненській області: проблеми та перспективи розвитку.

Краєзнавчі гостини за участю почесного члена Всеукраїнської спілки краєзнавців України, заслуженого працівника культури України, Алли Українець.

Невмируща скарбниця слов'янства

Про презентацію книги А. Пастушенко Вишиванка від мами : укр. ліричні пісні

Кондитерські вироби

СНІД – наркоманія

Презентація книги В.І. Обласова

Протиерозійна організація території

Українська кухня: стародавні витоки та новітні технології приготування сучасних страв

Грані таланту. Великодня писанка

Презентація фоторобіт з нового альбому фотохудожника А. Мізерного «Козацькі могили».

Про життя та наукову діяльність Г. Дем'янчука

Про творчу діяльність Назарія Яремчука

Проекти:

Форми для нового проекту «Вікно в Америку»

«Бібліофест»

Упорядкування CD з матеріалами Бібліофесту на школу методиста. (Сканування, друк анотацій по кожній номінації + загальний обсяг учасників, копіювання дисків, формування папок з накладом на CD, створенню меню для CD у програмі AutoPlay Media Studio 8, розробка та друк обкладинок для CD «Бібліофест»).

Розробка дизайну, форматування, друк, сертифікатів та дипломів учасникам «Бібліофесту» (поза планом)

- 138 папок
- 400 файлів
- 135 шт. дисків
- 135 шт. обкладинок
- 142 сертиф.
- 12 дипломів

Рекламні видання. Рекламна продукція

Закладка «Інтерактивне спілкування»

Банер «Бібліотека надає доступ до ПДГ»

Буклет «РДОБ – ПДГ»
«Запалимо свічку» - запрошення
Плакат-оголошення «Книжкова весна – літературний вечір»
Плакат до Всеукраїнського Дня бібліотек
Запрошення до Всеукраїнського Дня бібліотек
Запрошення на «Аргентинське танго»
Плакат-афіша для путівника по бібліотеці
Плакат афіша про вивчення німецької мови
Рекламна листівка «РДОБ запрошує»
Рекламний плакат про вивчення німецької мови
Міні-оголошення для sms-розсилки інформації
Оголошення-плакат для sms-розсилки
Календарик – 2011
Календарик-реклама про навчально-тренінговий центр на 2012 р.
CD-обкладинка для відеоролика «РДОБ»
Програма-буклет «Заходи бібліотеки» на серпневій нараді

Інформації на сайт бібліотеки рубрика: «Це цікаво»:

Знайомтесь : Німеччина
Степан Цвейг. Творчість
Болгов В. Мистецький ОЛІМП
Мюльбах Ф. Шестая жена Генриха VIII
Біднак М. Живопис. Графіка
Акунин Б. Шпионский роман
Кристофер П. Призрак Рембрандта
Пастушенко А.С. Вишиванка від мами : укр. ліричні пісні
Гущин Є.М. Дзвінкове перевесло : поезії
Солов'їна родина : пісні на вірші Є. Гущина
Бойчук В.А. І буде день як світла радість!... : Вибране
Принц Г. Гмиря і Шостакович .
Віночок Соломії Крушельницької : Поезії і музичні твори
Марія Сабат-Свірська. Спогади, матеріали.
Кагарлицкий Н.Ф. Оксана Петрусенко

До конкурсу „Книга року” та до Всеукраїнського Дня бібліотек –

Запрошення, назви виставок, списки учасників, прес-релізи, листи-клопотання, характеристики на нагородження тощо.

Комплектування роздаткового матеріалу

Угоди з видавництвами, Акти на списання науково-допоміжного покажника «Пересопницьке Євангеліє: покажчик документних джерел», анотованого каталогу книг «Книга-Рівненщини – 2010», супров. листи та адреси розсилки.

Оформлювались книжкові виставки, набирались оголошення, вітання, подяки:

Виставки – 264, оголошення – 131, грамоти, вітання, подяки – 62,
Роздільники на фонд - 146

Інша робота. Крім того, відділом були набрані та оформлені прес-релізи до масових заходів бібліотеки, друкувались звіти до проектів, оформлялись та макетувались рекламні видання (буклети, банери, афіши, плакати, закладки, запрошення, календарі тощо) до проведення конференцій, акцій, до відзначення визначних подій бібліотеки, конкурсів різноманітних акцій. Постійно редагувалась та друкувалась інформація, яка виставляється відділами бібліотеки на сайт книгозбірні.

Всього, впродовж року було оформлено 246 назв виставок, 131 оголошення, 62 вітальних листівок та подяк.

Крім того впродовж року набирались інформації, тексти виступів, листи, характеристики, угоди, акти, посадові інструкції, накази, кошториси, калькуляції, плани заходів, списки, розподіл книг по бібліотеках, документи інженерно-господарської служби та різноманітна адміністративна документація.

У звітному році виробнича діяльність техника-програміста проводилась з оцифрування рідкісних і цінних видань у секторі консорціуму «Історична Волинь». Всього протягом року було оцифровано 10 видань (8 – з фонду Рівненського краєзнавчого музею, 2 – з фонду рідкісних і цінних видань Рівненської обласної бібліотеки). Сканування документів та збереження їх у форматі JPEG становить 2242 сторінки. Всі оцифровані видання перенесені на CD-диски. Оцифровувалися документи і у відділі редакційно-видавничої роботи. Було відскановано 50 обкладинок для «Книги Рівненщини 2011». Також забезпечувалося технічне обслуговування та технічна підтримка комп'ютерної техніки для здійснення виконання бібліотечних послуг в навчально-тренінговому центрі.

Наведені цифри свідчать про велике навантаження та напруження працівників відділу редакційно-видавничої роботи.

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКИ

Відповідно до статутної діяльності бібліотеки та ДСТУ 3008-95 пріоритетним напрямом діяльності державної обласної бібліотеки в звітному році була наукова-дослідна робота. Значну увагу було приділено проведенню наукових досліджень.

Впродовж року тривало комплексне дослідження інформаційних потреб користувачів державної обласної бібліотеки. Дослідження проходило на базі відділів обслуговування бібліотеки: відділ абонементу, відділ обслуговування користувачів у читальній залі, відділ обслуговування користувачів документами з мистецтва, відділ обслуговування користувачів документами іноземними мовами, відділ виробничої інформації, відділ краєзнавчої літератури та інформації. Участь у вивченні взяло 300 користувачів державної обласної бібліотеки. Для кожного відділу обслуговування було розроблено анкету (з 13-14 питань), до якої включено відкриті та закриті питання. Результати дослідження

дозволили з'ясувати стан дослідженості обраної теми та повноту її джерельного забезпечення; вивчити склад користувачів бібліотеки за соціально-демографічними та соціально-професійними характеристиками; виявити інформаційні потреби користувачів і ступінь задоволення попиту різних груп користувачів у різних структурних підрозділах бібліотеки; створити базу даних незадоволеного запиту, дослідити ступінь обізнаності відвідувачів бібліотеки про ресурси та послуги відділів обслуговування бібліотеки; проаналізувати думку користувачів про діяльність та можливості бібліотеки; розробити комплекс науково-обґрунтованих рекомендацій щодо покращення стану обслуговування користувачів державної обласної бібліотеки.

У 2011 р. розпочато комплексне наукове дослідження «Використання ресурсів Електронної бібліотеки ДОБ». На першому етапі дослідження було вивчено використання веб-ресурсів державної обласної бібліотеки, а саме: веб-сайта бібліотеки, сайтів «Освітній навігатор», «Історична Волинь», «Рівненщина: Регіональний інформаційний портал», «Бібліотека книг, виданих на Рівненщині». Головним методом проведення дослідження визначено метод веб-аналітики.

Вже традиційно на початку року було проведено моніторинг стану акумуляції та використання книг у публічних бібліотеках Рівненської області в 2010 році, виданих згідно «Програми розвитку книговидавничої справи, сприяння збільшенню випуску книжкової продукції місцевих авторів у Рівненській області на 2006–2010 роки». Низку вивчень реалізовано сектором статистики відділу маркетингу та наукової роботи державної обласної бібліотеки. Зокрема, у 2011 р. аналізувалися: ступінь поінформованості користувачів бібліотеки щодо доступу до мережі Інтернет, використання електронного каталогу, незадоволений запит користувачів державної обласної бібліотеки. Впродовж року сектором статистики було прослідковано динаміку відвідування бібліотеки такими категоріями користувачів, як люди похилого віку та молодь (школярі, студенти).

На запит Національної парламентської бібліотеки України підготовлено «Огляд науково-дослідної роботи Рівненської державної обласної бібліотеки за 2006–2010 рр.».

У березні 2011 р. на базі державної обласної бібліотеки проведено інтерактивну конференцію на тему «Сільські бібліотеки в контексті інформатизації суспільства». Фаховий захід в онлайн-режимі такого масштабу було організовано вперше. В ньому взяли участь 112 бібліотекарів області, зокрема 62 спеціалісти сільських книгозбірень, 43 – з центральних районних(міських), 7 – з обласних бібліотечних закладів.

На сайті «Обласний інтерактивний форум» (адреса в Інтернеті: <http://1forum.rv.ua>) на обговорення бібліотекарів були винесені такі питання: «Організація сучасного бібліотечного середовища», «Проблемні питання менеджменту», «Забезпечення доступу громадян до офіційної інформації», «Навчання бібліотекарів – складова впровадження інновацій»,

«Бібліотека – складова культурно-дозвілєвого комплексу», «Бібліотека і школа – середовище взаємодії», «Молодь у сільській бібліотеці», «Сільська бібліотека – сучасна база розвитку дитини». За наслідками проведеної інтерактивної конференції підготовлено рекомендації.

Впродовж року фахівці державної обласної бібліотеки взяли участь у науково-практичних конференціях і семінарах різного рівня:

12-13 квітня, м. Київ – V Всеукраїнська науково-практична конференція «Бібліотека і книга в контексті часу» (тема року: «Бібліотека і право») (конференція НПБУ, присвячена 145-річчю заснування бібліотеки) – заст. директора Слесаренко Л. С.

28-29 квітня, м. Брест (Білорусь) – обласний семінар «Науково-дослідна та методична діяльність бібліотек у сучасних умовах: підсумки і перспективи» (Брестська ОУНБ) – головні бібліотекарі Промська О. Л. та Волян Н. П.

6-9 вересня, м. Івано-Франківськ – Всеукраїнська науково-практична конференція директорів державних та обласних універсальних наукових бібліотек «Публічні бібліотеки України в контексті реформ» (Івано-Франківська ОУНБ) – директор Ярощук В. П.

4-5 жовтня, м. Київ – конференція «Бібліотека для сліпих – важлива ланка інтеграції інвалідів по зору: досягнення проблеми та перспективи» (УТОС, Центральна спеціалізована бібліотека для сліпих ім. М. Островського) – заст. директора Л. С. Слесаренко.

20-21 жовтня, м. Одеса – Всеукраїнський семінар для бібліотекарів «Бібліографічна діяльність бібліотек у новому інформаційному середовищі» (ОННБ імені М. Горького) – зав. відділами Кожан Н. М. та Костилюва Л. А.

8-10 листопада, м. Київ – Всеукраїнська науково-практична конференція «Інноваційна діяльність бібліотек» (конференція Української бібліотечної асоціації) – директор Ярощук В. П.

22 листопада, м. Київ – Всеукраїнська науково-практична конференція «Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України» (у рамках започаткованих в 2011 р. Національною історичною бібліотекою України щорічних краєзнавчих читань, присвячених пам'яті П. Тронька) – зав. відділом Кожан Н. М.

У звітному році в наукових фахових, фахових видання та збірниках (за наслідками конференцій) опубліковано 7 статей фахівців державної обласної бібліотеки:

1. Щербан Р. Реалізуємо право на доступ до електронного уряду / Р. Щербан // Бібл. форум України. – 2011. – № 2. – С. 9–12.

2. Волян Н. П. Библиотечные электронные ресурсы как инновационная составляющая предоставления услуг удаленному пользователю (из опыта работы Ровенской государственной областной библиотеки) / Н. П. Волян // Бібліяпанарама. – Брест, 2011. – № 15. – С. 89–92.

3. Промская А. Л. Роль публичной библиотеки в формировании информационно-образовательного пространства региона (на примере библиотек Ровенщины) / А. Л. Промская // Там же. – С. 93–95.

4. Промська О. Випуск універсальних ретроспективних метабібліографічних показників в Україні (90-ті рр. ХХ ст. 2010 р.) / О. Промська // Вісн. Книжк. палати. – 2011. – № 3. – С. 14–17.

5. Промська О. Л. Розвиток персональної бібліографії в Україні (ХХ – початок ХХІ ст.) / О. Л. Промська // Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 17–19 трав. 2011 р. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв, Ін-т держ. упр. та інформ. діяльн. – К., 2011. – С. 97–99.

6. Промська О. Метаінформація, метадані, метабібліографія: співвідношення понять / О. Промська // Термінологія документознавства та суміжних галузей знань : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Ін-т держ. упр., Каф. держ. упр. – К., 2011. – Вип. 5. – С. 184–188.

7. Хамедюк А. Відкриті захисти дипломних робіт у бібліотеці [Повідомлення] / А. Хамедюк // Бібл. планета. – 2011. – № 4. – С. 32.

До друку подано 4 публікації:

1. Волян Н. П. Інтенсивність використання та популяризація краєзнавчого ресурсу центральних районних та міських бібліотек Рівненської області / Н. П. Волян [для участі у конференції Національної історичної бібліотеки України].

2. Промська О. Л. Популяризація та просування інноваційних послуг у публичних бібліотеках Рівненської області / О. Л. Промська [для участі у 3-й Всеукраїнській школі методиста «Роль методичної служби в забезпеченні ефективної та якісної роботи публичної бібліотеки»].

3. Кожан Н. М. Бібліографічна діяльність бібліотек у новому інформаційному середовищі / Н. М. Кожан [для участі у Всеукраїнському семінарі для бібліотекарів «Бібліографічна діяльність бібліотек у новому інформаційному середовищі»].

4. Костильова Л. А. Довідково-інформаційне обслуговування: вплив інформаційних технологій та Інтернету / Л. А. Костильова [для участі у Всеукраїнському семінарі для бібліотекарів «Бібліографічна діяльність бібліотек у новому інформаційному середовищі»].

Директору бібліотеки Ярошук В.П. присвоєно вчене звання доцента кафедри бібліотекознавства і бібліографії Рівненського державного гуманітарного університету відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України за № 1513 від 23.12.2011 року.

Завідуюча сектором відділу маркетингу та наукової роботи Промська О. Л. успішно захистила кандидатську дисертацію на тему «Розвиток метабібліографії в Україні (кінець ХІХ – початок ХХІ ст.)» (спеціальність 27.00.03 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство).

З метою розвитку наукової організації праці у 2011 р. зроблено таке: розроблено нову організаційну структуру бібліотеки на 2011 рік та низку положень про роботу структурних підрозділів відповідно до нової структури, впроваджено нову форму плану структурного підрозділу на 2011 рік, проведено впровадження індивідуального планування та самоконтролю і звітності із спеціалістами державної обласної бібліотеки,

За результатами науково-бібліографічної роботи в звітному році підготовлено 3 бібліографічні покажчики. З них – 2 науково-допоміжних і 1 анований каталог видань (8-й випуск):

- Пересопницьке Євангеліє : покажч. документ. джерел : до 450-річчя створення Пересопницького Євангелія : наук.-допом. бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Кожан, Л. М. Малишева ; наук. ред.: І. В. Мілясевич. – Рівне, 2011. – 82 с.

- Жорж Шарпак – лауреат Нобелівської премії : наук.-допом. покажч. / уклад.: Л. А. Степанюк. – Рівне, 2011. – 30 с. – (Серія «Славетні земляки»).

- Книга Рівненщини : 2010 : анот. кат. вид. (з фондів Рівнен. держ. обл. б-ка) / уклад. та ред.: Сахнюк Л. Г. – Рівне, 2011. – Вип. 8. – 88 с.

Про бібліографічну продукцію бібліотеки див. детальніше Редакційно-видавничий відділ.

ПЛАТНА ДІЯЛЬНІСТЬ. ЗАЛУЧЕННЯ ДОДАТКОВИХ КОШТІВ

У 2011 році бібліотека надавала користувачам додаткові сервісні платні послуги. Продовжувала проектну діяльність, а також залучала окремі організації, установи, заклади, інші інституції для додаткового формування бібліотечного фонду.

Впродовж звітного року бібліотека надала платних послуг на загальну суму 116.83 тис. грн., а саме: видача документів «По нічному абонементу», «Продовження терміну користування документами», «Користування документами придбаними и за кошти від господарської діяльності» - 4.84 тис. грн.; Підготовка та надання бібліографічних довідок, складання списків літератури – 2.80 тис. грн.; Оформлення реєстраційних документів користувачів бібліотеки – 36.16 тис. грн.; Ксерокопіювання, копіювання документів – 18.66 тис. грн.; Організація і проведення масових заходів, надання послуг під час проведення презентрацій (фірм, установ тощо), проведення екскурсій та інші послуги – 12.14 тис. грн. Надання окремих приміщень бібліотеки в оренду – 42.23 тис. грн.

Посольство США в Україні підтримало діяльність проекту «Вікно в Америку». Рада Міжнародних наукових досліджень та обмінів (AREX) підтримувала проект «Бібліоміст».

У 2011 році завдяки вищезазначеним проектам було придбано комп'ютерну техніку, робочу станцію ПК, електронну книгу, ноутбук,

конденціонер, меблі, здійснювалась проплата Інтернет-зв'язку – на загальну суму 106.14 тис. грн.

Бібліотека отримала від окремих організацій, установ, приватних осіб книжкових видань на суму 46.89 тис. грн.

УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ. РОБОТА З КАДРАМИ

Впродовж 2011 року бібліотека організувала і проводила відповідну управлінську роботу. Щомісячно, щоквартально відповідно до складених планів роботи за новою структурою підводилися підсумки роботи окремих відділів та працівників. Відповідно Колективного договору між адміністрацією та профспілковим комітетом бібліотеки підводилися підсумки роботи за півріччями.

В 2011 році відбулися певні зміни у Структурі Державної обласної бібліотеки. Окремі відділи були сформовані у Центр організації Електронної бібліотеки та ресурсів бібліотеки - куди ввійшли Координатор Центру організації Електронної бібліотеки та ресурсів бібліотеки; Відділ комплектування та обробки документів, організації каталогів; Відділ формування бібліографічного ресурсу, баз даних та обслуговування користувачів; Відділ акумуляції краєзнавчих документів та бібліографії; Центр надання послуг доступу до інформаційних ресурсів – Відділ інформації та документів виробничої тематики; Відділ обслуговування документами з мистецтва; Відділ обслуговування документами іноземними мовами; Відділ обслуговування користувачів у читальній залі; Відділ абонементу; Відділ використання та зберігання документного фонду; Центр бібліотекознавства – Відділ маркетингу та наукової роботи; Відділ редакційно-видавничої роботи.

У зв'язку із введенням в дію з 2011 року Закону України «Про захист персональних даних» у Правила користування бібліотекою були внесені зміни щодо захисту персональних даних користувачів. А саме у розділ 1. «Загальні положення», у розділ 3 «Обов'язки користувачів», у розділ 4 «Обов'язки бібліотеки з обслуговування користувачів. Бібліотека зобов'язана».

На раді при директорі обговорювалися питання «Про виконання «Програми Рівненської державної обласної бібліотеки з підтримки національного книговидання, популяризації української книги, сприяння книгорозповсюдження і читання на 2009-2013 рр.». Бібліотекою була розроблена власна Програма, куди ввійшла низка інноваційних, прогресивних форм популяризації книги та читання. Було зроблено аналіз формування та поповнення бібліотечного фонду примірниками соціально значимої літератури, виданої за кошти обласного та місцевих бюджетів, впродовж 2009-2010 рр.; представлено традиційні та нові форми популяризації книг місцевих авторів, книжкових ювілеїв, відзначення всеукраїнських визначних дат. Зокрема, в рамках Програми «Свято книги» бібліотекою були проведені святкування Всеукраїнського дня бібліотек,

Дня української писемності та мови, Дня слов'янської писемності і культури, Всесвітнього Дня книги і авторського права та ін. Бібліотекою були організовані ряд акцій, які сприяли залученню книг до книгозбірні: «Подаруй книгу бібліотеці» та ін. Інформаційні та рекламні заходи бібліотеки відображались у вигляді інформаційних плакатів, буклетів, закладок, календариків «Читати – це модно!», «Свято читання влітку» тощо. Відділом наукової роботи та маркетингу проведено соціологічне дослідження «Книги, які найбільше читають» та організовано конкурс «Краща книга Рівненщини». Радою були визначені відповідні проблеми та упущення даного питання та зроблені відповідні рекомендації для покращання та повноцінного виконання завдань передбачених вищезазначеною Програмою.

На раді при директорі розглядалися також питання: про виконання рекомендацій наукового дослідження «Лінгвістичне забезпечення створення електронних каталогів»; Про виконання науково-прикладних досліджень 2010-2011 рр.; Про консервацію тематичних картотек ДОБ. Радою було визначено, що структурними підрозділами ДОБ протягом 2011 року проводилась робота по редагуванню ретрокаталогу. Станом на 15 жовтня із передбачених планом роботи 120.5 тис. відредаговано – 85.5 тис. БЗ або 71%. При аналітико-синтетичній обробці нових документів в більшості випадків проставляються ключові слова і предметні рубрики. Для всіх працівників було рекомендовано «Інструкцію на допомогу формуванню ключових слів при створенні пошукових образів ЕК». Проведено низку практичних занять: передано єдиний предметний рубрикатор. Були виявлені певні упущення по ретроконверсії БД окремими структурними підрозділами. Нечітке ведення кількості відредагованих БЗ утруднює відстеження виконання робіт. Відсутнє поточне редагування новостворених БЗ, що негативно позначається на пошукових можливостях в електронних каталогах. Не створено авторитетний файл у відділі обслуговування документами іноземними мовами. Не систематично редагуються географічний рубрикатор та персоналії.

На Раді при директорі було заслухано також інформацію про виконання науково-прикладних досліджень 2010-2011 рік. В основному зупинилися на проблемних питаннях щодо підсумків та завершення окремих напрямків і розділів досліджень.

Рада при директорі розглянула доповідну записку зав. відділом формування бібліографічного ресурсу, баз даних та обслуговування користувачів про доцільність формування тематичних картотек з періодичних видань та у зв'язку з веденням Електронної БД. Рада при директорі прийняла рішення припинити поповнення та законсервувати тематичні картотеки: «назв романів та повістей»; «назв оповідань»; «назв драматичних творів»; «назв інших жанрів художньої літератури»; «картотеку рецензій».

Радою при директорі розглядалося питання «Про хід виконання планових завдань 2011 року: залучення читачів, запровадження інноваційних форм роботи». Де був зроблений аналіз основних показників бібліотеки щодо запису читачів за єдиною реєстрацією, кількістю обслужених користувачів та їх відвідування бібліотеки. Відзначено, що стан залучення нових читачів до бібліотеки значно кращий у порівнянні з минулим роком і на період 31 жовтня кількість зареєстрованих користувачів становить 10560. Завідуючі обслуговуючими відділами зробили моніторинг масових заходів інноваційних форм, які визначали кількість залучених користувачів під час їх проведення. Цьому сприяли відповідні акції, які організувала бібліотека до Всеукраїнського Дня бібліотек, До Тижня європейської демократії, До Дня знань, до тижня популяризації бібліотечних ресурсів для студентської молоді «Екватор» тощо. Під час таких акцій бібліотека проводить екскурсії, інформаційні та масові заходи, коментує книжкові та віртуальні виставки, подорожі, влаштовує квести. Запис користувачів під час акцій проводився безкоштовно.

Для підвищення професійного і загальноосвітнього рівня бібліотечних працівників впродовж року проводились суцільне навчання з проблем виконання виробничих процесів: освоєння процесів ведення блогу в Інтернеті з методичною метою, підготовка матеріалів для участі у «Бібліофесті», надання інформації на сайт «Освітній навігатор». Завідуючі відділами презентували свою роботу з популяризації послуг та запровадження інноваційних форм роботи. Були проведені навчання з формування навиків інформаційної пошукової мови, з освоєння процесів виконання завдань наукових досліджень. Окремі працівники навчалися за відповідною модульною програмою в навчально-тренінговому центрі.

Працівники бібліотеки Щербан Р.М. та Волян Н.П. неодноразово брали участь у тренінгах для тренерів з метою навчання технології проведення тренінгів, використання інтерактивних методів навчання та методики навчання дорослих. У січні місяці директор бібліотеки Ярошук В.П. взяла участь у семінарі «Розбудова потужних бібліотечних асоціацій». Дводенний тренінг «Моніторинг та оцінка бібліотечних проєктів», який проводився творчим центром Каунерпарт за підтримки програми «Бібліотміст» та УБА відвідала Волян Н.П.

Група працівників бібліотеки, зокрема Ярошук В.П., Щербан Р.М., Ступницька С.П., Шинковська І.В., Волян Н.П. у квітні відвідали Ярмарок «Інноваційних бібліотечних послуг та електронного врядування», організований програмою «Бібліоміст» у партнерстві з Міністерством культури України, УБА, Програмою сприяння Парламенту України і Відділом преси, освіти та культури Посольства США в Україні. В програмі Ярмарку демонструвалися експозиції понад 40 передових бібліотек та організацій приватного і громадського сектору, з якими ознайомились наші бібліотекарі. На Ярмарку був представлений наш досвід. Оригінальність досвіду полягає у тому, що у бібліотеках Рівненщини

створено 8 пунктів доступу громадян до урядової інформації (урядові портали, сайти органів місцевої влади) та організовано 86 інтернет-місць доступу у сільській місцевості. Інтенсивно впроваджуються форми інтерактивного спілкування населення з органами влади у рамках он-лайн конференцій та інтерактивних форумів. Рівненська державна обласна бібліотека створила «Обласний інтерактивний форум», де постійно обговорюються питання життєдіяльності місцевої громади та публікуються звернення соціально незахищених верств населення.

З 16 по 20 травня бібліотека взяла участь у Днях електронного урядування, які проходили в Національній Академії державного управління при Президентові України в м. Києві, де представляли свій досвід роботи найкращі книгозбірні України, які отримали перемогу і визнання на Ярмарку «Інноваційних бібліотечних послуг та електронного урядування».

Ярошук В.П. та провідний бібліотекар Панчук Т.В. взяли участь у семінарі-тренінгу для директорів бібліотек та керівників центрів «Вікно в Америку» «Центри «Вікно в Америку»: електронні книжки і ресурси: виклики і нові можливості для бібліотек», який відбувся 14-17 вересня у м. Львові.

Відповідно до програми «Бібліоміст» бібліотекар Шинковська І.В. взяла участь у тренінгу «Розробка ефективних відео» (м. Київ, 25-26 жовтня).

Головний бібліотекар Промська О.Л. взяла участь у семінарі «Інноваційні бібліотечні послуги», організований Радою Міжнародних наукових досліджень та обмінів і програмою «Бібліоміст» (м. Київ, жовтень). У Всеукраїнському семінарі для бібліотекарів «Бібліографічна діяльність бібліотек у новому інформаційному середовищі» взяли участь зав. відділами Кожан Н.М. та Костильова Л.А. Семінар відбувся на базі Одеської Національної бібліотеки ім. М. Горького.

У Форумі Мережі центрів Європейської інформації України, який відбувся 5-8 листопада у м. Кам'янець-Подільському взяли участь бібліотекар Шинковська І.В. та головний методист Волян Н.П.

У школі методиста на тему «Роль методичної служби у формуванні менеджменту якості діяльності публічних бібліотек» (м. Київ, листопад), організованої державним закладом Національна парламентська бібліотека України навчалася головний бібліотекар Промська О.Л. і виступила з темою «Популяризація та просування інноваційних послуг в бібліотечних бібліотеках Рівненської області».

Організовані Гете-Інститутом у Києві семінари та майстер-класи «Співпраця між школами та бібліотеками» та «Задоволенні клієнти як фактор успіху» відвідали завідувачки відділами Волкова С.О. та Хамедюк А.І.

Директор Програми сприяння парламенту II в Україні провела семінар-тренінг «Використання сучасних комунікативних технологій та

особливості реалізації Закону України «Про доступ до публічної інформації» у грудні місяці з працівниками бібліотеки (8 чол.).

Кількісний склад бібліотечних працівників впродовж року залишився без змін і становить 72 чоловік. У звітному році була проведена чергова атестація бібліотечних працівників. Всього було атестовано 15 чоловік. Всі працівники отримали матеріальну допомогу у розмірі посадового окладу на оздоровлення. Працівники бібліотеки до ювілейних дат від дня народження були відзначені адміністрацією та профспілковим комітетом (премії, подяки). До Всеукраїнського дня бібліотеки окремі працівники бібліотеки були нагороджені Грамотами обласного управління культури та туризму, Рівненської обласної державної адміністрації та Рівненським обласним комітетом профспілки працівників культури.

Головному бібліотекарю Щербан Р.М присвоєно почесне звання «Заслужений працівник культури України».

Для колективу впродовж року організувалась екскурсія в культурно-археологічний центр в Пересопницю, екскурсія вихідного дня «Бібліотека + природа = любов» в с. Жобрин на територію санаторія «Червона калина», вечори відпочинку. Працівники взяли участь у ІХ обласній спартакіаді працівників галузі культури «Дні здоров'я та спорту» (3 чол.).

ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БІБЛІОТЕЧНИХ ПРОЦЕСІВ. ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Протягом звітнього року бібліотека придбала 12 комп'ютери, 6 моніторів, 1 принтер, 3 сканери, 5 клавіатур, комплектуючі до комп'ютерів, програмне забезпечення, комплект меблів у відділ мистецтв, 21 письмовий та 2 комп'ютерних столи, стіл для конференцій, 24 стільці, 2 люстри, дзеркало, електротовари, господарчі товари та дезінфікуючі засоби. Створено куточки з пожежної безпеки та охорони праці. Працівники забезпечувались канцтоварами, матеріалами для надання послуг користувачам. При цьому використовувались як бюджетні кошти — 43590 грн., так і кошти спецфонду — 31770 грн.

Здійснено поточний ремонт пожежної сигналізації у відділі використання та зберігання документного фонду, зовнішнього водопроводу з встановленням пожежного гідранту, ремонт внутрішньої системи водопостачання, системи опалення, пожежного водоводу, ремонт приміщень (№42,46) із заміною вікна на металопластикове. Власними силами полаковано перила 1-4 поверху та пофарбовано стіни холу 1-го поверху. Здійснено монтаж та налагоджування обладнання централізованого пожежного спостереження. З коштів бюджету сплачено 29500 грн., зі спецкоштів — 1200 грн.

За кошти гранту Посольства США у відділі документів іноземними мовами здійснено заміну вікна на металопластикове — 6061 грн., придбано

кондиціонер — 6955 грн., проектор — 12554 грн., ноутбук — 3990 грн. та програмне забезпечення — 748 грн.

Протягом звітного року проводилося технічне обслуговування пожежної, охоронної сигналізації, централізованого пожежного спостереження, ліфта, телефонного зв'язку, офісної техніки, інтернету. Своєчасно вивозилося сміття, проводилася дератизація приміщень.

Повірені контрольно-вимірювальні прилади (манометри, термометри, психрометр) та засоби індивідуального захисту.

Було проведено випробування на тиск та витрату води мережі зовнішнього протипожежного водопостачання об'єкту. Здійснено перезарядження 12 вогнегасників.

У вересні спільно з пожежними частинами м. Рівне та працівниками бібліотеки було проведено об'єктове тренування на тему: «Евакуація працівників бібліотеки при пожежі» та перевірку боєздатності ДПД. У листопаді, грудні проведено інструктажі, навчання та перевірка знань з питань пожежної безпеки та охорони праці працівників бібліотеки.

Аптечки усіх відділів поновлені медикаментами — 540 грн. Закуплено та видано спецодяг відповідно до норм прибиральницям — 1100 грн. Працівники пройшли медогляд згідно чинного законодавства.

Директор

В.П. Ярощук

ЗМІСТ

Сектор бібліотечної статистики і реєстрації користувачів.....	2
Відділ комплектування та обробки документів	5
Відділ використання та зберігання документного фонду.....	9
Відділ формування бібліографічного ресурсу, баз даних та обслуговування користувачів	12
Відділ акумуляції краєзнавчих документів та бібліографії	21
Сектор Консорціуму «Історична Волинь»	28
Сектор підтримки «Регіонального інформаційного порталу «Рівненщина», веб-сайту бібліотеки, веб- сайту «Історична Волинь», веб-сайту «Освітній навігатор ...	35
Відділ обслуговування користувачів у читальній залі	39
Відділ абонементу	52
Відділ обслуговування документами з мистецтва	58
Відділ обслуговування документами іноземними мовами	63
Відділ інформації та документів виробничої тематики	69
Відділ маркетингу та наукової роботи	77
Відділ редакційно-видавничої роботи	86
Наукова діяльність бібліотеки	94
Платна діяльність. Залучення додаткових коштів	98
Управлінська діяльність. Робота з кадрами	99
Технічне забезпечення бібліотечних процесів. Господарська діяльність	103